

SPRIEVODNÁ SPRÁVA ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE VEĽKÁ FRANKOVÁ

Schvaľovacia doložka

Označenie schvaľovacieho orgánu: Obecné zastupiteľstvo vo Veľkej Frankovej

Číslo uznesenia a dátum schválenia:

Číslo VZN obce, ktorým sa vyhlasuje záväzná časť ÚPN obce :

Oprávnená osoba: Pavol Sol'ava – starosta obce

jún 2021

Súhrnný obsah dokumentácie:

Elaborát návrhu riešenia územného plánu obce (ÚPN-O) Veľká Franková je vypracovaný v tomto rozsahu:

A. Textová časť

Sprievodná správa

Príloha I. Samostatná príloha perspektívneho využitia PP a LP na nepoľnohospodárske účely.

Príloha II. Návrh záväznej časti územného plánu obce

B. Grafická časť v zložení výkresov:

1.Širšie vzťahy M 1:50 000

2.Komplexný návrh katastrálneho územia m 1:10 000

3.Komplexný urbanistický a dopravný návrh zastavaného územia obce m 1:2 000

4.Návrh verejného technického vybavenia- energetika a telekomunikácie m 1:2 000

5.Návrh verejného technického vybavenia- vodné hospodárstvo m 1:2 000

6.Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny M 1:10 000

7.Vyhodnotenie perspektívneho použitia PP a LP na nepoľnohospodárske účely m 1:2 000

Obsah	strana
1.Úvod.....	9
1.1. Dôvody pre vypracovanie územného plánu.....	9
1.2.Hlavné úlohy a ciele riešenia územného plánu.....	10
1.3.Vymedzenie územia, určeného k riešeniu a podrobnosť jeho riešenia.....	12
1.4.Spôsob vypracovania územného plánu obce.....	13
1.5.Časový postup spracovania etáp územného plánu obce.....	14
1.6.Údaje o súlade riešenia návrhu so zadaním ÚPN-O.....	14
1.7.Údaje o použitých podkladoch.....	14
2.Prípravné práce, zhodnotenie podkladov.....	15
2.1.Územnoplánovacia dokumentácia, územnoplánovacie podklady a Územnotechnické podklady.....	15
2.2.Výhľadové potreby rozvoja obce, jeho priority a pripravované investičné zámery.....	16
2.2.1.Technická infraštruktúra a životné prostredie.....	16
2.2.2.Občianska vybavenosť avýstavba.....	16
2.2.3.Podnikanie, služby, investície azamestnanosť.....	16
2.2.4.Kultúra, spolky, šport aoddych.....	17
2.2.5.Cestovný ruch a prezentácia obce.....	17
2.3.Požiadavky na riešenie územného plánu, vyplývajúce z nadradenej územnoplánovacej dokumentácie.....	17
3.Základná historická charakteristika obce a jeho katastrálneho územia.....	33
4.Záujmové územie obce a jeho širšie územné vzťahy aväzby.....	34
4.1.Vymedzenie záujmového územia obce.....	34
4.2.Sídelná a krajinná štruktúra a rozhodujúce zariadenia dopravy a verejného technického vybavenia v záujmovom území obce.....	35
5.Geografický opis riešeného územia –prírodné podmienky, geomorfológia, klimatológia, hydrológia.....	36
5.1.Charakteristika prírodných pomerov.....	36
5.2.Geológia.....	36

5.3.Geomorfológia.....	36
5.4.Klimatológia.....	36
5.5.Hydrológia.....	37
5.6.Pedológia.....	37
5.7.Biota.....	38
5.8.Fauna.....	40
6.Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce.....	43
6.1.Retrospektívny demografický vývoj obce.....	43
6.2.Obyvateľstvo.....	43
6.2.1.Demografická prognóza.....	44
6.2.2.Predpokladaný vývoj obyvateľstva.....	44
6.3.Zamestnanosť a ekonomická aktivita obyvateľstva.....	46
6.4.Domový a bytový fond.....	46
7.Návrh urbanistickej koncepcie a priestorového usporiadania obce.....	47
7.1.Vývoj a súčasný stav urbánnej štruktúry obce.....	47
7.1.1.Doterajší stavebný a urbanistický vývoj obce.....	47
7.1.2.Súčasný stav urbanistickej štruktúry a charakteristika spôsobu zástavby.....	48
7.2.Základná urbanistická koncepcia a kompozícia sídla.....	48
7.3.Funkčné členenie a organizácia územia.....	49
7.4.Regulatívny funkčného členenia územia.....	49
7.4.1.Funkčná plocha pre rodinné domy	50
7.4.2.Funkčná plocha občianskej vybavenosti	50
7.4.3.Funkčná plocha rekreácie a cestovného ruchu	51
7.4.4.Funkčná plocha výroby, priemyslu, skladov a TI	51
7.4.5.Funkčná plocha poľnohospodárskej výroby.....	51
7.4.6.Funkčná plocha športu a športových zariadení.....	52
8.Kultúrne a výtvarné hodnoty obce, ochrana pamiatok.....	52
9.Hospodárska základňa.....	53

9.1. Poľnohospodárska výroba.....	53
9.2. Lesné hospodárstvo.....	54
9.3. Priemyselná výroba, stavebníctvo, výrobné služby a sklady.....	54
10. Občianska vybavenosť.....	54
10.1. Zariadenia pre školstvo, výchovu avzdelávanie.....	55
10.2. Zariadenia pre zdravotníctvo a sociálnu starostlivosť.....	55
10.2.1. Zdravotná starostlivosť.....	55
10.2.2. Sociálna starostlivosť.....	55
10.3. Telovýchovné a športové zariadenia.....	55
10.4. Administratíva a kultúra.....	55
10.5. Turizmus a cestovný ruch.....	55
11. Doprava a dopravné zariadenia.....	56
11.1. Dopravné vzťahy a záujmové územie.....	56
11.2. Návrh komunikačného systému v obci.....	57
12. Vodné hospodárstvo.....	58
12.1. Zásobovanie pitnou vodou.....	58
12.2. Odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd.....	59
12.3. Vodné toky a odtokové pomery.....	59
13. Zásobovanie elektrickou energiou.....	60
13.1. Súčasný stav.....	60
13.2. Návrh riešenia.....	61
13.3. Ochranné pásma.....	62
14. Telekomunikácie a telekomunikačné zariadenia.....	62
14.1. Telekomunikácie.....	62
14.2. Rozhlas a televízia.....	62
15. Zásobovanie zemným plynom a teplom.....	63
15.1. Zásobovanie zemným plynom.....	63
15.2. Zásobovanie teplom.....	64

16.Koncepcia starostlivosti o životné prostredie.....	64
16.1.Ovzdušie.....	64
16.2.Ochrana povrchových a podzemných vôd.....	64
16.3.Pôda.....	65
16.4.Hluk.....	66
16.5.Vegetačný kryt.....	66
16.6.Odpady.....	66
17.Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny vrátane prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení.....	67
17.1.Analýza prírodných podmienok, súčasná krajinná štruktúra.....	67
17.2.Ochrana prírody a krajiny.....	67
17.3.Ekologická stabilita a územné systémy ekologickej stability.....	67
17.4.Prírodné, krajinné, ekologické, kultúrohistorické a rozvojové limity.....	71
18.Záujmy obrany štátu, civilnej ochrany, protipovodňovej a požiarnej ochrany.....	72
18.1.Záujmy obrany štátu.....	72
18.2.Civilná ochrana.....	72
18.3.Ochrana proti vodám z povrchového odtoku.....	73
19.Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov.....	74
20.Hodnotenie riešenia z hľadiska environmentálnych, sociálnych a územnotechnických.....	74
21.Vyhodnotenie perspektívneho využitia PP na nepoľnohospodárske účely.....	75
21.1.Pôdy.....	75
21.2.Štruktúra a výmera pôdy v katastrálnom území.....	75
21.3.Bonitované pôdnoekologické jednotky so zábermi PP v katastrálnom území obce:.....	76
21.4.Záber poľnohospodárskej pôdy.....	76
21.5.Zásah do hospodárenia na poľnohospodárskej pôde.....	76
21.6.Vyhodnotenie záberov pôdneho fondu.....	76
22.Vyhodnotenie perspektívneho využitia LP.....	76
23.Závazná časť územného plánu obce	77

názov dokumentácie: Územný plán obce (ÚPN-O)
Veľká Franková
okres Kežmarok

druh dokumentácie: územnoplánovacia dokumentácia

stupeň dokumentácie: Návrh územného plánu obce

obstarávateľ dokumentácie: Obec Veľká Franková
Veľká Franková 74, 059 78
Okres Kežmarok

štatutárny zástupca: Pavol Soľava
starosta obce
tel.: 052/489 2637
fax: 052/489 2637
mob.: 0903 960402
e-mail: obecv.frankova@neton.sk
webová stránka: www.velkafrankova.sk

odborne spôsobilá osoba pre obstarávanie: Ing. arch. Jarmila VOJTAŠŠÁKOVÁ
registračné číslo 389

spracovateľ dokumentácie: ARCHING ®SNV s.r.o.
spoločnosť s ručením obmedzeným
Okružná 787/18
058 01 Poprad
štatutárny zástupca: Ing. Jana ZEMČÁKOVÁ
konateľ spoločnosti
e-mail: kuvik@arching.sk
hlavný riešiteľ: Ing. arch. Michal KUVIK
autorizovaný architekt
r.č. SKA 0851 AA

vypracoval : Ing. arch. Michal KUVIK

Dátum vypracovania : JÚN 2021

1.Úvod.

Obec Veľká Franková bola založená členmi rodu Berzevici z Veľkej Lomnice na nemeckom (šoltýskom) práve pravdepodobne už koncom 13. storočia. V historickej literatúre sa objavujú zmienky o existencii obce Franková už roku 1296. Prvý skutočný originálny doklad o existencii obce Franková však pochádza až z roku 1314 (villa magistri Frank t. j. obec magistra Franka). Pomenovanie obce podľa svojho majiteľa či zakladateľa si Franková zachovala až do súčasnosti. Berzeviciovcí roku 1396 darovali Frankovú kartuziánskemu kláštoru na Skale útočišťa. V ďalšom období bola Franková začlenená k panstvu kartuziánov v Červenom kláštore. Roku 1529 obec násilne pričlenil k Nedeckému panstvu Hieroným Lasky, ale roku 1542 ju spišský prepošt Ján Horvát ako nájomca Nedeckého panstva vrátil kartuziánom v Červenom kláštore. Obec takto natrvalo pripadla panstvu v Červenom kláštore. Panstvo kartuziánov však od 16. storočia viackrát zmenilo majiteľov. Najskôr roku 1563 majetky patriace ku kláštoru kráľ Ferdinand I. daroval Spišskej kapitule, potom ich vlastnili istý čas Gašpar Magócy, Štefan Tokoli, Juraj Horvát z Plavča a Pavol Rákoci. Roku 1699 získal panstvo v Červenom kláštore nitriansky biskup Ladislav Matiašovský. Ten ho v testamente roku 1704 odkázal reholi kamaldulov, takže po čase sa majiteľmi kláštora i panstva stali opäť mníši. Po zrušení žobravých rádov Jozef II. sa roku 1782 stal majiteľom červenokláštorského panstva erár, ale roku 1820 panovník František I. panstvo daroval grécko-katolíckemu biskupstvu v Prešove. Biskupstvo potom ostalo majiteľom panstva a teda i zemepánom Veľkej Frankovej až do zrušenia poddanstva v roku 1848. V 14. - 20. storočí možno Veľkú Frankovú vidieť v prameňoch pod nasledovnými názvami: Frankuagasa (1320), Frankowa (1598), Frankova, Fronkova, Franck (1773), Gross-Frankowa (1808), Nagy-frankova (1863), Nagyfrankvágása (1907), Veľká Franková (1920). V rokoch 1979-1990 bola zlúčená s Malou Frankovou do obce Franková. Od roku 1990 sú obe obce opäť samostatné. Veľká Franková patrila k stredne veľkým obciam na Spiši. Roku 1787 tu v 69 domoch žilo 469 obyvateľov a roku 1828 v 77 domoch 560 ľudí. Obyvatelia obce sa zaoberali v minulosti hlavne poľnohospodárstvom, pastierstvom a drevorubačstvom. Chov oviec a dobytky sa rozšíril hlavne od polovice 16. storočia, keď na severnom Spiši a hlavne Zamagurí prebiehala valašská kolonizácia. Aj vo Veľkej Frankovej r. 1553 usadil prior kartuziánskeho kláštora prostredníctvom škultéta Maximiliána rusínske obyvateľstvo. To si prinieslo so sebou aj východný cirkevný obrad. Ich prílev do Veľkej Frankovej v 2. polovici 16. storočia bol tak veľký, že roku 1562 sa obec uvádza ako "dedina Rusinov" (Villa Rutenis). Z dôvodu príslušnosti k panstvu v Červenom kláštore a pochopiteľným zvýšeným pastoračným úsilím rehoľníkov, ale tiež dosídlením obce kopaničiarskou kolonizáciou na Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Veľká Franková na roky 2015 - 2020 13. prelome 16.- 17. storočia sa obyvatelia z Veľkej Frankovej priklonili k latinskému cirkevnému obradu (www.velkafrankova.ocu.sk)

1.1.Dôvody pre vypracovanie územného plánu.

Obec Veľká Franková má v súčasnosti ÚPN obce Veľká Franková, ktorý bol vypracovaný firmou URBA – Ing. arch. Eva Mačáková, Košice a schválený 24.03.1994. Tento územný plán obce, už nespĺňa požiadavky platnej legislatívy, ktorými by sa riadila koncepcia rozvoja obce a jej výstavba, preto na základe požiadavky obce vznikla potreba vypracovať nový ÚPN-O Veľká Franková, v súlade s platnou legislatívou a nadradenými územnoplánovacími dokumentmi a podkladmi.

Dôvodom pre vypracovanie ÚPN-O Veľká Franková je potreba rozvoja obce a podnikateľských aktivít a ich odbornú reguláciu s ohľadom na ochranu prírody a rešpektovanie životného prostredia v k. ú.

obce Veľká Franková. Ďalším z dôvodov je skutočnosť, že podľa § 11 zákona č. 50/1976 Zb. obce sú povinné mať územný plán obce, ak je potrebné riešiť koncepciu ich územného rozvoja, uskutočňovať rozsiahlu novú výstavbu a prestavbu v obci a umiestniť verejnoprospešné stavby. V záujme naplnenia dlhodobej vízie regionálneho rozvoja SR zameranej na rozvoj obcí, miest a regiónov, na zvyšovanie ich výkonnostného potenciálu a konkurencieschopnosti Národná stratégia regionálneho rozvoja SR stanovuje strategický cieľ: Integrovaným a výsledkovo orientovaným prístupom k regionálnemu rozvoju a na základe využitia vnútorného potenciálu regiónov zvýšiť do roku 2030 ich adaptabilitu, konkurencieschopnosť a výkonnosť pri súčasnom zvyšovaní kvality života obyvateľov a pri rešpektovaní princípov udržateľného rozvoja.

1.2.Hlavné úlohy a ciele riešenia územného plánu.

V zmysle ustanovení stavebného zákona bude územný plán obce komplexne riešiť priestorové usporiadanie a funkčné využívanie v rozsahu celého katastrálneho územia obce, zosúladiť záujmy a činnosti, ovplyvňujúce územný rozvoj obce, jeho životné prostredie a ekologickú stabilitu a ustanovovať regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia. Do návrhu územného plánu sa premietnu potreby rozvoja obce tak, ako vyplývajú zo spoločenských a ekonomických podmienok, postavenia obce v štruktúre osídlenia, jeho sociálneho, ekonomického, hospodárskeho a rekreačného významu a potrieb jeho obyvateľov a návštevníkov. Zároveň by územný plán obce mal mať formu právne záväzného dokumentu - regulačného plánu, ktorý by bol podľa možnosti liberálnym, pritom však v taxatívne vymedzených oblastiach záväzným nástrojom regulácie obecného územného a stavebného rozvoja, opierajúceho sa o autoritu zákonov a o autoritu rozhodnutí orgánov obecnej samosprávy. Takto spracovaný územný plán by definoval hlavné princípy stratégie rozvoja obce, obecnej urbanistickej koncepcie a priestorovej kompozície, určoval osobitné podmienky alebo obmedzenia rozvoja, sanácie a revalorizácie obecného územia. Záväzne by stanovoval regulatívy, vzťahujúce sa k faktorom verejných (obecných) záujmov a k verejným priestorom a funkciám v obci, vymedzoval (alebo i obmedzoval a limitoval) možnosti využitia územia a určoval prípustný spôsob jeho zastavania, resp. intenzity jeho využívania. Zároveň by orientačne vymedzoval plochy rezerv dlhodobějších koncepcných zámerov a stanovoval i podmienky pre využitie územia a pre výstavbu v priestoroch špecificky limitovaných či obmedzovaných (ochranné pásma, chránené územia, prírodné a krajinné prvky, ekosystém a pod.). Takto koncipovaný územný plán by mal byť otvoreným systémom riešenia priestorových vzťahov, definovania princípov a zásad rozvoja obce a jeho zástavby. Nový územný plán by mal mať prednostne charakter ponuky. Má byť podkladom pre praktickú iniciačnú a rozhodovaciu činnosť obce ako stavebného úradu a zároveň tiež podnecovateľom, usmerňovateľom, koordinátorom a regulátorom obecnej a občianskej (ekonomickej i mimoekonomickej) aktivity a iniciatívy. Ciele riešenia územného plánu obce vyplývajú z účelu a zamerania využitia územnoplánovacej dokumentácie. Z výstupov dokumentácie Prieskumov a rozborov a ich prerokovania na úrovni samosprávy obce vyplýva, že je potrebné v územnom pláne obce sa zamerať na riešenie súčasných územnotechnických a environmentálnych problémov a navrhnúť územný rozvoj obce zodpovedajúci potenciálu územia a potrebám obyvateľov obcí pri rešpektovaní princípov trvalo udržateľného rozvoja.

Ciele rozvoja vyplývajúce z rozvojového programu obstarávateľa

Obec má záujem rozvíjať sa predovšetkým v štyroch oblastiach a to sú:

- a) využitie potenciálu obce pre rozvoj – príprava územia pre rozvoj bývania/prírastku počtu obyvateľov
- b) rozvoj turizmu a rekreácie – vytvorenie územnotechnických podmienok pre využitie potenciálu pre tieto funkcie
- c) všeobecný rozvoj obce orientovaný na vytváranie priaznivých podmienok pre život v obci
- d) vo väzbe na uvedené body – rozvoj vybavenosti /ubytovanie, služby/ a s tým súvisiaca tvorba pracovných miest.

V zmysle uvedeného v návrhu územného plánu obce je potrebné:

- navrhnuť komplexný územný rozvoj obce na obdobie cca 20 rokov
- rešpektovať nadradenú dokumentáciu Územný plán Prešovského samosprávneho kraja v platnom znení, vrátane záväzných regulatívov a verejnoprospešných stavieb, ktoré majú dopad na katastrálne územie obce - v návrhu koncepcie územného rozvoja navrhnuť rekonštrukciu obecných komunikácií - cesty, chodníky, cyklochodníky, statickú dopravu, spevnené plochy,
- navrhnuť cyklotrasy v rámci katastra a ich prepojenie s okolitými katastrami podhoria,
- brať do úvahy krajinno-estetické hodnoty územia a nevytvárať pohľadové bariéry,
- vzhľadom na rozvoj obce rešpektovať ochranu prírody a krajiny,
- vyriešiť ekologické problémy obce, riešenie hygienických a dopravno-technických problémov,
- rešpektovanie ochranných pásiem, najmä vodného zdroja,
- návrhy využitia územia, ktoré si vyžadujú umiestňovanie stavieb /návrhy rozvoja bývania, občianskej vybavenosti, výroby a rekreácie atď. /situovať v nadväznosti na existujúce zastavané územie,
- riešiť miestny územný systém ekologickej stability - na lokálnej úrovni vymedziť najcennejšie prvky krajinnej štruktúry, určiť ich funkčnosť a stupeň ekologickej stability, zhodnotiť stabilitu a dynamiku územia a navrhnuť konkrétne ekostabilizačné opatrenia,
- nezasahovať priamo do vodných tokov ani neumiestňovať do ich blízkosti zástavbu, ktorá by následne vyžadovala zásahy do tokov v rámci prevencie povodní,
- vylúčiť návrhy na stavebnú činnosť a zastavanie v alúviách vodných tokov, rešpektovať brehové porasty tokov a ponechať pozdĺž vodných tokov ochranné pásmo bez zásahov v min. šírke 5-10 m pri miestnych biokoridoroch a 15-20 m pri regionálnych biokoridoroch, ktoré umožnia obnovu brehovej vegetácie, ochranu biotopov a biotopných druhov a posilní ekostabilizačnú funkciu v krajine,
- vylúčiť návrhy na stavebnú činnosť a iné zásahy do podmáčaných a zamokrených plôch,
- zachovať líniovú nelesnú drevinovú vegetáciu, ktorá plní funkcie z hľadiska biodiverzity a štruktúry krajiny a zároveň navrhnuť plochy slúžiace pre realizáciu náhradnej výsadby za nevyhnutne vyrúbané dreviny,
- zväžiť zmeny trvalých trávnych porastov na ornú pôdu v záujme zachovania významných trávnych spoločenstiev,
- premietnuť a zapracovať do územnoplánovacej dokumentácie obce záväzné časti ÚPN Prešovského samosprávneho kraja, ktoré majú dopad na riešené a záujmové územie obce z hľadiska záujmov ochrany prírody a krajiny,
- je potrebné posúdiť územný plán ako strategický dokument podľa zákona 24/2006 Z .z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- zabezpečenie územnej ochrany prírody a krajiny,
- zabezpečenie funkčných väzieb miestneho ÚSES na štruktúry ÚSES regionálnej úrovne,
- vytvorenie optimálnej celopriestorovej ekologickej stabilnej krajinnej štruktúry v kontexte

- s urbanizovanou krajinou,
- zachovanie významných krajinných prvkov prírodného a historického potenciálu krajiny,
 - udržanie prirodzenej funkcie krajiny,
 - optimalizácia polyfunkčného využitia krajiny (turizmus, rekreácia) v intenciách trvalej udržateľnosti,
 - navrhnuť vhodné plochy IBV pre návrhové obdobie 20 rokov,
 - navrhnuť plochy príslušnej občianskej vybavenosti,
 - zohľadniť demografický rast obce, podľa ktorého je potrebné v návrhu územného plánu obce uvažovať pre výhľadové obdobie 20 rokov s plochami pre výstavbu 200 bytových jednotiek pri obložnosti bytu štyrmi osobami. Realizovaním bytovej výstavby formou rodinných domov alebo radovej výstavby sa určí veľkosť parcely a stupeň zastavanosti v regulatívoch zástavby. K plochám rodinných domov alebo radovej výstavby treba počítať aj plochy pre občiansku vybavenosť, komunikácie, technickú infraštruktúru.
 - v pôvodnej časti obce nerozširovať zastavané územie, riešiť bytovú výstavbu rekonštrukciami a intenzifikáciou zástavby zadných častí parciel, záhrad a voľných plôch,
 - určiť plochy vhodné na rozvoj cestovného ruchu a občianskej vybavenosti,
 - navrhnuť dopravné napojenie obce s okolitými obcami podhoria,
 - navrhnuť rozvoj rastlinnej a živočíšnej výroby, remesla a služieb v rámci obce alebo okresu,
 - uvažovať s návrhom plôch rodinných domov s polyfunkčným využitím – ubytovanie, stravovanie, obchod a služby,
 - uvažovať s formou etnografickej, spoznávacjej turistiky a kultúry,
 - navrhnuť ucelený dopravný systém podľa platných dopravných noriem a predpisov,
 - zrušiť rigoly pri komunikáciách a tak zamedziť vtekanie dažďových vôd do potoka,
 - navrhnuť spevnené plochy, chodníky, parkoviská, cyklochodníky, turistické chodníky a bežecké trasy,
 - navrhnuť napojenie všetkých riešených lokalít na rozvody technickej a dopravnej infraštruktúry,
 - dodržiavať ochranné pásma technickej infraštruktúry.

1.3.Vymedzenie územia, určeného k riešeniu a podrobnosť jeho riešenia.

Riešeným územím obce Veľká Franková je katastrálne územie Veľká Franková.

Samosprávny kraj: Prešovský

Okres: Kežmarok

Historický región: Horný Spiš, Zamagurie

Geografické pomery: nadmorská výška: 658 m n.m. stred obce;

Súradnice : 49°20 08"S , 20°17 56"v.z.d.,

rozloha katastra : 1059 hektárov

Počet obyvateľov: 344 obv. k 31.12.2019

Hustota obyvateľstva: 33 ob./km²

Podrobnosť riešenia územného plánu

Celé katastrálne územie obce je v územnom pláne riešené v mierke 1:10 000, v podrobnostiach krajinnej a sídelnej štruktúry a jeho priestorového usporiadania a funkčného využívania. Intenzívne urbanizované plochy obce (zastavané územie s rozvojovými plochami a najbližším okolím) budú zároveň riešené v mierke 1:2000 s reguláciou funkčného využívania plôch. Obec je administratívne viazaná na okresné mesto Kežmarok. „Na celoštátnu komunikačnú sieť je obec v Spišských Hanušovciach na cestu II/542 prostredníctvom cesty III/3109 a III/3110. Podľa výsledkov sčítania obyvateľstva (2011), domov a bytov mala obec celkom 348 obyvateľov ak 31. 12. 2020 352 obyvateľov. Katastrálne územie obce hraničí s medzištátnou hranicou s Poľskou republikou a katastrami obcí Osturňa, Malá Franková, Spišské Hanušovce, Jezersko a Matiašovce. Územný plán je vypracovaný na mapových podkladoch v m1:2000 (zastavané územie), m1:10000 (katastrálne územie obce). Záujmové územie obce, vrátane jeho širších územných vzťahov a väzieb, riešené v mierke 1:50000, v podrobnostiach sídelnej a krajinnej štruktúry a jeho nadradeného verejného dopravného a technického vybavenia. Návrhovým obdobím územného plánu obce bude rok 2035, dlhodobější koncepčný výhľad rozvoja obce bude urbanisticky riešený k roku 2045. Za východiskový (bilančný) sa bude považovať rok 2021, ku ktorému sa vzťahujú všetky dostupné bilancované a porovnateľné údaje zo sčítania obyvateľstva, domov a bytov. Podľa súčasnej Metodiky spracovávanía ÚPD sa však návrhové obdobie nepokladá pri riešení územnoplánovacej dokumentácie za rozhodujúce.

1.4. Spôsob vypracovania územného plánu obce

Územný plán obce Veľká Franková je vypracovaný v intenciách požiadaviek stavebného zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) s vyplývajúcimi zmenami a doplnením následných zákonov a podľa Vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii, resp. ďalších aktuálnych interných predpisov a ustanovení MD a V SR, týkajúcich sa obstarávania, spracovania, prerokovania a schvaľovania územnoplánovacej dokumentácie a územnoplánovacích podkladov.

V súlade s požiadavkou obstarávateľa ÚPN z výberového konania sa predpokladá vypracovať územný plán obce postupom podľa §§ 19-25 stavebného zákona v nasledovných, na seba postupne nadväzujúcich pracovných fázach:

- prípravné práce,
- prieskumy rozborov
- zadanie územného plánu obce
- správa o hodnotení strategického dokumentu
- návrh územného plánu obce.

1.5. Časový postup spracovania etáp územného plánu obce.

Postup obstarania ÚPD je nasledovný:

- prípravné práce IX-2020
- prieskumy a rozbor X-2020
- vypracovanie, prerokovanie a schválenie zadania pre vypracovanie návrhu ÚPN-O XI 2020 až I-2021
- uplatnenie zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie VI-2021
- vypracovanie a prerokovanie návrhu ÚPN-O VI až VII - 2021
- schválenie návrhu ÚPN-O a vypracovanie čistopisu, vrátane VZN o záväzných častiach územnoplánovacej dokumentácie IX až X 2021.
- spracovanie Registračného listu, Oznámenia o záväzných častiach územnoplánovacej dokumentácie dotknutým orgánom o a uloženie územnoplánovacej dokumentácie XI 2021.

Vzhľadom na to, že počet obyvateľov v obci je menší ako 2 000 obyvateľov (k 31.12.2019 žilo v obci Veľká Franková 344 obyvateľov), bol v súlade so stavebným zákonom uplatnený uvedený postup obstarania.

1.6. Údaje o súlade riešenia návrhu so zadaním ÚPN-O

Územný plán obce Veľká Franková je vypracovaný v súlade s prerokovaným a schváleným zadaním, ktoré obsahovalo požiadavky na riešenie urbanistickej koncepcie, demografie a bytového fondu, občianskej vybavenosti, hospodárskej základne a ekonomických aktivít, dopravy a technickej infraštruktúry, ochrany a tvorby krajiny a životného prostredia, vymedzenie plôch pre verejnoprospešné stavby. Prerokovanie Zadania sa uskutočnilo v období od 08.11.2020 do 08.12.2020. Po prerokovaní Zadania obec Veľká Franková ako obstarávateľ ÚPD požiadala o posúdenie zadania príslušný orgán územného plánovania – OÚ Prešov, odbor výstavby a bytovej politiky, v zmysle § 20 ods. 5 stavebného zákona. Zadanie bolo schválené obecným zastupiteľstvom Veľká Franková uzn. č. 189/2021 dňa 03.01.2021.

1.7. Údaje o použitých podkladoch

Pri vypracovaní Návrhu územnému plánu obce Veľká Franková boli použité tieto podklady:

- Zadanie pre spracovanie územného plánu obce Veľká Franková 2020
- Správa o hodnotení strategického dokumentu ÚPN obce Veľká Franková – 2021
- Údaje zo sčítania obyvateľstva, domov a bytov v SR k 26.5.2011, publikované Štatistickým úradom Slovenskej republiky
- Štatistický lexikón obcí SR 1992, 2002
- Územný plán Prešovského samosprávneho kraja - 2019
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2011 (MŽP SR, AUREX Bratislava, 2001)
- Program starostlivosti o PIENAP do roku 2008 (1998)

- Program odpadového hospodárstva obce Osturňa do r.2002
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Veľká Franková na roky 2008 - 2013
- Atlas krajiny Slovenskej republiky (MŽP SR Bratislava, SAŽP Banská Bystrica, 2002)
- Zásady a pravidlá územného plánovania (VÚVA -Brno, Urbion Bratislava, 1983)
- Metodické usmernenie obstarania a spracovania územného plánu obce (MŽP SR Bratislava, 2001),
- Zásady a pravidlá územného plánovania, (VÚVA Brno + Urbion BA, 1983).

2. Prípravné práce, zhodnotenie podkladov.

2.1. Územnoplánovacia dokumentácia, územnoplánovacie podklady a územnotechnické podklady.

a) územnoplánovacia dokumentácia, týkajúca sa obce Veľká Franková

- Územný plán obce Veľká Franková

b) územnoplánovacie podklady, týkajúce sa obce Veľká Franková

- Generel dopravnej dopravnéj infraštruktúry Prešovského kraja, Územná prognóza, Envio, s.r.o., Prešov – 2015,
- Konceptia dopravy vo verejnom záujme pre PSK, Územná prognóza, ISPO spol. s r.o., Prešov – 2015,
- Urbanistická štúdia Zamagurie, Ing. arch. Pavol Repka CSc, autorizovaný architekt, 1997
- PHSR obce Veľká Franková na roky 2015 – 2020, RNDr. Radomír Babiak, PhD.
- Akčný plán rozvoja obce Veľká Franková na roky 2008 – 2013
- Komunitný plán obce Veľká Franková na roky 2010-2014

c) dokumentácia Ochrana prírody

- Štúdia trvalo udržateľného rozvoja obce Veľká Franková,
- Nadradené (národný a regionálny) ÚSESy, RÚSES okresu Kežmarok, ESPRIT, s.r.o., Banská Štiavnica 2019.
- Návrh Programu starostlivosti v územnej pôsobnosti Správy PIENAPu: PS o PR Malé Jazerá, PS o PR Veľké osturnianske jazero.

d/ nadradená územnoplánovacia dokumentácia

- Územný plán Prešovského samosprávneho kraja 2019 ,schválený Zastupiteľstvom PSK uznesením č. 268/2019 zo dňa 26.08.2019, ktorého Závazná časť bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením PSK č. 77/2019 s účinnosťou od 06.10.2019,
- Konceptia územného rozvoja Slovenska 2001 v znení Zmeny a doplnku č. 1, Aurex, s.r.o. Bratislava 2011.

2.2. Výhľadové potreby rozvoja obce, jeho priority a pripravované investičné zámery

Obec Veľká Franková má vypracovaný Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja na roky 2015 - 2020 a Akčný plán rozvoja obce Veľká Franková na roky 2008 - 2013.

Oba programy sú orientované z hľadiska územného rozvoja na tieto projektové zámery obce:

2.2.1. Technická infraštruktúra a životné prostredie

- odkanalizovanie obývaných častí obce celoobecná spoločná ČOV s obcou Malá Franková,
- výstavba vodojemu Veľká Franková a dobudovanie vodovodných prípojok do domácností,
- úprava a regulácia miestneho Frankovského potoka v dĺžke 4 km,
- revitalizácia Frankovského potoka.

Koncepcia propagačno - informačnej a marketingovej prezentácie obce Veľká Franková:

- systém plošných informačných a propagačných panelov a značiek orientujúcich návštevníkov v rámci katastra obce turisticko-informačné centrum obce.

Rekonštrukcia a rozšírenie miestnych komunikácií, rekonštrukcia mostných objektov, výstavba autobusových čakární:

- rekonštrukcia miestnych komunikácií s kvalitnou povrchovou úpravou,
- rekonštruované mostné objekty na miestnej komunikácii,
- v stanovených lokalitách vybudovanie výhybní,
- vybudovanie autobusových čakární pri miestnej komunikácii.

Údržba komunikácie Veľká Franková - Kacwin

- výstavba cestných komunikácií spájajúcich obce,
- usporiadanie vlastníckych vzťahov,
- prepojenie cesty pre obce Osturňa a Malá Franková,
- nová turistická a cykloturistická trasa,
- rozvoj cezhraničnej spolupráce a cestovného ruchu.

Rekonštrukcia a posilnenie elektrickej siete v obci.

- komplexne rekonštruovaná sekundárna elektrická sieť v obci - vymenené a posilnené transformátory a rozvodná sieť elektrickej energie.

Rekonštrukcia vedenia verejného osvetlenia a vybudovanie bezdrôtového rozhlasu v obci.

- kompletne zrekonštruované vedenie verejného osvetlenia

2.2.2. Občianska vybavenosť a výstavba.

- Vypracovanie a realizácia projektu komplexnej sociálnej starostlivosti v obci (opatrovateľská služba, denný stacionár, riešenie krízových situácií rodín a jedincov...).

2.2.3. Podnikanie, služby, investície a zamestnanosť.

- Vytváranie podmienok na vznik, obnovu a rozvíjanie služieb a podnikateľských aktivít v obci.

2.2.4. Kultúra, spolky, šport a oddych.

- Rekonštruovaný objektu obecného - kultúrneho domu.
- Rekonštrukcia objektov cestovného ruchu na Hanušovskom sedle.
- Rekonštrukcia budovy základnej školy a vybudovanie viacúčelového športového a oddychového areálu.

- Rekonštrukcia budovy požiarnej zbrojnice.

2.2.5. Cestovný ruch a prezentácia obce.

- strategický materiál stanovujúci smer, postupy a konkrétne aktivity a činnosti v rozvoji cestovného ruchu, turizmu a rekreácie v obci Veľká Franková
- plán výstavby lyžiarskych vlekov a tratí, peších turistických, cykloturistických
- a lyžiarsko-bežeckých tratí v katastri obce s prepojením na okolité obce, vrátane cezhraničnej spolupráce
- plán lokalít oddychu, turizmu a rekreácie
- plán informačného systému a značenia realizácia koncepcie
- výškové rozhľadne v katastri obce.

2.3. Požiadavky na riešenie územného plánu, vyplývajúce z nadradenej územnoplánovacej dokumentácie.

K riešenému územiu sa vzťahuje Územný plán Prešovského samosprávneho kraja, ktorý bol schválený Zastupiteľstvom PSK uznesením č. 268/2019 zo dňa 26.08.2019, ktorého Záväzná časť bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením PSK č. 77/2019 s účinnosťou od 06.10.2019.

I. Záväzné regulatívy územného rozvoja Prešovského samosprávneho kraja

1. Zásady a regulatívy štruktúry osídlenia, priestorového usporiadania osídlenia a zásady funkčného využívania územia z hľadiska rozvoja urbanizácie

1.2. V oblasti regionálnych vzťahov

1.2.1. Rozvoj Prešovského samosprávneho kraja vytvárať polycentricky vo väzbe na rozvojové osi, centrá a ťažiska osídlenia v záujme tvorby vyváženej hierarchizovanej sídelnej štruktúry.

1.2.2. Podporovať rozvoj centier osídlenia podľa Koncepcie územného rozvoja Slovenska v znení jeho zmien z roku 2011:

1.2.2.4. 2. skupiny, 2. podskupiny – Kežmarok, Vranov nad Topľou

1.2.5. Podporovať rozvojové osi podľa KURS:

Na uskutočnenie verejnoprospešných stavieb možno podľa zákona č. 282/2015 Z.z. o vyvlastňovaní pozemkov a stavieb a o nútenom obmedzení vlastníckeho práva k nim a o zmene a doplnení niektorých zákonov, pozemky, stavby a práva k nim vyvlastniť, alebo vlastnícke práva k pozemkom a stavbám obmedziť.

1.2.5.3. Tretieho stupňa:

1.2.5.3.3. Zamagurskú rozvojovú os: Stará Ľubovňa – Spišská Stará Ves.

1.2.7. Sídelnú štruktúru kraja formovať ako kompaktný, vzájomne previazaný hierarchický systém osídlenia rešpektujúci prírodné, krajinné a historické danosti územia a rozvojové plochy umiestňovať predovšetkým v nadväznosti na zastavané územia.

1.2.8. Podporovať vzťah urbánnych a rurálnych území predovšetkým v územiach intenzívnej urbanizácie založenom na integrácii funkčných vzťahov mesta a vidieka.

1.2.9. Vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centráм podporou verejného dopravného a technického vybavenia.

1.2.10. V záujme vytvorenia charakteristického architektonického výrazu, predovšetkým rekreačných území, pri realizácii stavieb zohľadňovať regionálnu znakovosť s využitím dostupných prírodných materiálov.

1.2.13. Rešpektovať podmienky vyplývajúce zo záujmov obrany štátu v okresoch Bardejov,

Humenné, Kežmarok, Levoča, Medzilaborce, Poprad, Prešov, Sabinov, Snina, Stará

Ľubovňa, Stropkov, Svidník a Vranov nad Topľou.

1.2.17. V oblasti civilnej ochrany obyvateľstva vytvárať územnotechnické podmienky pre zariadenia na ukrývanie obyvateľstva v prípade ohrozenia.

1.2.18. Rešpektovať územnotechnické požiadavky na požiarnu ochranu obyvateľstva.

1.3. V oblasti štruktúry osídlenia

1.3.1. Podporovať sídelný rozvoj vychádzajúci z princípov trvalo udržateľného rozvoja, zabezpečujúceho využitie územia aj pre nasledujúce generácie bez obmedzenia schopnosti budúcich generácií uspokojovať vlastné potreby.

1.3.2. Rešpektovať pri rozvoji osídlenia prírodné zdroje, poľnohospodársku pôdu, podzemné a povrchové zásoby pitnej vody, ako najvýznamnejšie determinanty rozvoja územia.

1.3.3. Územný a priestorový rozvoj orientovať prednostne na intenzifikáciu zastavaných území, na zvyšovanie kvality a komplexity urbánnych prostredí.

1.3.4. Prehodnotiť v procese aktualizácii ÚPN obcí navrhované nové rozvojové plochy a zároveň minimalizovať navrhovanie nových území urbanizácie.

1.3.5. Nerozvíjať osídlenie na územiach environmentálnych záťaží alebo v ich blízkosti.

2. Zásady funkčného využívania územia z hľadiska rozvoja hospodárstva

2.2. V oblasti poľnohospodárstva, lesného hospodárstva a rybného hospodárstva

2.2.1. Podporovať alternatívne poľnohospodárstvo a prírode blízke obhospodarovanie lesov v chránených územiach, v pásmach hygienickej ochrany a v územiach začlenených do územného systému ekologickej stability.

2.2.2. Minimalizovať pri územnom rozvoji možné zábery poľnohospodárskej a lesnej pôdy. Navrhovať funkčné využitie územia tak, aby čo najmenej narúšalo organizáciu poľnohospodárskej pôdy, jej využitie, aby navrhované riešenie bolo z hľadiska ochrany poľnohospodárskej pôdy najvhodnejšie.

2.2.3. Zohľadňovať pri územnom rozvoji výraznú ekologickú a environmentálnu funkciu, ktorú poľnohospodárska a lesná pôda popri produkčnej funkcii plní.

2.2.4. Rešpektovať prioritnú ekologickú funkciu lesov s nulovým drevoprodukčným významom v existujúcich a navrhovaných chránených územiach s 5. stupňom ochrany a v existujúcich zónach A (PIENAP, NP Slovenský Raj) a rešpektovať ako jednu z hlavných funkcií ekologickú funkciu lesov s minimálnym drevoprodukčným významom v ostatných chránených územiach a zónach.

2.2.5. Vo všetkých vyhlásených osobitne chránených územiach s tretím a štvrtým stupňom ochrany prírody a krajiny a v územiach vymedzených biocentier, ktoré sú v kategóriách ochranné lesy, lesy osobitného určenia mimo časti lesov pod vplyvom imisií zaradených do pásiem ohrozenia, rešpektovať ako jednu z hlavných funkcií ekologickú a vodozádržnú funkciu lesov s minimálnym drevoprodukčným významom.

3. Zásady funkčného využívania územia z hľadiska rozvoja občianskej vybavenosti a sociálnej infraštruktúry

3.1. V oblasti školstva

3.1.1. Podporovať a optimalizovať rovnomerný rozvoj siete škôl, vzdelávacích, školiacich a preškoľovacích zariadení v závislosti na vývoji rastu/poklesu obyvateľstva v území obcí s intenzívnou urbanizáciou.

3.2. V oblasti zdravotníctva

3.2.3. Vytvárať územno–technické predpoklady pre rozvoj domácej ošetrovateľskej starostlivosti, domovov ošetrovateľskej starostlivosti, geriatrických centier, stacionárov a zariadení liečebnej starostlivosti v priemete celého územia kraja a dopĺňať ich kapacity podľa aktuálnych potrieb.

3.3. V oblasti sociálnych vecí

3.3.1. Modernizovať sociálnu infraštruktúru v existujúcich zariadeniach sociálnych služieb.

3.3.2. Vybudovať rovnomernú sieť zariadení sociálnych služieb a terénnych služieb a vytvoriť sieť dostupnú všetkým občanom v sociálnej a hmotnej núdzi v závislosti na vývoji počtu obyvateľstva v území.

3.3.3. Vytvárať územno–technické podmienky pre nové, nedostatkové či absentujúce druhy sociálnych služieb vhodnou lokalizáciou na území kraja a zamerať pozornosť na také sociálne služby, ktorých cieľom je najmä podpora zotrvania klientov v prirodzenom sociálnom prostredí.

3.3.4. Zohľadniť nárast podielu obyvateľov v poproduktívnom veku v súvislosti s predpokladaným demografickým vývojom a zabezpečiť vo vhodných lokalitách primerané podmienky pre zariadenia poskytujúce pobytovú sociálnu službu (pre seniorov, pre občanov so zdravotným postihnutím).

3.4. V oblasti duševnej a telesnej kultúry

3.4.3. Podporovať stabilizáciu založenej siete zariadení kultúrno–rekreačného charakteru.

3.4.4. Rozvíjať zariadenia pre športovo–telovýchovnú činnosť a vytvárať pre ňu podmienky v mestskom aj vidieckom prostredí v záujme zlepšenia zdravotného stavu obyvateľstva.

4. Zásady funkčného využívania územia z hľadiska rozvoja rekreácie, cestovného ruchu a kúpeľníctva

4.1. Rešpektovať prioritu prírodného prostredia ako nevyhnutnej podmienky optimálneho fungovania rozvoja cestovného ruchu, ktorý sa v rozhodujúcej miere viaže na prírodné a krajinné prostredie. Podporovať aktivity súvisiace so starostlivosťou o krajinu a s aktívnym spôsobom jej ochrany. V navrhovaných a existujúcich chránených územiach s 5. stupňom ochrany a v zónach A rešpektovať bezzásahový režim ochrany.

4.2. Nadviazať domáce turistické aktivity na medzinárodný turizmus využitím:

4.2.1. Špecifickej prihraničnej polohy regiónov PSK s Poľskom a Ukrajinou.

4.2.2. Výhodného dopravného napojenia medzinárodného významu.

4.2.3. Rekrečných krajinných celkov (RKC) – Tatranský región (RKC Vysoké Tatry, RKC Belianske Tatry, RKC Spišská Magura, RKC Ľubické predhorie, RKC Kozie chrbty, RKC Ľubovnianska vrchovina), Spišský región (RKC Stredný Spiš a RKC Levočské vrchy), Šarišský región (RKC Čergov, RKC Bachureň – Branisko, RKC Slanské vrchy, RKC Busov, RKC Dukla), Hornozemplínsky región (RKC Domaša, RKC Nízke Beskydy, RKC Východné Karpaty, RKC Vihorlat).

4.3. Podporovať rastúci význam mestského poznávacieho turizmu (Bardejov, Kežmarok, Levoča, Poprad, Prešov, Stará Ľubovňa).

4.5. Podporovať význam vodnej turistiky na Dunajci a Poprade ako medzinárodnej turistickej vodnej cesty Poľsko – Slovensko s rešpektovaním prírodných hodnôt Národného parku Pieniny. 4.6. Vytvárať územné a priestorové podmienky pre rozvoj služieb, produktov a centier cestovného ruchu s celoročným využitím.

4.7. Využívať funkčné plochy športovej, rekreačnej vybavenosti a cestovného ruchu, najmä na modernizáciu existujúcich zariadení predovšetkým na území národných parkov mimo zastavaných území obcí.

4.8. Posudzovať individuálne územia vhodné pre rozvoj cestovného ruchu z hľadiska únosnosti rekreačného zaťaženia a na základe konkrétnych požiadaviek ochrany prírody a krajiny a krajinného obrazu.

4.12. Zariadenia cestovného ruchu a poskytovanie služieb prioritne umiestňovať v zastavaných územiach existujúcich stredísk cestovného ruchu. Do voľnej krajiny umiestňovať len vybavenosť, ktorá sa bezprostredne viaže na uskutočňovanie rekreačných činností závislých od prírodných daností.

4.14. Zvyšovať kvalitu existujúcich stredísk cestovného ruchu na území Tatranského národného parku, Národného parku Nízkych Tatier, Národného parku Poloniny, Národného parku Slovenský raj, Pieninského národného parku, ich ochranných pásiem a na území chránených krajinných oblastí

Vihorlat a Východné Karpaty bez ich výrazného plošného rozširovania s dôrazom na limity únosnosti územia.

4.15. Zariadenia, služby alebo vybavenosť cestovného ruchu umiestňovať mimo navrhovaných a existujúcich chránených území s

4.17. V územných plánoch obcí minimalizovať zmenu funkcie opodstatnených plôch rekreácie a turizmu na inú funkciu, predovšetkým na bývanie.

4.19. Podporovať rozvoj príslušnej rekreačnej vybavenosti a umiestňovanie rekreačného mobiliáru pri cyklistických trasách a ich križovaní, v obciach a turisticky zaujímavých lokalitách (rekreačný mobiliár, stravovacie a ubytovacie zariadenia).

4.20. Podporovať rozvoj agroturistických aktivít, rekonštrukcie nevyužívaných poľnohospodárskych/prevádzkových dvorov na rozvoj agroturistických areálov.

4.21. Prepájať agroturistické zariadenia s inými turistickými zariadeniami, najmä rekreačnými trasami (pešími, cyklistickými, jazdeckými, ...).

4.22. Navrhovať zriaďovanie jazdeckých trás pre hipoturistiku a hipoterapiu.

4.23. Podporovať rozvoj šetrných foriem netradičných športovo–rekreačných aktivít vo vzťahu k životnému prostrediu (bezhluchých, bez zvýšených nárokov na technickú a dopravnú vybavenosť, na zásahy do prírodného prostredia, na zábery lesnej a poľnohospodárskej pôdy, ...).

4.24. Modernizovať staré rekreačné centrá prednostne pred vytváraním nových športovo–relaxačných plôch.

4.25. Vytvárať podmienky pre územný rozvoj už existujúcich chatových osád.

4.26. Podporovať rozvoj prímestskej rekreácie s príslušným športovo – rekreačným vybavením, vrátane nástupných bodov, nielen pri väčších mestách, ale aj v kontaktných pásmach menších obcí – medzi zastavanými územiami a voľnou krajinou, najmä v obciach s rekreačným zameraním.

4.27. Podporovať dobudovanie lokalít, zariadení a plôch pre vodné športy a vodácku turistiku.

4.28. Pri zámeroch budovania nových a rozširovania existujúcich zjazdových tratí a súvisiacej infraštruktúry rešpektovať ako limitujúci faktor biologické limity a limity vyplývajúce z prítomnosti území zaradených v európskej sieti NATURA 2000 a osobitne chránených častí prírody a krajiny a ich výstavbu uskutočňovať mimo navrhovaných a existujúcich chránených území s 5. stupňom ochrany a navrhovaných a existujúcich zón A národných parkov.

4.29. Chránené územie národnej siete a územia sústavy NATURA 2000 prednostne využívať na prírodný turizmus, letnú poznávaciu turistiku a v nadväznosti na terénne danosti územia v prípustnej miere pre zimné športy a letné vodné športy, len ak sú tieto aktivity v súlade s dokumentami starostlivosti o tieto územia.

4.30. V obciach nachádzajúcich sa v chránených územiach prírody národnej a európskej siete, umiestňovať nové a rozširovať jestvujúce rekreačno–športové areály a stavby len v hraniciach zastavaného územia obce v zmysle schváleného ÚPN O. Do doby schválenia ÚPN O sa môžu

umiestňovať stavby len v hraniciach zastavaných území, ktoré boli k 1.1.1990 premietnuté do odtlačkov katastrálnych máp.

4.31. Investičné zámery navrhovať a umiestňovať mimo lokalít kultúrneho dedičstva najmä pamiatkových rezervácií, pamiatkových zón alebo v ich blízkosti a v ich katastrálnom území, aby nedochádzalo k ohrozeniu charakteru lokality a zániku jedinečného a neopakovateľného „genia loci“.

4.32. V katastrálnych územiach obcí s jedinečným krajinným obrazom alebo jedinečnou kultúrnou krajinou, najmä kde je predpoklad zvýšenej turistickej návštevnosti, minimalizovať dopad dynamickej a statickej dopravy, nerozširovať cestnú sieť a zohľadňovať platnú legislatívu v oblasti ochrany kultúrnych pamiatok a kultúrnej krajiny.

5. Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie

5.1. Pri plánovaní funkčného využitia územia s obytnou a rekreačnou funkciou zohľadňovať ich situovanie vzhľadom na existujúce líniové zdroje hluku a vytvárať územné podmienky na realizáciu protihlukových opatrení na území PSK.

5.6. Posudzovať pri realizovaní stavieb na zhodnocovanie odpadov už existujúcu environmentálnu záťaž navrhovanej lokality.

5.7. Vytvoriť územné podmienky pre bezpečné situovanie výstavby mimo území s vysokým radónovým rizikom.

5.8. Rešpektovať zásady ochrany vodných zdrojov a ochrany území s vodnou a veternou eróziou, 5.9. Podporovať kompostovanie biologicky rozložiteľných odpadov.

6. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania územia z hľadiska ochrany prírody a tvorby krajiny, v oblasti vytvárania a udržiavania ekologickej stability, využívania prírodných zdrojov a iného potenciálu územia

6.1. V oblasti ochrany prírody a tvorby krajiny

6.1.1. Rešpektovať a zohľadňovať územie Svetového prírodného dedičstva UNESCO Staré bukové lesy a bukové pralesy Karpát a iných regiónov Európy, Biosférickú rezerváciu Tatry, Medzinárodnú biosférickú rezerváciu Východné Karpaty, Park tmavej oblohy Poloniny, územia Natura 2000, veľkoplošné chránené územia prírody – TANAP, PIENAP, NAPANT, NP Slovenský Raj, NP Poloniny a Chránené krajinné oblasti Vihorlat a Východné Karpaty, ako aj maloplošné chránené územia prírody ležiace na území PSK.

6.1.2. V chránených územiach a lokalitách Svetového dedičstva (UNESCO), najmä kde je predpoklad zvýšenej turistickej návštevnosti, minimalizovať dopad dynamickej a statickej dopravy s potrebou zohľadnenia platnej legislatívy v oblasti ochrany chránených území prírody a ochrany národných kultúrnych pamiatok.

6.1.3. Modernizovať úseky cyklociest vedúce k hraničným priechodom, nachádzajúce sa v 4. a 5. stupni územnej ochrany alebo v územiach Natura 2000, z lokálnych prírodných materiálov a zároveň dodržiavať podmienky protieróznej ochrany.

6.1.4. Umiestňovať stavby mimo území národne, regionálne a lokálne významných mokradí.

6.1.5. Rešpektovať a zohľadňovať pri ďalšom využití a usporiadaní územia, všetky v území PSK vymedzené skladobné prvky územného systému ekologickej stability (ÚSES), predovšetkým biocentrá provinciálneho (PBc) a nadregionálneho (NRBc) významu a biokoridory provinciálneho (PBk) a nadregionálneho (NRBk) významu.

6.1.6. Podporovať ekologicky optimálne využívanie územia, biotickej integrity krajiny a biodiverzity.

6.1.7. Zosúladovať trasovanie a charakter navrhovaných turistických a rekreačných trás s požiadavkami ochrany prírody v chránených územiach a v územiach, ktoré sú súčasťou prvkov ÚSES, predovšetkým po existujúcich trasách. Nové trasy vytvárať len v odôvodnených prípadoch, ktoré súčasne zlepšia ekologickú stabilitu územia.

6.1.8. Investičné zámery navrhovať mimo jadrovej zóny Svetového prírodného dedičstva UNESCO Staré bukové lesy a bukové pralesy Karpát a iných regiónov Európy, mimo existujúcich a navrhovaných chránených území s najvyšším stupňom ochrany, existujúcich a navrhovaných A zón národných parkov, okrem odôvodnených prípadov nevyhnutných verejnoprospešných stavieb súvisiacich s manažmentom územia.

6.1.9. Vyhýbať sa pri riešení nových dopravných prepojení územiám, ktoré sú známe dôležitými biotopmi chránených druhov živočíchov a chránenými druhmi rastlín.

6.1.10. Rešpektovať súvislú sieť migračných koridorov pre voľne žijúce druhy živočíchov z prvkov biocentier a biokoridorov nadregionálneho významu a zásady a regulatívy platné pre biocentrá a biokoridory nadregionálneho významu s funkciou migračných koridorov. V prípade stretu s navrhovanými alebo existujúcimi dopravnými tepnami (železničná a automobilová doprava) regionálneho, nadregionálneho a medzinárodného významu realizovať ekomosty a podchody. 6.1.11. Podporovať na územiach národných parkov prestavbu verejnej dopravy na báze elektromobility a iných zdrojov nezaťažujúcich životné prostredie.

6.2. V oblasti vytvárania a udržiavania ekologickej stability

6.2.1. Podporovať výsadbu ochrannej a izolačnej zelene v blízkosti železničných tratí, frekventovaných úsekov diaľnic a ciest a v blízkosti výrobných areálov.

6.2.2. Podporovať odstránenie pôsobenia stresových faktorov (skládky odpadov, konfliktné uzly a pod.) v územiach prvkov územného systému ekologickej stability.

6.2.3. Podporovať výsadbu pôvodných druhov drevín a krovín na plochách náchylných na eróziu. Podporovať revitalizáciu upravených tokov na území PSK, kompletizovať alebo doplniť sprievodnú vegetáciu výsadbou domácich pôvodných druhov drevín a krovín pozdĺž tokov, zvýšiť podiel trávnych porastov na plochách okolitých mikrodepresií,

6.2.4. Podporovať zakladanie trávnych porastov, ochranu mokradí a zachovanie prírodných depresií, spomalenie odtoku vody v deficitných oblastiach a zachovanie starých ramien a meandrov. 6.2.5. Uprednostňovať pri obnove vegetačných porastov prirodzenú obnovu, zvyšovať ich ekologickú stabilitu prostredníctvom ich obnovy dlhovekými pôvodnými drevinami podľa stanovištných podmienok, dodržiavať prirodzené druhové zloženie drevín pre dané typy (postupná náhrada nepôvodných drevín pôvodnými) a obmedziť ťažbu veľkoplošnými holorubmi. Podporovať

zachovanie ekologicky významných fragmentov lesov s malými výmerami v poľnohospodársky využívannej krajine.

6.2.6. Citlivo zvažovať rekultivácie v zmysle zachovania prirodzených biokoridorov a pri veľkoplošnom obhospodarovaní na území so silnou až veľmi silnou eróziou a zvyšovať podiel ekostabilizačných prvkov a protierózných opatrení.

6.2.7 Podporovať ekologický systém budovania sprievodnej zelene okolo cyklotrás.

6.3. V oblasti využívania prírodných zdrojov a iného potenciálu územia

6.3.1. Chrániť poľnohospodársku a lesnú pôdu ako limitujúci faktor rozvoja urbanizácie.

6.3.2. Rešpektovať a zachovať vodné plochy, sieť vodných tokov, pobrežnú vegetáciu a vodohospodársky významné plochy zabezpečujúce retenciu vôd v krajine.

6.3.3. Podporovať proces revitalizácie krajiny a ochrany prírodných zdrojov v záujme zachovania a udržiavania charakteristických črt krajiny a základných hodnôt krajinného obrazu.

6.3.4. Zabezpečiť ochranu vôd a ich trvalo udržateľného využívania znížením znečisťovania prioritnými látkami, zastavenie alebo postupné ukončenie produkcie emisií, vypúšťania a únikov prioritných nebezpečných látok.

6.3.5. V blízkosti územia národných parkov a chránených území, v blízkosti jaskýň a v ich ochranných pásmach, chránených územiach s 3. a vyšším stupňom neotvárať a opätovne nespúšťať do prevádzky lomy predovšetkým z dôvodu ochrany fauny nachádzajúcej sa v už dlhodobo opustených ťažobných priestoroch.

6.3.6. Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie horninového prostredia, prírodných zdrojov, nerastných surovín, vrátane energetických surovín a obnoviteľných zdrojov energie, eliminovať nadmerné čerpanie neobnoviteľných zdrojov.

6.3.7. Regulovať využívanie obnoviteľných zdrojov v súlade s mierou ich samoreprodukcie a revitalizovať narušené prírodné zdroje, ktoré sú poškodené alebo zničené najmä následkom klimatických zmien, živelných pohrôm a prírodných katastrof.

7. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania územia z hľadiska starostlivosti o krajinu

7.1. Dodržiavať ustanovenia Európskeho dohovoru o krajine pri formovaní krajinného obrazu riešeného územia, ktorý vytvára priestor pre formovanie územia na estetických princípoch krajinárskej kompozície a na princípoch aktívnej ochrany hodnôt – prírodné, kultúrno–historické bohatstvo, jedinečné panoramatické scenérie, obytný, výrobný, športovo–rekreačný, kultúrno–spoločenský a krajinársky potenciál územia.

7.2. Podporovať a ochraňovať vo voľnej krajine nosné prvky jej estetickej kvality a typického charakteru – prirodzené lesné porasty, lúky a pasienky, nelesnú drevinovú vegetáciu v poľnohospodárskej krajine v podobe remízok, medzí, stromoradií, ako aj mokrade a vodné toky s brehovými porastmi.

- 7.3. Rešpektovať krajinu ako základnú zložku kvality života ľudí v mestských i vidieckych oblastiach, v pozoruhodných, všedných i narušených územiach.
- 7.4. Rešpektovať prioritu prírodného prostredia ako nevyhnutnej podmienky optimálneho fungovania ostatných funkčných zložiek v území.
- 7.5. Rešpektovať pri rozvoji jednotlivých funkčných zložiek v území základné charakteristiky primárnej krajinej štruktúry, nielen ako potenciál územia, ale aj ako limitujúci faktor.
- 7.6. Rešpektovať a podporovať krajinotvornú úlohu lesných a poľnohospodársky využívaných plôch v kultúrnej krajine.
- 7.7. Prehodnocovať v nových zámeroch opodstatnenosť budovania spevnených plôch v území.
- 7.8. Podporovať revitalizáciu zanedbaných, opustených, neupravených rozsiahlych výrobných areálov, výrobných zón, urbanizovaných území a výškových stavieb.
- 7.9. Chrániť lemové spoločenstvá lesov.
- 7.10. Podporovať zakladanie alejí, stromoradií v poľnohospodárskej krajine a chrániť a revitalizovať existujúce.
- 7.11. Rešpektovať pobrežné pozemky vodných tokov a záplavové/inundačné územia ako nezastavateľné, kde podľa okolností uplatňovať predovšetkým trávne, travinnobylinné porasty. 7.12. Zachovať a rekonštruovať existujúce prvky malej architektúry v krajine a dopĺňať nové výtvarné prvky v súlade s charakterom krajiny.
- 7.13. Navrhované stavebné zásahy citlivo umiestňovať do krajiny v záujme ochrany krajinného obrazu, najmä v charakteristických krajinných scenériách a v lokalitách historických krajinných štruktúr.

8. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania územia z hľadiska zachovania kultúrno – historického dedičstva

- 8.1. Rešpektovať kultúrno – historické dedičstvo, predovšetkým vyhlásené a navrhované na vyhlásenie, národné kultúrne pamiatky, pamiatkové rezervácie, pamiatkové zóny a ich ochranné pásma.
- 8.2. Zohľadňovať a chrániť v územnom rozvoji kraja:
- 8.2.4. Známe a predpokladané lokality archeologických nálezísk a nálezov.
- 8.2.8. Pamätihodnosti, ktorých zoznamy vedú jednotlivé obce.
- 8.3. Rešpektovať vyhlásené ochranné pásma pamiatkového fondu, kde sú určené podmienky i požiadavky, ktoré vyjadrujú ochranu nielen vybraného stavebného fondu na území kraja, ale aj pamiatkové územia.
- 8.4. Rešpektovať typickú formu a štruktúru osídlenia charakterizujúcu jednotlivé etno– kultúrne a hospodársko–sociálne celky.

8.5. Uplatniť v záujme zachovania prírodného, kultúrneho a historického dedičstva aktívny spôsob ochrany prírody a prírodných zdrojov.

8.7 Posudzovať pri rozvoji územia význam a hodnoty jeho jedinečných kultúrno – historických daností v nadväznosti na všetky zámery územného rozvoja.

9. Zásady a regulatívy rozvoja územia z hľadiska verejného dopravného vybavenia

9.1. Širšie vzťahy, dopravná regionalizácia

9.1.1. Realizovať opatrenia stabilizujúce pozíciu Prešovského kraja v návrhovom období v dopravno–gravitačnom regióne Východné Slovensko.

9.3. Cestná doprava

9.3.6. Chrániť územné koridory a realizovať cesty III. triedy:

okres Kežmarok

9.3.7. Chrániť územný koridor, vytvárať územno–technické podmienky a realizovať:

9.3.7.1. Diaľnice D1 a rýchlostné komunikácie R, ciest I., II. triedy a vybrané úseky III. triedy, úpravy ich parametrov, preložky, obchvaty a prepojenia vrátane prejazdnych úsekov dotknutých sídiel.

9.3.7.2. Obchvaty miest a obcí minimalizujúce kritické dopravné uzly v prevažnej miere v mestách a čiastočne aj vo väčších obciach.

9.3.7.3. Cesty zlepšujúce dopravnú dostupnosť a parametre k významným hospodárskym územiám najmä výroby a obchodu.

9.3.7.4. Homogenizácie dvojpruhových ciest I., II. a III. triedy, vrátane prejazdnych úsekov dotknutých obcí.

9.3.7.5. Na dvojpruhových cestách s kategóriou ciest I., II. a III. triedy miestne rozširovanie na 3 pruhy (v stúpaní alebo pre striedavú možnosť predbiehania) za účelom zvyšovania bezpečnosti a plynulosti dopravy.

9.3.7.6. Odstraňovanie bodových a líniových dopravných závad a obmedzení.

9.3.7.7. Modernizáciu a údržbu súbežných ciest I., II. a III. triedy k diaľniciam a rýchlostným cestám, vrátane prípojnych komunikácií a križovatiek (jedná sa o náhradné trasy v prípadoch núdzových odklonov alebo veľkých opráv na hlavných ťahoch) a ich prepojenie na miestne komunikácie.

9.3.7.8. Rozvíjanie a modernizáciu dopravnej infraštruktúry rešpektujúcu národné kultúrne pamiatky, ich bezprostredné okolie (do 10 m) a ochranné pásma pamiatkového územia (zoznam na www.pamiatky.sk), archeologické náleziská a pamätihodnosti obcí a záujmy ochrany prírody. 9.3.7.9. Opatrenia na cestách, ktoré eliminujú dopravné strety s lesnou zverou.

9.3.7.10. Chodníky pre chodcov okolo ciest I., II. a III. triedy a cyklistických pruhov okolo ciest II. a III. triedy.

9.3.7.11. Verejné dopravné zariadenia a priestory pre zariadenia verejnej hromadnej dopravy.

9.7. Cyklistická doprava

9.7.1. Rešpektovať významné dopravné väzby medzi regionálnymi centrami pre nemotorovú dopravu a to v zmysle národnej Stratégie rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky schválenej vládou SR v roku 2013, rešpektovať systém medzinárodných, nadregionálnych a regionálnych cyklotrás prepájajúcich PSK s významnými aglomeráciami, centrami cestovného ruchu v okolitých krajinách, na Slovensku a v regióne s možnosťou variantných riešení, okrem presne zadefinovaného koridoru medzinárodnej cyklotrasy EuroVelo 11.

9.7.2. Vytvárať územné a územnotechnické podmienky pre realizáciu:

9.7.2.3. Cyklotrás predovšetkým na nepoužívaných poľných cestách historických spojníc medzi obcami so zohľadnením klimatických podmienok.

9.7.2.4. Súbehu cyklistickej dopravy (cyklociest) a pešej dopravy v dopravne zaťažených územiach mimo hlavného dopravného priestoru s oddeleným dopravným režimom,

9.7.2.5. Cyklociest k hraničným priechodom (priechody medzinárodné na šengenskej hranici). 9.7.3. Odčleniť komunikácie (cyklocesta, cyklocestička a cyklochodník) od automobilovej cestnej dopravy mimo hlavného dopravného priestoru. V centrách obcí a miest – najmä na komunikáciách III. a nižšej triedy odporúčame upokojovať motorovú dopravu náležitými dopravnými – inžinierskymi prvkami, zriaďovať zóny 3D s efektívnymi nástrojmi na reguláciu rýchlosti – čím sa vo výraznej miere zlepšia podmienky pre nemotorovú – pešiu a cyklistickú dopravu, ktorej pozícia v hlavnom dopravnom priestore je v mnohých prípadoch (chýbajúci chodník či segregovaná cyklotrasa) opodstatnená.

9.7.5. Podporovať budovanie peších a cyklistických trás v poľnohospodárskej a vidieckej krajine.

9.7.6. Podporovať realizáciu spojitého, hierarchicky usporiadaného a bezpečného systému medzinárodných, národných, regionálnych a miestnych cyklotrás.

9.7.7. Podporovať vedenie cyklotrás mimo frekventovaných ciest s bezpečnými križovaniami s dopravnými koridormi, s vodnými tokmi, s územiaми ochrany prírody a krajiny, k čomu využívať lesné a poľné cesty.

9.7.8. Podporovať budovanie oddychových bodov na rekreačných trasách, oživených krajinným mobiliárom a malou architektúrou, vrátane sociálnych zariadení.

9.9. Infraštruktúra cestných komunikácií, železníc, cyklistickej a pešej dopravy pretínajúcej štátnu hranicu

9.9.1. Chrániť priestory na rozvoj existujúcich a výstavbu nových cestných komunikácií pretínajúcich štátnu hranicu bez kontroly, vnútri schengenského priestoru na úseku hranice s Poľskom a to:

9.9.1.3. Pešie a cyklistické komunikácie pretínajúce štátnu hranicu, turistické komunikácie a komunikácie pre prihraničný styk:

a) Osturňa – Lapszanka, peší, cyklisti – návrh,

10. Zásady a regulatívy rozvoja nadradeného verejného technického vybavenia

10.1. V oblasti umiestňovania územných koridorov a zariadení technickej infraštruktúry

10.1.1. Umiestňovať nové územné koridory a zariadenia technického vybavenia citlivo do krajiny, ako aj citlivo pristupovať k rekonštrukcii už existujúcich prvkov technického vybavenia tak, aby sa pri tom v maximálnej miere rešpektovali prírodné prvky ako základné kompozičné prvky v krajinnom obraze.

10.2. V oblasti zásobovania vodou

10.2.1. Chrániť a využívať existujúce zdokumentované zdroje pitnej vody s cieľom zvyšovať podiel zásobovaných obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov, vrátane ich pásiem hygienickej ochrany.

10.2.4. Zvyšovať podiel využívania povrchových a podzemných vôd, ktoré svojimi parametrami nespĺňajú požiadavky na pitnú vodu (tzv. úžitková voda) pri celkovej spotrebe vody v priemyselnej výrobe, poľnohospodárstve, vybavenosti a takto získané kapacity pitnej vody využiť pri rozširovaní verejných vodovodov.

10.2.5. V regiónoch, kde nie je možné napojenie na skupinový vodovod, zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou riešiť s využitím miestnych vodných zdrojov.

10.3. Chrániť územné koridory pre líniové stavby:

10.3.2. Z regionálnych vodných zdrojov pre skupinové vodovody:

10.3.2.2. Ukončenie výstavby skupinového vodovodu Osturňa – Veľká Franková – Malá Franková v celom rozsahu.

10.3.4. Zabezpečiť hydrogeologické prieskumy pre zistenie zdrojov podzemnej vody využívanej na pitné účely na celom území.

10.3.5. Zriadiť nové vodné zdroje pre obce odľahlé od hlavných trás vodárenských sústav (vodovodných rozvodných potrubí).

10.3.6. Rezervovať plochy a chrániť koridory pre stavby skupinových vodovodov a vodovodov zo zdrojov obcí.

10.4. V oblasti odkanalizovania a čistenia odpadových vôd

10.4.1. Rezervovať koridory a plochy pre kanalizáciu a pre zariadenia čistenia odpadových vôd:

10.4.1.2. Realizáciu verejných kanalizácií a čistiarní odpadových vôd nachádzajúcich sa v ochranných pásmach vodárenských odberov z povrchových tokov zabezpečiť na úrovni súčasného technického pokroku.

10.4.2. Dobudovať kanalizáciu v obciach, kde v súčasnosti nie je vybudovaná a napojiť na príslušné ČOV.

10.4.3. Riešiť u obcí nezarađených do aglomerácií odvádzanie splaškových odpadových vôd do vodotesných žump s dostatočnou látkovou a hydraulickou kapacitou do doby vybudovania verejnej kanalizácie a ČOV.

10.4.5. Odstraňovanie disproporcií medzi zásobovaním pitnou vodou sídelnou sieťou verejných vodovodov a odvádzaním odpadových vôd sieťou verejných kanalizácií a ich čistením v ČOV je nutné zabezpečiť:

10.4.5.1. Výstavbou kapacitne vyhovujúcich čistiarenských zariadení tam, kde je vybudovaná kanalizačná sieť.

10.4.5.2. Budovaním komplexných kanalizačných systémov, t.j. kanalizačných sietí spolu s potrebnými čistiarenskými kapacitami.

10.4.5.3. Budovaním nových kanalizačných systémov pre výhľadové kapacity.

10.4.5.4. Aplikáciu nových trendov výstavby kanalizačných sietí so zameraním na znižovanie množstva balastných vôd prostredníctvom vodotesnosti kanalizácií.

10.4.6. Pri odvádzaní zrážkových vôd riešiť samostatnú stokovú sieť a nezaťažovať jestvujúce čistiare odpadových vôd.

10.4.8. Pri znižovaní miery znečistenia povrchových a podzemných vôd okrem bodových zdrojov znečistenia, riešiť ochranu aj od plošných zdrojov znečistenia.

10.5. V oblasti vodných tokov, meliorácií, nádrží

10.5.1. Revitalizovať na vodných tokoch, kde nie sú usporiadané odtokové pomery, protipovodňové opatrenia so zohľadnením ekologických záujmov a dôrazom na ochranu intravilánov obcí pred povodňami.

10.5.3. S cieľom zlepšiť kvalitu povrchových vôd a chrániť podzemné vody realizovať výstavbu nových kanalizácií, čistiarní odpadových vôd, rozšírenie a intenzifikáciu existujúcich ČOV a rekonštrukciu existujúcich kanalizačných sietí.

10.5.4. Zlepšovať vodohospodárske pomery (odtokových úprav) na malých vodných tokoch v povodí prírode blízkym spôsobom lesného hospodárenia bez uplatňovania veľkoplošných spôsobov výrubu lesov a zásahmi smerujúcimi k stabilizácii vodohospodárskych pomerov za extrémnych situácií.

10.5.5. Pri úpravách tokov využívať vhodné plochy na výstavbu poldrov, s cieľom zachytávať povodňové prietoky.

10.5.6. Budovať prehrádzky na úsekoch bystrinných tokov v horských a podhorských oblastiach, s cieľom znížiť eróziu a zanášanie tokov pri povodňových stavoch bez narušenia biotopu.

10.5.7. Vykonávať protierózne opatrenia na príľahlej poľnohospodárskej pôde a lesnom pôdnom fonde, s preferovaním prírode blízkych spôsobov obhospodarovania.

10.5.8. Rešpektovať existujúce melioračné kanály s cieľom zabezpečiť odvodnenie územia.

10.5.11. Vytvárať územnotechnické podmienky v území pre výstavbu rybníkov a účelových vodných nádrží.

10.5.16. Pri zachytávaní vôd zo spevnených plôch existujúcej a novej zástavby priamo na mieste, prípadne navrhnúť iný vhodný spôsob infiltrácie zachytenej vody tak, aby odtok z daného územia do recipientu nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou prípadnej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente.

10.5.18. Z hľadiska ochrany prírodných pomerov obmedziť zastavanie alúvií tokov ako miest prirodzenej retencie vôd a zabezpečiť ich maximálnu ochranu.

10.6. V oblasti zásobovania elektrickou energiou

10.6.1 Rešpektovať vedenia existujúcej elektrickej siete, areály, zariadenia a ich ochranné pásma (zdroje, elektrárne, vodné elektrárne, transformačné stanice ZVN a VVN, elektrické vedenia ZVN a VVN a pod.).

10.6.3. Rezervovať plochy a koridory pre výstavbu:

10.6.3.14. Nového dvojitého 110 kV vedenia pre napojenie Elektrickej stanice Spišské Hanušovce od existujúceho vedenia pri obci Holumnica.

10.7. V oblasti prepravy a zásobovania zemným plynom

10.7.3. Vytvárať podmienky pre prednostnú realizáciu rozšírenia existujúcej distribučnej siete pre územia intenzívnej urbanizácie.

10.7.4. Rešpektovať trasy VTL plynovodov, ich ochranné a bezpečnostné pásma.

10.7.5. Rešpektovať ochranné a bezpečnostné pásma objektov plynárenských zariadení, technologických objektov (regulačné stanice plynu, armatúrne uzly) a ostatných plynárenských zariadení.

10.7.6. Rešpektovať predpoklad, že v budúcnosti môže dôjsť k čiastkovým rekonštrukciám existujúcich plynárenských zariadení (VTL plynovodov). Nové trasy budú rešpektovať existujúce koridory VTL vedení a budú prebiehať v ich ochrannom a bezpečnostnom pásme.

10.8. V oblasti využívania obnoviteľných zdrojov

10.8.1. Vytvárať územnotechnické podmienky pre výstavbu zdrojov energie využívajúc obnoviteľné zdroje a pri ich umiestňovaní vychádzať z environmentálnej únosnosti územia.

10.8.2. Neumiestňovať veterné parky a veterné elektrárne:

10.8.2.1. V územiach s 3., 4. a 5. stupňom ochrany, vyhlásených CHKO, vo vyhlásených územiach sústavy NATURA 2000 a v ich ochranných pásmach, v okolí jaskýň a v ich ochranných pásmach a v hrebeňových častiach pohorí.

10.8.2.2. V biocentrách a biokoridoroch ÚSES na regionálnej a nadregionálnej úrovni.

10.8.2.3. V okolí vodných tokov a vodných plôch v šírke min. 100 m, v okolí regionálnych biokoridorov min. 100 m, pri nadregionálnych hydrických biokoridoroch min. 200 m (odstupové vzdialenosti na konkrétnej lokalite VE spresní ornitológ v procese EIA).

10.8.2.4. V okolí turistických centier regionálneho a nadregionálneho významu vo vzdialenosti min. 1000 m.

10.8.2.5. V krajinársky hodnotných lokalitách, významných pohľadových osiach, vizuálne exponovaných lokalitách.

10.8.2.7. V ucelených lesných komplexoch.

10.9. V oblasti telekomunikácií

10.9.1. Vytvárať podmienky na rozvoj globálnej informačnej spoločnosti na území Prešovského kraja skvalitňovaním infraštruktúry informačných systémov

10.9.2. Rešpektovať jestvujúce trasy a ochranné pásma telekomunikačných vedení a zariadení.

10.9.3. Rešpektovať situovanie telekomunikačných a technologických objektov.

10.9.4. Vytvárať územné predpoklady pre potrebu budovania telekomunikačnej infraštruktúry v nových rozvojových lokalitách.

10.9.5. Zariadenia na prenos signálu prioritne umiestňovať na výškové budovy a továrenské komíny, aby sa predišlo budovaniu nových stožiarov v krajine. Existujúce stavby na prenos signálu spoločne využívať operátormi a nevyužívané stožiarové stavby z krajiny odstraňovať.

II. Verejnoprospešné stavby

Verejnoprospešné stavby, v zmysle navrhovaného riešenia a podrobnejšej projektovej dokumentácie, spojené s realizáciou uvedených záväzných regulatívov sú:

1. V oblasti verejnej dopravnej infraštruktúry

1.1. Cestná doprava

1.1.4. Stavby na cestách II. triedy:

1.1.4.8. Cesta II/542:

1.1.4.8.1. Obchvat obce Slovenská Ves a mesta Spišská Stará Ves s napojením na cestu II/543

1.1.5. Stavby na cestách III. triedy:

okres Kežmarok

1.1.5.6. Cesta III/3096:

1.1.5.6.1. Preložka cesty v smere Malý Slavkov – mimoúrovňová križovatka s cestou I/66. 1.1.5.6.2. Prepojenie obcí cestou III. triedy – Malý Slavkov – Huncovce – Veľká Lomnica na cestu II/540.

1.1.5.7. Cesta III/3098:

1.1.5.7.1. Obchvat obce Rakúsy.

1.1.5.8. Prepojenie obcí cestou III. triedy – Mlynčeky III/3101 – Stráne pod Tatrami III/3097. 1.1.5.9. Cesta III/3102:

1.1.5.9.1. Obchvat obce Stará Lesná a modernizácia cesty vrátane cyklotrasy.

1.1.5.10. Cesta III/3111:

1.1.5.10.1. Modernizácia cesty Matiašovce – Zálesie.

1.4. Cyklistická doprava

1.4.2. Stavby cyklistických pruhov okolo ciest II. a III. triedy.

2. V oblasti nadradenej technickej infraštruktúry

2.1. V oblasti energetiky

2.1.9. Stavba nového dvojitého 110 kV vedenia pre napojenie Elektrickej stanice Spišské Hanušovce.

2.2. V oblasti zásobovania vodou

2.2.2.2.2. Ukončenie stavby skupinového vodovodu Osturňa – Veľká Franková – Malá Franková v celom rozsahu.

2.3. V oblasti odkanalizovania a čistenia odpadových vôd

2.3.1. Stavby kanalizácií, skupinových kanalizácií a čistiarní odpadových vôd.

2.4. V oblasti vodných tokov, meliorácií, nádrží

2.4.1. Stavby na revitalizáciu vodných tokov s protipovodňovými opatreniami, so zohľadnením ekologických záujmov a dôrazom na ochranu intravilánov obcí pred povodňami.

2.4.2. Stavby rybníkov, poldrov, zdrží, prehrádzok, malých viacúčelových vodných nádrží a vodárenských nádrží pre stabilizáciu prietoku vodných tokov.

2.6. V oblasti telekomunikácií

2.6.1. Stavby sietí informačnej sústavy a ich ochranné pásma.

3. Základná historická charakteristika obce a jeho katastrálneho územia.

Územie Zamaguria sa kolonizovalo najmä v 13. a v 14. storočí. V tejto dobe veľká časť jeho územia patrila rodom Berzeviczy a Görgey, ktorí tu zakladali obce prostredníctvom tzv. šoltýsov. Boli to ľudia, ktorým majiteľ príslušného, často z veľkej časti zalesneného územia vyčlenil istú ohraničenú časť a poveril ich, aby na túto časť územia zohnali ľudí, ktorí by ju osídlili, vyklčovali pôdu a postavili si dediny. Šoltýsi získavali ľudí bez ohľadu na ich národnosť alebo pôvod. Začiatkom 14. storočia vznikol hrad Nedeca, ktorý tiež dostal rozsiahle územie, podobne ako aj červenokláštorskí kartuziáni. Ku kolonizačnej vlne sa pridali aj krížovníci z Lendaku. Napriek tomu, rozsiahle územie ešte ostalo neosídlené, alebo niektoré osídlené obce sa z rôznych príčin vyľudnili, a tak pokračuje v 15. - 16. storočí osídľovanie a doosídľovanie niektorých oblastí novoprichádzajúcim rusínskym pastierskym obyvateľstvom, ktoré však sa tu usadilo na základe iného, tzv. valašského práva. Obec Veľká Franková bola založená členmi rodu Berzeviczy z Veľkej Lomnice na nemeckom (šoltýskom) práve pravdepodobne už koncom 13. storočia. V historickej literatúre sa objavujú zmienky o existencii obce Franková už roku 1296. Prvý skutočný originálny doklad o existencii obce Franková však pochádza až z roku 1314 (villa magistri Frank t. j. obec magistra Franka). Pomenovanie obce podľa svojho majiteľa či zakladateľa si Franková zachovala až do súčasnosti. Berzeviciovci roku 1396 darovali Frankovú kartuziánskemu kláštoru na Skale útočišťa. V ďalšom období bola Franková začlenená k panstvu kartuziánov v Červenom kláštore. Roku 1529 obec násilne pričlenil k Nedeckému panstvu Hieroným Lasky, ale roku 1542 ju spišský prepošt Ján Horvát ako nájomca Nedeckého panstva vrátil kartuziánom v Červenom kláštore. Obec takto natrvalo pripadla panstvu v Červenom kláštore. Panstvo kartuziánov však od 16. storočia viackrát zmenilo majiteľov. Najskôr roku 1563 majetky patriace ku kláštoru kráľ Ferdinand I. daroval Spišskej kapitule, potom ich vlastnili istý čas Gašpar Magócy, Štefan Tokoli, Juraj Horvát, Plavča a Pavol Rákoci. Roku 1699 získal panstvo v Červenom kláštore nitriansky biskup Ladislav Matiašovský. Ten ho v testamente roku 1704 odkázal rehoľi kamaldulov, takže po čase sa majiteľmi kláštora i panstva stali opäť mníši. Po zrušení žobravých rádov Jozef II. sa roku 1782 stal majiteľom červenokláštorského panstva erár, ale roku 1820 panovník František I. panstvo daroval grécko-katolíckemu biskupstvu v Prešove. Biskupstvo potom ostalo majiteľom panstva a teda i zemepánom Veľkej Frankovej až do zrušenia poddanstva v roku 1848. V 14. -20. storočí možno Veľkú Frankovú vidieť v prameňoch pod nasledovnými názvami: Frankuagasa (1320), Frankowa (1598), Frankova, Fronkova, Franck (1773), Gross-Frankowa (1808), Nagy-frankova (1863), Nagyfrankvágása (1907), Veľká Franková (1920). V rokoch 1979-1990 bola zlúčená s Malou Frankovou do obce Franková. Od roku 1990 sú obe obce opäť samostatné. Veľká Franková patrila k stredne veľkým obciam na Spiši. Roku 1787 tu v 69 domoch žilo 469 obyvateľov a roku 1828 v 77 domoch 560 ľudí. Obyvatelia obce sa zaoberali v minulosti hlavne poľnohospodárstvom, pastierstvom a drevorubačstvom. Chov oviec a dobytky sa rozšíril hlavne od polovice 16. storočia, keď na severnom Spiši a hlavne Zamagurí prebiehala valašská kolonizácia. Aj vo Veľkej Frankovej r. 1553 usadil prior kartuziánskeho kláštora prostredníctvom škultéta Maximiliána rusínske obyvateľstvo. To si prinieslo so sebou aj východný cirkevný obrad. Ich prílev do Veľkej Frankovej v 2. polovici 16. storočia bol tak veľký, že roku 1562 sa obec uvádza ako "dedina Rusinov" (Villa Rutenis). Z dôvodu príslušnosti k panstvu v Červenom kláštore a pochopiteľným zvýšeným pastoračným úsilím rehoľníkov, ale tiež dosídlením obce kopaničiarskou kolonizáciou na prelome 16.-17. storočia sa obyvatelia z Veľkej Frankovej priklonili k latinskému cirkevnému obradu.

4. Záujmové územie obce a jeho širšie územné vzťahy a väzby.

4.1. Vymedzenie záujmového územia obce.

Obec Veľká Franková leží na severe regiónu Zamagurie, v okrese Kežmarok, v Prešovskom kraji. Riešené územie leží na rozhraní dvoch rôznych geomorfologických oblastí a celkov - Spišská Magura a Pieniny. Má členitý reliéf a leží v nadmorskej výške stred 658 m.n.m. Rozloha k.ú. obce je 1 059 ha. Nachádza sa v spádovom území sídla obvodného významu Spišská Stará Ves. Z pohľadu administratívno – správneho je obec Veľká Franková súčasťou okresu Kežmarok a Prešovského samosprávneho kraja. Od mesta Kežmarok je vzdialená 33 km, od Starej Ľubovne 30 a od Prešova 90 km. Záujmové územie je územie priliehajúce ku katastrálnemu územiu obce a ktorého usporiadanie je potrebné riešiť vo vzájomnej funkčnej a technickej súvislosti s územím obce. Záujmovým územím obce sú katastrálne územia susedných obcí, a to Malá Franková, Osturňa, Matiašovce, Spišské Hanušovce, Jezersko a územie Poľskej republiky. Koncepcia tvorby trvalo udržateľného rozvoja v rámci Prešovského kraja sleduje vytvorenie takej sídelnej štruktúry, ktorá vytvára predpoklady rovnocenných podmienok v súlade s požiadavkami zabezpečovania funkčnej komplexnosti všetkých subregionálnych celkov. Pritom je kladený dôraz na optimalizáciu ich vzájomného prepojenia ako aj prepojenia na medzinárodné sídelné štruktúry, pri zachovaní ich špecifičnosti a využitia ich vnútorných potenciálov.

Obec sa nachádza v dostupnosti ťažísk osídlenia v oblasti regionálnych súvislostí usporiadania osídlenia. Je dôležité podporovať rozvoj sídelného centra Spišská St. Ves, ktoré tvorí základné terciárne centrum osídlenia, rozvojové centrum hospodárskych, obslužných a sociálnych aktivít ako pre priliehajúce zázemie, tak pre príslušný regionálny celok, ktorých súčasťou je obec Veľká Franková.

Obci chýba pre kvalifikované územné riadenie a koordináciu aktuálny regulačný nástroj, ktorý by koncepcie usmernil jej ďalší očakávaný rozvoj z aspektu funkčného usporiadania územia, rozvoja rekreácie, nezávadnej výroby a služieb, dopravnej a technickej infraštruktúry, ale aj bytovej výstavby. Aktuálna je potreba eliminácie negatívnych podmienok pre komplexný rozvoj a humánna koordinácia všetkých trás dopravnej a technickej infraštruktúry a ich ochranných pásiem na území obce.

Východiskom navrhovaného riešenia je geomorfologický charakter západomagurského krajinného celku s jeho prírodnými danosťami a jeho hospodárskym, sídelným a kultúrnym potenciálom. Zámerne retardované hospodársko – výrobné využívanie tohto potenciálu je kumulované s navrhovaným dynamickejšim využívaním hodnôt územia pre rekreáciu a cestovný ruch, k čomu územie má vzhľadom k svojim charakteristickým prírodným danostiam, podstatne vyššie predpoklady, než to umožňuje súčasná exploatacia.

Koncepcia navrhovaného urbanistického riešenia širšieho krajinného priestoru vychádza zo zásad optimálnej funkčnej koexistencie hlavných funkcií územia (rekreácia, osídlenie, výroba) v chránenom prírodnom prostredí pri zohľadnení nárokov obyvateľstva i návštevníkov.

V navrhovanom riešení sa uplatňuje dôsledná funkčná diferenciacia jednotlivých priestorov podľa nárokov ich využívania so stanovením optimálnych mier koncentrácie a kumulácie funkcií.

Z hľadísk rekreačného využitia pripadá primárna úloha sídlam Jezersko a Malá Franková, ktoré v prepojení so Ždiarskou oblasťou poskytujú ťažiskové možnosti rekreačného využitia terénnych daností najmä v zimnom období v širokej škále foriem. V priestore Veľkej Frankovej sa predpokladá vybudovanie rekreačnej vybavenosti vyššieho typu pre celú aglomeráciu sídiel Osturňa, Malá a Veľká Franková – vzhľadom k jej centrálnej doprave, výhodne prístupnej polohe. Konfigurácia severného svahu nad západnou časťou obce zároveň poskytuje predpoklady pre dobré rekreačné a cvičné lyžovanie v priamom napojení na areál vybavenosti a ubytovacích zariadení cestovného ruchu.

Špecifické, nie však menej významné postavenie má v riešenom krajinnom priestore obec Osturňa. Charakter sídla s doposiaľ jestvujúcou výraznou prevahou zachovaných historicky cenných a pamiatkovo chránených objektov ľudovej architektúry, vo výnimočne kvalitnom krajinnom prostredí ho predurčuje pre menej exponované, extenzívne rekreačné využívanie, čomu najlepšie zodpovedajú formy rodinnej chalupárskej rekreácie, doplnenej úmerným počtom navrhovaných rekreačných atraktivít.

Pre letný turistický rozptyl sa v riešenom krajinnom celku navrhuje široká, avšak z hľadiska nárokov na ochranu prírodných hodnôt optimalizovaná škála značkových turistických chodníkov po atraktívnych výhľadkových trasách, ktoré dávajú možnosti spoznania esteticko – krajinárskych hodnôt okolitej krajiny. V zimnom období môžu chodníky slúžiť i pre lyžiarov – turistov.

Vo všetkých sídla západomagurského krajinného celku sa pritom predpokladá i redukované zachovanie pôvodnej sídelno-hospodárskej funkcie, zamerané najmä na využívanie hospodárskeho potenciálu priestoru a služby pre rekreáciu a cestovný ruch.

4.2. Sídelná a krajinná štruktúra a rozhodujúce zariadenia dopravy a verejného technického vybavenia v záujmovom území obce.

Územie obce Veľká Franková je pomerne veľké, krajinné prostredie členité a rozmanité, preto aj prírodné prostredie z hľadiska krajinotvorného ako aj biologického je veľmi hodnotné. Na sever od obce sa dvíha strmá terénna stena vytvárajúca akúsi náhornú plošinu, ktorá sa zvažuje do Poľska.

Sídelná štruktúra vymedzeného záujmového územia obce je koncipovaná prevažne ako lineárne zoskupenie sídiel okolo ciest III. triedy v podhorskom prostredí.

Prevažujúca väčšina obcí v záujmových území má obytných charakter s doplňujúcimi funkciami poľnohospodárskej výroby a výrobných služieb.

Najdôležitejšími urbanistickými osami v záujmovom území sú nadregionálne a medzištátne významné trasy ciest I/67 (Poprad - Tatranská Javorina – Poľsko) a cesta II/542 (Spišská Belá – Spišská Stará Ves – Lysá n. Dunajcom – Poľsko) .

V súčasnej krajinnej štruktúry a využívania vymedzeného riešeného územia je v katastrálnom území obce Osturňa výrazný podiel krajinných prvkov s vysokou ekologickou stabilitou. Z hľadiska zastúpenia prírodných prvkov a dôležitosti pri zachovaní ekologickej stability územia sú najvýznamnejšie lesné porasty zaberajúce viac ako polovicu plochy vymedzeného územia (55,2 %). Súčasne, časť evidovaných trávnych porastov je porastená náletovými drevinami o rôznej hustote, pokrývnosti a veku.

Z hľadiska rozmiestnenia krajinných prvkov môžeme hovoriť len o ich čiastočne nerovnomernom rozložení. V údolnej časti vodného toku Frankovského potoka a v severnej časti katastrálneho územia obce prevláda poľnohospodárska krajina s výraznou prevahou plôch TTP. Na severnom, západnom, čiastočne juhovýchodnom okraji k.ú., ale najmä v celej centrálnej a južnej časti tohto katastrálneho územia dominuje lesná alebo lesnolúčna mozaikovitá prírodná krajina.

Krajinná štruktúra vďaka svojej rozmanitosti je vizuálne veľmi atraktívna, čo umocňujú aj rozsiahle plochy historických krajinných štruktúr - terasových políček a súbory úzkopásových polí okolo sídla.

Významnejšími rekreačnými lokalitami v okolí záujmového územia obce sú Vysoké Tatry (Ždiar – 48 km, cyklistická trasa 11 km) a Pieniny (Červený Kláštor – 25 km).

Obce v záujmovom území sú zásobované elektrickou energiou 22kV distribučným vedením č.406 z elektrorozvodne 110/22 kV pri Kežmarku. Obec má čiastočne vybudovaný obecný verejný vodovod a nemá verejnú kanalizáciu.

5. Geografický opis riešeného územia – prírodné podmienky, geomorfológia, klimatológia, hydrológia.

5.1. Charakteristika prírodných pomerov.

Rozmanitosť územia z výraznou dynamikou reliéfu podmieňujú abiotické a biotické faktory, ktoré sú popísané nižšie. Opis je len stručný, pre potreby dokumentácie sú zvýraznené limitujúce faktory.

5.2. Geológia.

Geologickú stavbu územia tvorí centrálnokarpatský paleogén (flyšové pásmo), ktorý je tvorený najmä pieskovecami a ílovcami, v menšej miere zlepenkami a ďalšími horninami. Z hľadiska geomorfologického členenia patrí katastrálne územie obce do Alpsko-Himalájskej sústavy, podsústavy Karpaty, provincie Západné Karpaty, subprovincie Vonkajšie západné Karpaty, Podhôrnomagurskej oblasti a celku Spišská Magura. Z aspektu vertikálnej disekcie reliéfu sa na území obce nachádzajú najmä vrchoviny. V území sú v absolútnej prevahe striedajúce sa tenké a stredne hrubé vrstvy pieskovcov a kalovcov, v alúviách Frankovského potoka a jeho prítokov fluválne sedimenty a nadloží je miestami tvorené svahovými sedimentmi, kamenito-hlinitého charakteru.

Pieskovce s doskovou odlučnosťou predstavujú súčasne významný prírodný zdroj stavebného materiálu, ako v minulosti, tak v súčasnosti, pričom je vo zvýšenej miere potrebné brať do úvahy nenarušenie krajinného rázu a iných prírodných zdrojov.

V území prebiehali a prebiehajú časté, veľmi intenzívne procesy svahovej deformácie. Rozsiahlejšie deformácie svahov spôsobené sústavou kryhových zosuvov sa zachytili na južnom a J-Z okraji V. Frankovej. Zosuvy boli spôsobené hlbokou šmykovou plochou podkovovitého tvaru, kde hrubolavicovité pieskovce sa po ílovcovo-bridlicovom podloží posúvali po svahu. Zosuvy súčasne predstavujú jedno z obmedzení pri výstavbe infraštruktúry, pretože vyžadujú podrobný inžiniersko geologický prieskum pri jej príprave.

5.3. Geomorfológia.

Obec Veľká Franková leží na severe regiónu Zamagurie, v okrese Kežmarok, v Prešovskom kraji. Riešené územie leží na rozhraní dvoch rôznych geomorfologických oblastí a celkov - Spišská Magura a Pieniny. Má členitý reliéf a leží v nadmorskej výške stred 658 m.n.m. Rozloha k.ú. obce je 1 059 ha. Nachádza sa v spádovom území sídla obvodného významu Spišská Stará Ves. Z pohľadu administratívno – správneho je obec Veľká Franková súčasťou okresu Kežmarok a Prešovského samosprávneho kraja. Od mesta Kežmarok je vzdialená 33 km, od Starej Ľubovne 30 a od Prešova 90 km.

5.4. Klimatológia.

Obec Osturňa sa nachádza z časti v mierne teplej oblasti s mierne vlhkým údolným okrskom (doliny do nadmorskej výšky 800m) a prevažne v chladnej vlhšej oblasti vo vyšších polohách. Klimatické pomery predurčujú celoročnú využiteľnosť katastra z pohľadu najmä športovo - rekreačných aktivít, súčasne však predstavujú podstatne zvýšené náklady na vykurovanie v dlhom zimnom období.

Teplotné pomery.

Najteplejším mesiacom v roku je júl s 13,6°C a najchladnejším je január s priemernou ročnou teplotou -5,6°C. Územie obce patrí do chladnej, veľmi vlhkej klimatickej oblasti, mierne chladného okrsku (C1) s priemernou júlovou teplotou v rozmedzí 12 °C až 16 °C. Priemerná ročná teplota je 5,2°C. Širšie vegetačné obdobie vo Veľkej Frankovej trvá 185 dní, klimatická zima 95 dní a klimatické leto 40 dní. V katastri sa často vyskytujú teplotné inverzie, ktoré sú spôsobené členitým reliéfom. Najčastejšie sa vyskytujú v mesiaci január a najmenej v júni.

Zrážkové pomery.

Pre obec Veľká Franková je typický kontinentálny typ zrážkového režimu, avšak denný úhrn zrážok môže niekedy dosahovať vysoké hodnoty, čo vedie k rozvodneniu potokov a následne k povodniam. Priemerný ročný úhrn zrážok predstavuje od 723 mm do 1256 mm. Zimné minimum zrážok vykazuje mesiac december, na zrážky najbohatší je júl 100-140 mm. V januári dosahuje úhrn zrážok okolo 40 mm.

Oblačnosť.

Priemerná oblačnosť vo Veľkej Frankovej dosahuje maximum v júni, minimum v októbri. Zamračených dní býva okolo 140 v roku, počet jasných dní dosahuje 30-40. Ročný úhrn slnečného svitu je okolo 1900 hodín, pričom najviac ho pripadá na august a najmenej na december.

Veternosť.

V riešenom území prevládajú v zimných a letných mesiacoch západné vetry, v jarných severné a severovýchodné, v prvej časti jesene juhozápadné, v druhej juhovýchodné.

5.5. Hydrológia.

Hydrologicky patrí územie obce do úmoria Baltského mora a do povodia Dunajca a Popradu. Obec je situovaná pozdĺž Frankovského potoka, tečúceho južno-severným smerom a vlievajúceho sa spolu s Osturnianskym potokom do Dunajca. Spomínaná rieka a potoky majú snehovo-dažďový režim odtoku, čo znamená, že najvyššiu vodnosť majú v apríli až v júli a najnižšiu od novembra do februára. Osturnianskou brázdou preteká Osturnianský potok, ktorý je tretím najväčším prítokom Dunajca. Osturnianský potok priberá v katastri obce Veľká Franková pravostranný prítok Frankovský potok. Plocha povodia Osturnianského potoka je 43,55 km², s Frankovským 61 km².

Vo flyšovom pásme prevládajú slabo priepustné alebo nepriepustné horniny, preto v obci nie sú väčšie zásoby podzemnej vody. Výdatnosť miestnych prameňov je všeobecne nízka. Z hľadiska chemického zloženia nie sú veľmi mineralizované, sú stredne tvrdé, slabo alkalické – tzv. kalciovo-bikarbonátový typ.

Z pohľadu potenciálu predstavujú vodné toky pstruhové vody pre rekreačný rybolov a jazerá turistickú atraktivitu. Negatívom a limitom je absencia zodpovedajúceho čistenia odpadových vôd a tým ohrozenia ako povrchových tak prítokových vodných zdrojov – studní. Súčasne z dôvodu nižšej a kolísavej výdatnosti obecných vodných zdrojov pre obecný vodovod je potrebné dimenzovať viacero nezávislých zdrojov, aj pre zvýšenie potreby v prípade rozvoja cestovného ruchu.

5.6. Pedológia.

Najväčšie plošné zastúpenie pôdných typov z poľnohospodárskej pôdy majú kambizeme typické a kambizeme pseudoglejové, miestami aj kambizeme typické – kyslé, rendziny typické a fluvizeme. Z pôdných druhov prevládajú v území hlinité pôdy, miestami ílovito-hlinité, piesočnato-hlinité pôdy a ojedinele sa vyskytujú aj íly a ílovité pôdy.

Z hľadiska obsahu skeletu sú v prevahe stredne skeletovité až silne skeletovité pôdy (obsah skeletu do hĺbky 0,6 m v rozsahu 25 – 50 %). V území sa nachádzajú v prevahe plytké a stredne hlboké pôdy. Poľnohospodárske pôdy sa nachádzajú prevažne na výrazných (12-17°), príkrych (17-25°) a stredných svahoch (7-12°).

Na základe uvedených pôdno-ekologických charakteristík sú v danom území vyčlenené typologicko-produkčné kategórie. Najväčšiu rozlohu tvorí kategória trávne porasty, kde subtyp T3 (málo produkčné trvalé trávne porasty) tvorí 72 % z poľnohospodárskej pôdy. Subtyp T1 (produkčné trvalé trávne porasty) tvorí 12 % a T2 (menej produkčné trvalé trávne porasty) 9 %. Typ striedavé polia, OT3 – málo produkčné polia a produkčné trvalé trávne porasty, len na 1 % poľnohospodárskej pôdy. Kategória typu N (nevhodné pre poľnohospodársku výrobu) tvorí 6 % z poľnohospodárskej pôdy.

Výrazným limitom pre využívanie a dôvodom pre šetrné nakladanie s pôdnym fondom je výrazná náchylnosť územia na eróziu. Táto skutočnosť v poslednom období sa dotýka aj lesnej pôdy a šetrných metód ťažby dreva.

Pretože produkčný potenciál poľnohospodárskej pôdy je veľmi nízky a málo konkurencieschopný, je potrebné využívať skôr extenzívne – nízkonákladové metódy chovu hospodárskych, ako aj kvalitné neznečistené prostredie na produkciu bioproduktov ekologického poľnohospodárstva, liečivých rastlín, produkciu miestnych špecialít a pod. za využívania agroenvironmentálnych opatrení.

5.7. Biota.

Biotické podmienky územia sú charakterizované vysokou biodiverzitou a výskytom chránených a ohrozených druhov v mozaikovitej krajinej štruktúre. Prírodné hodnoty územia sú vyjadrené aj zaradením riešeného územia do ochranného pásma PIENAP.

Podľa fytogeografického členenia Slovenska (Futák, 1980) sa katastrálne územie nachádza v oblasti Západokarpatskej flóry (Carpaticum occidentale), prevažná väčšina v obvode flóry vysokých Karpát (obvod flóry centrálnych karpát, Eucarpaticum, okres Fatra, podokres Pieniny. Pieniny sú pohorie a geomorfologický celok oblasti Východné Beskydy, geologicky sú samostatným celkom a jediným samostatným pohorím, ktoré je tvorené bradlovým pásmom.

Z hľadiska členenia potenciálnej vegetácie (Michalko a kol. ,1986) v katastrálnom území obce boli vyčlenené nasledujúce jednotky prirodzenej vegetácie:

- *Jedľové-jedľovosmrekové lesy*

Tieto lesy tvoria súvislý pás po celom obvode Tatier v najnižších polohách (800 – 1450 m n. m.) a sú tvorené prevažne druhmi ako jedľa biela, smrek obyčajný, brusnica čučoriedková, papraď samčia, tŕňovka dvojlistá, kyslička obyčajná.

- *Smrekové zamokrené lesy*

Lesy v nadmorskej výške od 700 – 1000 m n. m., sú tvorené prevažne druhmi ako smrek obyčajný, topoľ osikový, jedľa biela, breza plstnatá, borovica lesná, praslička lesná, brusnica čučoriedková.

- *Vrchoviská a prechodné rašeliniská*

Rašeliniská sú ekosystémy, ktoré vznikajú na stanovištiach trvalo zamokrených zrážkovou, povrchovou alebo podzemnou vodou. Tieto stanovištia zarastujú vegetáciou hydrofilných a rašeliniskových druhov rastlín. V podmienkach obmedzeného prístupu kyslíka sa tu hromadia odumreté organické zvyšky v rôznom stupni rozkladu, čím vzniká rašelina. Vrchoviská sú špecifickým typom rašelinísk, v ktorom sa môžu striedať prvky prechodných rašelinísk až slatín s vrchoviskovými prvkami.

Z hľadiska drevinného je najvýznamnejšia západná časť katastra smerujúca k podhoriu Vysokých Tatier (submontánnu vegetačný stupeň). Okrem spomínaných drevín tu nájdeme smrekovec opadavý (*Larix decidua*), vzácnu jedľu bielu (*Abies alba*), jarabinu vtáčiu (*Sorbus aucuparia*), javor horský (*Acer pseudoplatanus*), brezu plstnatú (*Betula pubescens*). Stromoradia pri cestách lemujú väčšinou brezy, jarabiny, menej lipy, topole a ovocné dreviny.

Na ostatnom území obce prevažuje typická podtatranská kvetena s jarným, letným a jesenným aspektom (snežienky, prvosenky, zvončeky, mečíky, astry, klinčeky, vstavače až k jesenným horcom a jesienkam).

Trávnaté spoločenstvá (lúky, pasienky) sa zaraďujú do skupiny ovsíkových lúk, kde vedúca tráva čerstvých lúk je ovsík obyčajný (*Arrhenatherum elatius*). Na plytších a kyslejších pôdach prechádzajú tieto ovsíkové lúky do psicových pasienkov a na vlhkejších miestach sa vyčleňujú fytocenózy so vzťahom k lúkám zväzu *Calthion* (záružlie). Je tu hojne zastúpené trávne spoločenstvo trojšteta žltkastého (*Trisetum flavescens*), ku ktorému pristupujú napr. reznáčka laločnatá (*Dactylis glomerata*),

kostrava lúčna (*Festuca pratensis*), lipnica lúčna (*Poa pratensis*). Pre pasienkárské oblasti je hojné spoločenstvo *Cynosorion* - hrebienka obyčajná (*Cynosurus cristatus*), timotejka lúčna (*Phleum pratense*) a ďatelina lúčna (*Trifolium pratense*).

Na vlhších miestach i pri potokoch ako brehová a sprievodná sa uplatňujú krovinné vrby (*Salix triandrae*, *eleagnos*, *fragilis*), vrba rakyta a biela (*Salix caprea*, *alba*), na severe jelša sivá (*Alnus incana*). V podraсте v krovinnom poschodí sa uplatňujú malinčie (*Rubus idaeus*), zemolez (*Lonicera nigra*, *Lonicera xylosteum*), lieska obyčajná (*Coryllus avellana*) na severe i čučoriedka (*Vaccinium myrtillus*). Trnkové, hlohové a šípkové kríky sú zastúpené nesúvislými riedkymi formáciami (fragmentárne roztrúsené na S a J od intravilánu).

Potenciálna prirodzená vegetácia.

Potenciálna vegetácia predstavuje takú vegetáciu, ktorá by sa v zmysle prirodzeného potenciálu územia vyvinula bez zásahu človeka. Používa sa ako porovnávací etalón s reálnou vegetáciou na zisťovanie stupňa premenenosti územia, antropogénnych zásahov a celkovej antropizácie až synantropizácie územia, v ÚPD sa používa pre návrh ekologickej vhodnosti pri výsadbe zelene, v poľnohospodárstve pri plánovaní hospodárenia v lesoch.

Reálna vegetácia a biotopy.

Z hľadiska súčasnej krajiny štruktúry a využívania katastrálneho územia Veľká Franková je špecifikom tohto územia výrazný podiel hodnotných biotopov z hľadiska pôvodnosti, čo je znakom prevažne prírodnej až poloprírodnej krajiny.

Ako biotopy sú najvýznamnejšie lesné porasty a lúčne biotopy s cenným floristickým zložením. Celkovo prevláda lesná krajina alebo mozaikovitá krajina s rovnomerným zastúpením trvalých trávnych porastov v polohách okolo obce a na severe aj na platách. Negatívom sú rozsiahle plochy náletov na bývalých trávnych porastoch. V k.ú. sa nachádzajú všetky typy a formácie nelesnej drevinovej vegetácie (NDV), čo predstavuje jednak unikátne krajinárke prvky a scenérie a súčasne celé spektrum prechodných biotopov s výnimočným druhovým bohatstvom.

Lesná vegetácia.

Klimatické, horninovo-substrátové a reliéfne podmienky podmienili výskyt najmä ihličnatých a miestami zmiešaných lesných spoločenstiev, nachádzajú sa tu biotopy zahrnuté v mapovaní európskych a národných biotopov. Lesné biotopy predstavujú reprodukčný, potravný a migračný priestor významnej populácie veľkých šeliem v rozsiahlych ihličnatých lesoch a ekotonovom pásme. Ďalšou významnou skupinou sú vtáky, najmä dravce a sovy ako aj veľké kurovité, pričom kataster sa nachádza na hranici významného vtáčieho územia Tatry.

Nelesná drevinová vegetácia.

Členená na skupinovú a líniovú NDV zaberá plošne rozsiahle územie. Obsahuje najmä krovinné poschodie v prepojení so stromovým. Línie sú zastúpené jelšovo- vrbovými a osikovými porastmi, vinú sa pozdĺž početných vodných tokov. Mozaikové štruktúry, kombinácie lúčnych a porastených plôch, sú porastené najmä ihličnatými drevinami, kde dominuje smrek a smrekovec, z listnatých drevín sa nachádzajú breza, vrba rakyta a javor, jaseň, z krovín najmä ruža sp.

Na medziach terasovitých políčk, ktoré sa nachádzajú vo vybranom segmente sme identifikovali tieto dreviny a kroviny: borievka obyčajná, jarabina vtáčia, trnka obyčajná, slivka domáca, ruža šípová, smrekovec opadavý, jablň planá, buk lesný, javor horský, smrek obyčajný, jaseň štíhly, vrba rakyta, vrba krehká, baza čierna, ostružina malina.

V interakcii rozsiahlejších lesných komplexov v severnej, centrálnej a južnej časti katastrálneho územia obce predstavujú dôležitý priestor migračných osí pre faunu ako úkrytové a potravné biotopy. V ekotonových pásmach sa vyskytujú najmä menšie mäsožravce, ktoré rozširujú svoj

potravný biotop smerom na trávne porasty a bylinné spoločenstvá. Špecifickou formou náletov sú zarastajúce terasové polia a kosienky historických krajinných štruktúr, ktoré vytvárajú charakteristické plochy zložené z vertikálne členených línií. Najrozsiahlejšiu plochu NDV zaberajú práve nálety na bývalej poľnohospodárskej pôde.

Trvalé trávne porasty (lúky a pasienky).

Prevažne sa vyskytujú mozaikové štruktúry lúk a NDV. V severnej a centrálnej časti prebieha na pôvodných lúkach – kosienkach a pasienkoch výrazný sukcesný proces, čo má za následok zvýšený podiel NDV. Miestami sa na TTP vyskytujú prameniská a vývery –podmáčané trávne porasty s prameniskovou vlhkomilnou vegetáciou trávnych a vysokobylinných spoločenstiev. Medzi najrozšírenejšie biotopy patria spoločenstvá *Arhenaterion Polygalo* – *Cynosurenion* a *Lolio* – *Cynosurenion*. Biotop trávinnobylinných spoločenstiev je veľmi pestrý, zastúpenie jednotlivých druhov fauny je viazané najmä na hydrické pomery jednotlivých stanovišť, pričom významnými skupinami sú najmä obojživelníky, a hlodavce, ktoré súčasne predstavujú potravý biotop pre dravce.

Segetálna vegetácia na ornej pôde.

Orná pôda zaberá v súhrnnom vyjadrení plošne malé územie v nadväznosti na záhrady zastavaného územia a je výlučne charakteru roztrúsených úzkopásových polí. Práve na takto vymedzených plochách je sústredený výskyt segetálnej vegetácie, pričom, vzhľadom na charakter obhospodarovania, ide len o minimálny výskyt. Ako biotop predstavuje segetálna vegetácia potravý biotop spevavcov a hlodavcov vo väzbe na úzkopásové polia a záhrady okolo zastavaného územia. Vzhľadom na historický vývoj územia, aj trávne porasty na bývalých striedavých poliach sú poloprírodného charakteru. Invázne druhy sa v riešenom území nevyskytujú. Veľkoblková orná pôda sa v území nenachádza.

Ruderálna vegetácia.

Vyskytuje sa na neobhospodarovných antropogénne ovplyvnených pôdach, najmä okolo intravilánu a pozdĺž vodných tokov ako pionierske spoločenstvá na odhalenom (abráziou, eróziou) substráte. Zooložka je z hľadiska zloženia okolitej krajiny a menšieho rozsahu len málo antropogenizovaná.

Vodné plochy a mokradné biotopy.

Z vodných tokov odvodňujúcich územie, ktoré slúžia ako hydrické biotopy je navýznamnejší Frankovský a Osturniansky potok, ako aj ostatné významnejšie ľavostranné i pravostranné prítoky, ktoré boli kategorizované ako biokoridory. Vysokou biodiverzitou sa vyznačujú vodné plochy. I keď sú silne porastené úplným sukcesným radom vlhkomilnej, mokradnej a močiarnej vegetácie, predstavujú jedny z najvýznamnejších, síce maloplošných, ale unikátnych biotopov. Predstavujú významné biotopy malakofauny, rovnokrídlovcov – najmä vážok a obojživelníkov.

Zastavané územia a ostatné plochy.

Súčasnú krajinnú štruktúru dopĺňa zastavané územie situované na severnej časti katastrálneho územia. Biotop sídla je málo premenený, je v dostatočnom kontakte s prírodnými prvkami, zastavané plochy nie sú súvislé, s malými spevnenými plochami a dostatkom sídelnej zelene, aj keď prevažne úžitkovými druhmi v pridružených záhradách. V obci ako takej však absentuje podiel verejnej sídelnej zelene. So špecifickými druhmi, prispôbenými dopadom ľudských aktivít predstavujú nekonfliktný a málo rozsiahly biotop.

5.8. Fauna.

Podľa zoogeografického členenia (Čepelák, 1980) katastrálne územie obce patrí do provincie Karpaty, oblasti Západné Karpaty. V nasledujúcej hierarchii je sever územia (podhorie Zamaguria) vo vnútornom obvode, centrálnom okrsku a vysokotatranskom podokrsku. Ostatné územie je vo

vonkajšom obvode a podtatranskom podokrsku. zoogeografického možno tu rozlíšiť vo faune tieto hlavné zložky: kozmopolitickú, holarktickú, paleoarktickú, európsko-sibírsku, sarmatskú, pontico-panónsku, atlantickú, boreoalpínsku, alpskú, karpatskú, ale i endemickú a reliktnú. V pestrej oblasti podhoria Tatier môžeme rozlíšiť živočíšne druhy viažuce sa na jednotlivé typy rastlinných spoločenstiev:

- *Živočíšne druhy viazané na lesné formácie:*

Medveď hnedý (*Ursus arctos*), kuna hôrna (*Martes martes*), zatúlaný vlk (*Canis lupus*), raticová srnčia, jelenia a diviacia zver viažuca sa na polia a lúky podobne ako liška obyčajná (*Vulpes vulpes*), zajac poľný (*Lepus europeus*). Lesný stupeň oživuje veľa vtáctva od drobného až po dravce - kolibiariky (*Phylloscopus*), krivonosy (*Loxia*), žltouchvost hôrny (*Phoenicurus phoenicurus*), králik zlatohlavý (*Regulus regulus*), sokoly, myšiaky, jastraby i sovy. Významný je tu výskyt bociana čierneho (*Ciconia nigra*). Početné sú tu i plazy, obojživelníky a bezstavovce.

- *Živočíšne druhy otvorených priestorov (polia, medze, lúky a pasienky):*

Jašterice (*Lacerta*), zmije (*Vipera berus*), početné vtáctvo viažuce sa na šípkové, hlohové a trnkové kríky drozdy (*Turdus*), strakoš červenohlavý (*Lanius senátor*), trasochvosty (*Motocillidae*), oriešok obyčajný (*Troglodytes*), bocian biely (*Ciconia ciconia*), početné hlodavce - ryšavky (*Apodemus*), hraboš poľný (*Microtus arvalis*), pri mokradiach (*Microtus agrestis*). Do otvorených priestorov zalietavajú dravce a bociany.

Z početných motýľov najvýznamnejší a chránený je tu výskyt jasoňa červenookého (*Parnassius apollo*), ktorý je treťohorným reliktom.

- *Živočíšne druhy brehov vôd, potokov a bystrín*

Mnoho druhov živočíchov ako i suchozemských stavovcov sa sekundárne prispôbilo vodnému životu. Obojživelníky opúšťajú vodné prostredie iba v dospelom stave. Charakteristické druhy: kačica divá (*Anas platyrhynchos*), krysa vodná (*Arvicola terestris*), vrbové brehové porasty uprednostňujú skokany (*Rana*), rosníčky (*Hyla*), trasoochvost horský (*Motacilla cinerea*), vodnár obyčajný (*Cinclus cinclus*). Nájdeme tu i drobné živočíchov ako pavúky, pobrežníky, podenky a muchy. Podľa sčítania zvery v PIENAP-e je tu zaznamenaný výskyt vydry riečnej (*Lutra lutra*) i kozmopolitnej ondatry pyžmovej (*Ondatra zibetica*) privezenej zo Severnej Ameriky. Potoky a bystriny sú zaradené do pstruhového a lipňového pásma, kde prvenstvo majú pstruh potočný (*Salmo trutta morpha fario* L.), pstruh dúhový (*Parasalmo gaidnerii irideus*). Ďalej je tu zastúpený lipeň obyčajný (*Thymallus thymallus*), hlaváče (*Cottus*) i 10 cm čerebľa (*Phoxinus*).

Súčasná krajinná štruktúra.

Z hľadiska súčasnej krajinnnej štruktúry a využívania vymedzeného riešeného územia je v katastrálnom území obce Veľká Franková výrazný podiel krajinných prvkov s vysokou ekologickou stabilitou.

V riešenom území prevažuje reliéf kotlinových pahorkatín, ktorý na severe pozvoľna prechádza do glacio-fluviálneho reliéfu. Prevažný sklon 3-7%, miestami 7-12%.

Súčasná krajinná štruktúra predstavuje antropicko - biotický komplex, ktorý tvoria súbory prirodzených a človekom čiastočne, alebo úplne pozmenených dynamických systémov, ako aj novovytvorené umelé prvky. Predmetné územie zaradíme podľa typológie súčasnej krajiny do poľnohospodárskej podhorskej krajiny so sústredenými vidieckymi sídlami. Katastrálne územie obce je prevažne poľnohospodársky využívané na rastlinnú výrobu. V území prevládajú lúky, pasienky a orná pôda s veľkoplošným obhospodarovaním. Významnú súčasť tvoria lesy najmä vo západnej časti katastra. Z hľadiska zastúpenia prírodných prvkov a dôležitosti pri zachovaní ekologickej stability územia sú najvýznamnejšie lesné porasty zaberajúce viac ako polovicu plochy vymedzeného územia (58,3 %). Súčasne, časť evidovaných trávnych porastov je porastená náletovými drevinami o rôznej hustote, pokryvnosti a veku.

Z hľadiska rozmiestnenia krajinných prvkov môžeme hovoriť len o ich čiastočne nerovnomernom rozložení. V údolnej časti vodného toku Frankovského potoka a v severnej časti katastrálneho územia obce prevláda poľnohospodárska krajina s výraznou prevahou plôch TTP. Na severnom, západnom, čiastočne juhovýchodnom okraji k.ú., ale najmä v celej centrálnej a južnej časti tohto katastrálneho územia dominuje lesná alebo lesno-lúčna mozaikovitá prírodná krajina.

Krajinná štruktúra vďaka svojej rozmanitosti je vizuálne veľmi atraktívna, čo umocňujú aj rozsiahle plochy historických krajiných štruktúr – terasových políčk a súbory úzkopásových polí okolo sídla.

Lesné porasty.

Viac ako tretinu rozlohy katastrálneho územia obce Veľká Franková (369,4 ha; 35%) zaberajú lesné pozemky, takže tu existujú vhodné podmienky pre výkon poľovníctva. Územie patrí do oblasti s výskytom jelenej, srnčej a diviačej zveri a obhospodaruje ho miestne „Poľovnícke združenie Franková vo Veľkej Frankovej“, existujúce od roku 1993. Lesné hospodárstvo realizuje v katastri obce Veľká Franková „Urbárska spoločnosť, pozem. spol. Veľká Franková“, sídliaca v budove obecného úradu Veľká Franková. Klimatické, horninovo-substrátové a reliéfne podmienky podmienili výskyt najmä ihličnatých lesov s prevahou smreka. Vyskytujú sa aj ďalšie dreviny ako buk lesný, hrab obyčajný, druhy rodu borovice a smrekovca, miestami jarabiny. V tomto prostredí sa stretávame s horským smrekovým lesom, v nižších polohách s bukovým vegetačným stupňom. Tieto lesné porasty majú vysoký ekologický význam a sú významným stabilizačným prvkom v krajine.

Výskyt potenciálnej vegetácie (Atlas krajiny SR,2002) v k.ú. Veľká Franková:

Fm – Bukové kyslomilné lesy horské

AI - Lužné lesy podhorské a horské

F, A – Bukové a jedľové lesy kvetnaté

PA – Jedľové a jedľovo-smrekové lesy

P – Smrekové lesy čučoriedkové

Ako vyplýva z porovnania, okrem historických odlesnení pôvodne lesnej krajiny na poľnohospodárske a sídelné časti katastra, je stupeň prirodzenosti spoločenstiev pomerne vysoký.

Nelesná drevinová vegetácia.

Vplyvom čoraz extenzívnejšieho využívania poľnohospodárskej pôdy dochádza v prechodnom pásme medzi lesnými a trvalými trávnyimi porastami a na bývalých rozľahlých vrcholových pasienkoch k postupnému zarastaniu náletovými drevinami – najmä smrekom a smrekovcom s výskytom všetkých vekových kategórií. Z listnatých drevín breza, vrbá rakyta a javor, jaseň, z krovín najmä ruža sp.

Miestami sa nachádza skupinová nelesná drevinná vegetácia (NDV) krovitého a krovito-stromového charakteru, ktorá vytvára s trvalými trávnyimi porastmi (TTP) mozaikovú štruktúru TTP a NDV predovšetkým v severnej a centrálnej časti katastrálneho územia.

Líniová, zastúpená jelšovo – vrbovými a topoľovo - osikovými porastmi sa vinie najmä pozdĺž vodného toku Frankovský potok a jeho prítokov a dopĺňa mozaikové štruktúry v okolí, najmä v interakcii rozsiahlejších lesných komplexov v severnej, centrálnej a južnej časti katastrálneho územia obce. Ďalším dôležitým prvkom v krajine je líniová nelesná drevinná vegetácia v území determinovaná lokalizáciou erózných rýh. Nelesná drevinová vegetácia skupinová spevňuje výmoľové a erózne úvaly, ryhy na nezalesnených svahoch – má protieróznú a spevňujúcu funkciu, podobne ako mozaikovitú štruktúru NDV a TP (lúk).

Sprievodná vegetácia vodných tokov (brehové porasty) je dôležitým interakčným prvkom z hľadiska migrácie a podporným prvkom pri spevňovaní strmších brehov. Pozitívne prispieva k ekologickej stabilite krajiny prostredníctvom ekologických a environmentálnych funkcií.

Trvalé trávne porasty(lúky a pasienky).

V krajinnej štruktúre majú dôležité postavenie trvalé trávne porasty, kosné lúky a pasienky či už s podielom alebo bez podielu NDV. S lúčnymi spoločenstvami prevažne charakteru horských sviežich lúk a pasienkov, menej mezofilných až suchých trávnych porastov na južne exponovaných polohách sa stretávame predovšetkým v celej centrálnej a severnej časti katastrálneho územia. Trvalé trávne porasty súhrnne zaberajú plochu 500 ha, čo je 82,0 % z celkovej rozlohy poľnohospodárskej pôdy.

Orná pôda, záhrady, ovocné sady.

Orná pôda zaberá v súhrnom vyjadrení plošne 94,9 ha. Orná pôda tvorí 16 % PPF a 9 % z celkovej výmery územia. Veľkobloková orná pôda sa v k.ú. nenachádza, dominantná je koncentrovaná do roztrúsenej, maloblokovej ornej pôdy charakteru úzkopásových políček okolo zastavaného územia obce. Záhrady zaberajú plošne 13,9 ha v priamom zázemí zastavaného územia obce. Tie tvoria významný prvok z hľadiska sídelnej zelene.

Vodné plochy.

Z vodných tokov odvodňujúcich územie, ktoré slúžia ako hydrické biotopy je významnejší Frankovský potok, z jeho pravostranných prítokov Osturniansky potok, Kremenik, Záhorský potok i ostatné pravostranné a ľavostranné prítoky. Významné sú aj tzv. jazierka charakteru mokradí s časťou otvorenej vodnej hladiny. *Celkovo zaberajú vodné plochy 26,5 ha.*

Zastavané územia a ostatné plochy.

Zastavané územie obce tvorí 54,3 ha pričom je situované na severe centrálnej časti katastrálneho územia. Z toho 53,1 ha tvoria zastavané plochy a 1,2 ha ostatné plochy.

6. Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce.

Malé sídla predstavujú špecifický spôsob ľudského priestorového spolužitia, v ktorom je vysoký stupeň neanonymného sociálneho prostredia, sociálny priestor je priehľadný a umožňuje súžitie susedského charakteru. Silne sú pociťované spoločné verejné potreby a záujmy, väčšia odkázanosť na seba, väčšia potreba kooperácie, ale aj väčšia dôvera, sociálna kontrola a pocit bezpečnosti, priaznivé podmienky na vytvorenie sídelnej komunity, sídelnej identity a lokálneho patriotizmu. Rodáci majú zvláštny citový vzťah k týmto sídlam. Tí, ktorí ich opustili, radi sa vracajú, stali sa súčasťou intergeneračnej historickej pamäti.

6.1. Retrospektívny demografický vývoj obce.

Údaje o obyvateľstve a o jeho sociálno-ekonomickej štruktúre a aktivite sú analyzované najmä na základe výsledkov, získaných v celoštátnom sčítaní obyvateľstva, domov a bytov ku dňu 26. mája 2011 za obec Veľká Franková zo Štatistického úradu SR.

Prognóza demografického vývoja je sporná. V súčasnosti prevláda negatívny trend – počet obyvateľov obce klesá a priemerný vek sa zvyšuje.

6.2. Obyvateľstvo.

Počet trvalo bývajúcich obyvateľov obce bol podľa výsledkov cenzu v roku 2001 nasledovný : Podľa výsledkov jednotlivých cenzov, pokiaľ je štatisticky sledovaný, bol dlhodobý vývoj počtu obyvateľov obce nasledovný:

Nasledujúca tabuľka zobrazuje základné parametre stavu a pohybu obyvateľstva obce Veľká Franková za posledných 15 rokov. Počet obyvateľov v tomto období klesol o 17 (z 367 v roku 2005 na 350 v roku 2020). Takmer jednu tretinu obyvateľov Veľkej Frankovej tvoria obyvatelia prisťahovaní z iných obcí, autochtónne obyvateľstvo predstavuje 69,5 % všetkých obyvateľov s trvalým pobytom v obci (podľa výsledkov SODB 2011).

roky	2005	2008	2009	2010	2011	2014	2020
Počet obyv.	367	356	353	348	350	351	350

6.2.1. Demografická prognóza.

Slabnutí ľudský kapitál. Syndróm starnutia populácie rýchlo pokračuje so všetkými sprievodnými znakmi (vysoký podiel dôchodcov, chorobnosti, znížená priestorová mobilita), ktoré oslabujú účasť na riešení vecí verejných a problémov týchto komunít (občiansku participáciu). Pre nedostatok primeraných pracovných príležitostí v takýchto sídlach a spravidla aj v ich okolí, pokračuje aj rezidenčná emigrácia za prácou. V rámci revitalizácie týchto sídel treba vynaložiť veľké úsilie na stabilizáciu ľudského kapitálu so snahami vytvárať postupne podmienky na jeho revitalizáciu.

Vývoj počtu obyvateľov treba predpokladať podľa:

1. súčasný nízky podiel obyvateľov v predproduktívnom veku a pokles pôrodnosti,
2. nárast podielu obyvateľstva v poproduktívnom veku,
3. negatívny demografický vývoj možno zastaviť iba rozvojom pracovných príležitostí v lesnom hospodárstve, poľnohospodárstve a cestovnom ruchu s modernizáciou bytového fondu so zachovaním architektonického tvaroslovia objektov.

6.2.2. Predpokladaný vývoj obyvateľstva.

Veľká Franková patrí medzi obce s nízkou natalitou. Pohyb obyvateľstva – je vyvolaný nedostatočnou stabilizáciou obyvateľstva vzhľadom na pracovné príležitosti a občiansku vybavenosť (obchody, služby, zdravotníctvo, školstvo, kultúra, šport). Veľká Franková patrí medzi obce s nízkou natalitou. Jej úroveň za posledných 10 rokov mala pomerne vyrovnaný (avšak nízky) priebeh (okrem roku 2014), keď sa väčšinu obdobia (8 rokov z 10) pohybovala okolo hodnoty 8 ‰ (čo znamenalo traja živonarodení ročne). Najpriaznivejším bol rok 2014, počas ktorého sa v obci narodilo 7 detí a hrubá miera živorodenosti tak dosiahla hodnotu takmer 20,0 ‰. Priemerná hodnota tohto ukazovateľa za celé hodnotené obdobie, teda za posledných 10 rokov, bola 9,6 ‰. Obec teda v tomto ukazovateli dosahuje nepriaznivé hodnoty. Pre porovnanie, v Zamagurí ako celku sa hr. m. živorodenosti pohybuje na úrovni cca 12 ‰, v okrese Kežmarok 15 ‰, v Prešovskom kraji 11,5 ‰ a v Slovenskej republike na úrovni cca 10 ‰. Medziročný vývoj počtu zomrelých mal relatívne vyrovnaný priebeh, podobne ako tomu bolo u počtu živonarodených. Najmenej zomrelých za posledných 10 rokov bolo v roku 2012 (1 osoba), najviac v roku 2005 (8 osôb). Úroveň mortality sa teda pohybovala v rozmedzí od 2,8 po 21,8 ‰, pričom priemer za posledných 10 hodnotených rokov bol vo Veľkej Frankovej 10,1 ‰. V obci teda môžeme pozorovať zhruba rovnakú mieru úmrtnosti akú má región Zamaguria ako celok a zároveň vyššiu mieru úmrtnosti akú majú iné slovenské regióny. V spomínanom Zamagurí hr. m. úmrtnosti osciluje okolo úrovne cca 10 ‰, v okrese Kežmarok 7 ‰, v Prešovskom kraji 8 ‰ a v Slovenskej republike okolo úrovne 9,5 ‰. Z dôvodu kombinácie pomerne nízkej natality na jednej strane a zvýšenej mortality na strane druhej bola reprodukcia obyvateľstva za posledných 10 rokov mierne nepriaznivá. Celkovo možno konštatovať, že výsledkom prirodzených populačných procesov je stagnácia počtu obyvateľov obce (keďže bilancia prirodzeného pohybu osciluje blízko nuly). Podobne ako vývoj prirodzeného pohybu, aj vývoj z hľadiska migračného pohybu je v obci nepriaznivý. Hrubá miera imigrácie sa v obci za posledných 10 rokov pohybovala v priemere na úrovni 4,5 ‰ (priemerne sa ročne prisťahovalo 1,6 osoby). V absolútnom vyjadrení sa počet prisťahovaných medziročne pohyboval v rozmedzí od 0 po 5 osôb. Hrubá miera imigrácie sa teda pohybovala v rozmedzí od 0,0 do 14,0 ‰. Až v štyroch z posledných 10 rokov sa stalo, že sa do obce nik neprisťahoval. Hrubá miera emigrácie v hodnotenom období dosahovala vyššie hodnoty, pričom jej priemerná úroveň bola až 11,8 ‰ (v priemere 4,2 vysťahovaných osôb ročne). Tento ukazovateľ sa pohyboval v rozmedzí od 0,0 ‰ v roku 2011 (jediný rok z posledných 10, kedy sa z obce nik neodšťahoval), po 22,8 ‰ v roku 2014 (8 vysťahovaných). Výsledkom hore uvedených procesov bol nepriaznivý vývoj migračného salda, ktoré sa pohybovalo v rozmedzí od -8 osôb v roku 2014 (migračný úbytok na úrovni -22,8 ‰) po 4 osoby v roku 2013 (migračný prírastok na úrovni 11,2 ‰). Kladné migračné saldo obec zaznamenala len v rokoch 2007, 2011 a 2013, ostatných 7 rokov bolo migračné saldo záporné. Celkovo sa za posledných 10 rokov migračným pohybom znížil počet obyvateľov obce o 26. Väčšinu hodnoteného obdobia teda obec vykazuje negatívnu bilanciu migračného salda, pričom z aspektu migrácie v nej prebiehajú prevažne depopulačné procesy. Možno teda konštatovať, že trend vývoja za posledných 10 rokov je nepriaznivý. Dominantnými faktormi

ovplyvňujúcimi migračný pohyb obyvateľov Veľkej Frankovej sú predovšetkým ponuka pracovných príležitostí a možnosti uplatnenia mladých ľudí v regióne. Dominantnými faktormi ovplyvňujúcimi migračný pohyb obyvateľov Veľkej Frankovej sú predovšetkým ponuka pracovných príležitostí a možnosti uplatnenia mladých ľudí v regióne.

Veková štruktúra

Vekovú pyramídu obyvateľstva Veľkej Frankovej možno charakterizovať ako regresný typ, keďže početnosť predreprodukčnej zložky (0-14 r.) je výrazne nižšia ako početnosť poreprodukčnej (nad 50 r.) zložky obyvateľstva (v pomere 69 k 109). Najvyššie zastúpenie v štruktúre obyvateľstva majú vekové skupiny 10-14, 50-54, 15-19 a 20-24 ročných. V nadväznosti na typ vekovej pyramídy možno konštatovať, že z dlhodobého hľadiska bude počet obyvateľov obce (pri nezmenených podmienkach) klesať. Priemerný vek obyvateľstva v roku 2011 predstavoval 37,31 roka (35,72 u mužov a 38,89 roka u žien). Z hľadiska priemerného veku sa Veľká Franková v porovnaní s ostatnými obcami Zamaguria zaradila medzi obce so starším obyvateľstvom. V štruktúre obyvateľstva vo vzťahu k ekonomickej aktivite, teda podľa produktívnych vekových skupín, prevláda predproduktívna zložka nad poproduktívnu zložkou. Podiel produktívnej zložky obyvateľstva predstavuje 67,4% (napr. v rámci Slovenska je tento podiel cca 72 %).

Národnostná a konfesionálna štruktúra

Národnostné zloženie obyvateľstva obce Veľká Franková je homogénne, keďže všetci obyvatelia sa hlásia k slovenskej národnosti. V konfesionálnej štruktúre obyvateľstva výrazne dominuje rímskokatolícke vierovyznanie s podielom 97,38%. Ku gréckokatolíckemu vierovyznaniu sa hlási 0,79% a k pravoslávne 0,26% obyvateľov obce. U 1,57% obyvateľstva nebola zistená príslušnosť ku konfesiám (SODB 2021).

Vzdelanostná štruktúra

Podľa výsledkov Sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2011 (SODB, 2011) má 18 % obyvateľov obce Veľká Franková ako najvyššie dosiahnuté vzdelanie len základné vzdelanie, čo sa takmer zhoduje s priemernou hodnotou tohto ukazovateľa v Zamagurí ako celku. Takmer polovica (45 %) obyvateľov Veľkej Frankovej má najvyššie dosiahnuté vzdelanie stredoškolské bez maturity (teda max. výučný list). Vysokoškolské vzdelanie má 7 % obyvateľov obce.

Základné socioekonomické charakteristiky obyvateľstva

Miera ekonomickej aktivity (podiel ekonomicky aktívnych obyvateľov na počte obyvateľov v produktívnom a poproduktívnom veku) v obci Veľká Franková predstavuje 56,2 %. Zo 154 ekonomicky aktívnych osôb bolo v čase Sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2011 pracujúcich osôb 138 (39,3 %), z nich 1 osoba bola pracujúci dôchodca. Na materskej dovolenke sa nachádzali 2 osoby a 14 obyvateľov bolo nezamestnaných. Z 351 obyvateľov obce bol každý piaty obyvateľ dôchodca, ďalšiu viac ako jednu tretinu (33,6%) všetkých obyvateľov tvorili deti do 16 rokov a študenti.

Najdôležitejším miestom dochádzky za prácou bolo pre obyvateľov Veľkej Frankovej v čase Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2011 mesto Spišská Stará Ves, do ktorého dochádzalo za prácou 16 obyvateľov (z tohto polovica v odvetví priemyselnej výroby). Štyria obyvatelia odchádzali za prácou do Kežmarku. Do inej obce v rámci okresu Kežmarok odchádzalo celkovo 28 osôb, do iných okresov v rámci SR 11 osôb a do zahraničia 8 ekonomicky aktívnych obyvateľov. Jednou z dôležitých charakteristík pracovného trhu a zároveň významným ukazovateľom vyspelosti/zaostalosti regiónu je nastavenie výšky miezd v danom regióne. Obec leží v okrese Kežmarok a tento okres patrí z hľadiska výšky priemerných nominálnych mesačných miezd zamestnancov medzi výrazne podpriemerné regióny Slovenska. V roku 2013 bola uvedená mzda v okrese Kežmarok (648 eur) nižšia ako priemer v Prešovskom kraji (721 eur) a výrazne nižšia ako v Slovenskej republike (dosahovala len 73 % priemeru SR; na Slovensku bola o 243 eur vyššia). Dokonca aj v porovnaní s okolitými okresmi Poprad a Stará Ľubovňa, ktoré ešte tvoria rádius dennej dochádzky do zamestnania z obce Veľká Franková, bola

mzda v okrese Kežmarok výrazne nižšia. Takáto nízka úroveň priemernej nominálnej mesačnej mzdy je odrazom nízkej úrovne ekonomiky v okrese Kežmarok a, navyše, tento faktor podporuje emigráciu obyvateľstva z obce za lepšími ekonomickými podmienkami.

6.3. Zamestnanosť a ekonomická aktivita obyvateľstva.

Ekonomická aktivita

Ukazovateľ „odvetvie ekonomickej činnosti“ predstavuje druh výroby alebo činnosti podniku alebo iného subjektu, ktorú obyvateľ aktuálne alebo v poslednom pracovnoprávnom vzťahu vykonával. Vzťahuje sa na obyvateľov starších ako 16 rokov, ktorí už niekedy pracovali. Podľa SODB 2011 výrazne najväčšiu časť zo 154 ekonomicky aktívnych obyvateľov Veľkej Frankovej predstavovali pracujúci v odvetví priemyselnej výroby (48 obyvateľov; takmer každý tretí z celkového počtu EAO). V odvetví vzdelávania pracovalo ďalších 10 % EAO (15 zo 154) a po 8 % ekonomicky aktívnych obyvateľov pracovalo v odvetviach stavebníctva, verejnej správy a obrany a poľnohospodárstva, lesníctva a rybolovu. Keďže Veľká Franková je výrazne vidieckou obcou s nedostatkom pracovných príležitostí, významnú úlohu v otázke zamestnanosti obyvateľstva zohráva dochádzka do zamestnania. Až v štyroch odvetviach (doprava a skladovanie; administratívne a podporné služby; verejná správa a obrana; ostatné činnosti) dochádzajú do zamestnania všetky osoby, v odvetví priemyselnej výroby to bolo takmer 94 % EAO. Najnižší podiel dochádzajúcich do zamestnania bol v odvetví veľkoobchodu a maloobchodu (40,0 %).

Pracovné príležitosti.

Nepriaznivá veková štruktúra podmieňuje aj úroveň kultúrneho kapitálu, v ktorom čoraz väčšiu úlohu zohráva dosiahnuté vzdelanie a profesijná kvalifikácia. Kultúrny kapitál týchto obcí už dnes nevyhovuje súčasným požiadavkám na trhu práce, čoho dôsledkom je vysoká miera nezamestnanosti, pokles životnej úrovne a šírenie chudoby. Kultúrny kapitál komunity je organickou zložkou kultúrnej krajiny, ak stagnuje, či dokonca upadá - znižuje sa aj úroveň kultúry krajiny.

Zdrojom sociálneho kapitálu sú kontakty, spojenia, známosti, priateľstvá jednotlivcov, rodín, či celej komunity. Tieto zdroje a ich sociálne mechanizmy vytvárajú sieť sociálnych vzťahov, ktoré sa pri určitých životných potrebách a záujmoch verejného charakteru, či riešení problémov komunity, aktivizujú, posilňujú. Solidarita zúčastnených sa snaží akumulovať sily, nájsť primerané spôsoby na to, aby riešila úlohy a problémy.

Apatia k verejným záležitostiam obce je tým väčšia, čím silnejšie je deformovaný sociálny kapitál sídla.

6.4. Domový a bytový fond.

Domový fond.

Charakteristika bytového fondu Veľkej Frankovej je pomerne dobrá. Takmer všetky byty sú obývané vlastníkom daného bytu (98 zo 107), pričom viac ako 93% bytov je pripojených na verejný vodovod (100 zo 107). Najviac bytov má 3 obytne miestnosti. Nepriaznivá je veková štruktúra bytov, keďže viac ako polovica bytov (57 %) bola postavená v povojnovom období do roku 1990. Navyše, až 92% bytov, ktorých vek je známy, má viac ako 25 rokov.

Byty podľa formy vlastníctva

byty obývané vlastníkom	92
družstevné byty	0
byty v nájme	4
iná forma vlastníctva bytu	2
nezistené	<u>2</u>
Spolu	100

Byty podľa obytných miestností

1 obytná miestnosť	10
2 obytné miestnosti	21
3 obytné miestnosti	32
4 obytné miestnosti	18
5 a viac obytných miestností	25
nezistené	<u>1</u>
Spolu bytov	107

Byty podľa obdobia výstavby

pred r. 1919	3
1919- 1945	17
1946- 1990	78
1991- 2000	7
2000- 2011	1
nezistené	<u>30</u>
spolu počet bytov	136

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube

7. Návrh urbanistickej koncepcie a priestorového usporiadania obce.

7.1. Vývoj a súčasný stav urbánnej štruktúry obce.

7.1.1. Doterajší stavebný a urbanistický vývoj obce.

Pri organizovanom osídľovaní Veľkej Frankovej sa jej chotár pre pôvodných osadníkov rozdelil na rovnaké pruhy, ktoré sa tiahli od jedného okraja chotára po druhý, t.j. od hranice s Poľskom až po spoločný les na hranici s Osturňou a ktoré pretínali údolie v strede doliny. Každý osadník dostal do vlastníctva jeden takýto pás – zárubok, ktorého veľkosť sa vymerala pri potoku v strede doliny v šírke približne 110 – 120 metrov. V geografickom strede osady sa nachádzal centrálny – farský zárubok s farou a hospodárskymi stavbami na južnej strane. Na zárubkoch stavané domy sú zhlukovite situované a vytvárajú reťazovú zástavbu. Pôvodná šírka zárubkov sa delila na menšie časti dedením medzi potomkov, ktorí si opäť na svojej časti postavili príbytky. Z pôvodnej výmery zárubkov vznikali 1/2, 1/4, 1/8. Nový dom stavali obyčajne vedľa starého alebo ak bolo výhodnejšie i na druhej strane potoka či cesty. Nikdy však nie za domom, t.j. v jednej osi a na jednej časti zárubku. Pozdĺžnym delením zárubku sa medzery medzi domami postupne zmenšovali a z pôvodnej reťazovej zástavby sa

postupne prechádza v zástavbu uličnú. Veľmi dôležité bolo označovanie hraníc medzi jednotlivými vlastními pozemkov, najmä po rozdelení zárubkov na polovice, štvrtiny a osminy. Spočiatku sa hranica na ornej pôde hlavne na rovinatejších plochách označovala brázdou, do ktorej boli na koncoch role zasadené kamenné medzníky. Na lúkach a pasienkoch sa označovali hranice do zeme zasadenými kameňmi alebo drevenými kolmi. Niekde funkciu pozemkovej medze plnil strom, ker alebo nanosené skládky kameňa z vyklčovanej pôdy. Na terasovito rozložených svahových pozemkoch mal funkciu medze sklad naoranej pôdy. Pri pozdĺžnom delení pôvodného zárubku na menšie časti sa medza vytvárala medzi novými vlastními tak, že pri každom oraní sa priorala k dolnému okraju pozemku jedna skyba, až sa tam postupne vytvoril násyp, ktorý plnil funkciu nielen hranice, ale neskôr aj funkciu oporného násypu na zabránenie odplavovania ornice z horného pozemku. Takáto medza patrila pri kosení vždy majiteľovi horného pozemku, dolný vlastník z nej nesmel odorať, ani ináč ju využívať.

7.1.2. Súčasný stav urbanistickej štruktúry a charakteristika spôsobu zástavby.

Na území Veľkej Frankovej bolo staviteľstvo a bývanie závislé na geomorfologických, hydrologických a klimatických podmienkach. Rovná plocha a sklon terénu určovali výber miesta na stavenisko v smere južne – severnom. Pri výbere miesta sa prihliadalo na klimatické podmienky pretože podnebie Frankovej nie je jednoznačne rovnaké v smere od dolného konca k hornému koncu obce. Polohu budúceho domu ovplyvňovali okolnosti potrebné k životu – pitná voda, cesta, potok. Za najlepšiu polohu pri výstavbe sa považoval suchý terén s maximálnou slnečnosťou. Optimálne podmienky pre stavbu boli však veľmi zriedkavé. Upravovali sa do najpriateľnejšej formy. Minimálne sa prispôboval terén pozemku, vyrovnával sa svah podmurovkou a pod.

7.2. Základná urbanistická koncepcia a kompozícia sídla.

Koncepcné princípy urbanistického riešenia výhľadového využitia a rozvoja sídla vychádzajú zo základnej potreby pre bývanie a ubytovanie, čo sa má realizovať formou postupnej premeny sídla z obytného na rekreačné s prioritnou formou rodinnej rekreácie v pôvodných objektoch.

Základné východiskové princípy pre konkrétne urbanisticko–architektonické funkčné, koncepcné a kompozičné riešenia sídla. Prvoradým východiskovým podkladom však bolo najmä dôkladné spoznanie, zhodnotenie a zdokumentovanie súčasného stavu sídla, problémov jeho existencie a spôsobu života obyvateľov.

V navrhutej výhľadovej urbanistickej koncepcii sa ako primárny princíp rešpektuje a zachováva súčasná urbanistická štruktúra sídla v celku i v jednotlivostiach jej prvkovej skladby s dôsledným zachovaním všetkých jej predchádzajúcich vývojom vytvorených a preverených hodnôt. Pre výhľadové obytné využitie boli určené najmä objekty, poskytujúce predpoklady kvalitného bývania, resp. možností nenáročnej adaptácie s tým, že adaptácia zároveň (pri správnom usmernení) umožní úmerné včlenenie obytných objektov s nárokmi na vyšší štandard do komplexu chránených pamiatok bez výraznejších meradlových a formových rozporov. Absolútne prevažujúca časť usadlostí pôvodného záujmu je navrhnutá na postupné rekreačné využitie formou odpredaja pre individuálnu chalupársku rodinnú rekreáciu (čiastočne možné i pre podnikovú), čo v daných podmienkach považujeme za najvhodnejšiu a najreálnejšiu formu zachovania pamiatkovo chránenej hmotnej podstaty týchto objektov. Vzhľadom na ich súčasný stav, najmä z hľadiska použitých materiálov, typologického usporiadania a hmotovej skladby nie je totiž možné uvažovať s ich reálnou adaptáciou pre účely bývania.

Charakter zástavby je potrebné navrhnuť tak, aby korešpondovala s charakterom pôvodnej zástavby i čo do poradia a formy jednotlivých objektov, tak i z hľadiska celkovej urbanistickej kompozície – je rozvíjaný na princípe reťazovitej skladby samostatných relatívne uzavretých átriových usadlostí, samozrejme s novou funkčnou náplňou objektov a priestorov. Hmotová a priestorová skladba a štruktúra zástavby musí byť riešená tak, aby organicky korešpondovala s historickým prostredím sídla a tým i s okolitou krajinou.

7.3. Funkčné členenie a organizácia územia.

V návrhu ÚPD sa uvažuje s polyfunkčným, rekreačno–obytným využívaním celého intravilánu sídla a jeho bezprostredného najbližšieho zázemia bez výraznejšieho funkčného zónovania. Navrhovaná miera koncentrácie základných rekreačných, obytných i hospodárskych aktivít túto polyfunkčnosť umožňuje vzhľadom na úmernú rozsiahlosť prostredia bez vzájomného rušivého vplyvu, na viac – zvolená miera vzájomného pomeru funkcií umožňuje plnohodnotnejšie, výhodnejšie a neformálnejšie využitie sídla práve bezprostrednou kumuláciou základných funkcií vo vzájomnej harmonickej jednote celku.

Napriek tomu, už s ohľadom na prírodné i stavebno – technické danosti, ale i zámerne sú v navrhovanom riešení vytvárané i priestory s dominujúcou prevahou tej – ktorej funkcie, alebo priestory monofunkčné. Dôsledne sa, najmä v riešení širších vzťahov, diferencujú územia s funkciou zachovania prírodného prostredia od území s rozvojom intenzívnych spoločenských alebo ekonomických činností. Intenzívnejšie, homogénnejšie a heterogénnejšie aktivity sú lokalizované do intravilánu sídla alebo na plochy, ktoré na intravilán bezprostredne nadväzujú. Letná rekreačná aktivita sa okrem obce samotnej rozptyľuje do širšieho prírodného zázemia po sieti prevažne už jestvujúcich turistických trás.

Obytná funkcia je viac – menej rovnomerne rozmiestnená vo vyhovujúcich novších objektoch v celom sídle, avšak s lokálnou koncentráciou v strede obce, a najmä v polohách mimo jadier rezervácie medzi stredom obce a jej dolným koncom. Predpokladá sa jej ďalšie zotrvanie na báze usadlostí, avšak, vzhľadom k zamýšľanej reálnej kolektívizácii poľnohospodárskej výroby, s úmernou redukciou hospodárskych funkcií. Jestvujúce hospodárske objekty obytných usadlostí navrhujeme výhľadovo funkčne adaptovať na doplnenie absentujúceho hospodársko – sociálneho príslušenstva, na dielne, príp. garáže súkromných motorových vozidiel. Ak je súčasťou obytnej usadlosti s novým obytným objektom i pôvodný obytný objekt pamiatkovej hodnoty, je to možné využiť na rekreačné účely rodinných príslušníkov, vždy však bez akýchkoľvek stavebných zásahov do hmotnej podstaty objektov.

Nová bytová zástavba, riešená formou sústredenej IBV musí byť usmerňovaná a regulovaná tak, aby sa realizovala podľa schválených vhodných projektov, vychádzajúcich z požiadaviek regiónu a reálnym potrebám obyvateľstva.

Hospodárske objekty výhľadových rekreačných usadlostí bude možné prebudovávať na rekreačné funkčné využitie, ale aj na doplnkovú rekreačnú činnosť (hobby – činnosti, záhradkárenie na príľahlých úmerných častiach pozemkov), prípadne na rozšírenie hospodársko–sociálneho príslušenstva a vybavenosti rekreačných chalúp.

Časť objektov pôvodnej architektúry možno výhodne využiť i pre účely chalupárskej rekreácie. Pre zimné koncentrované rekreačné lyžiarske využitie sa navrhujú svahy nad obcou až po obslužnú komunikáciu. Situovanie lyžiarskych tratí na týchto svahoch bude riešené podľa požiadaviek investorov a možností vytvorenia príslušného občianskeho a sociálneho vybavenia s plochami statickej dopravy. Pri ich výbere sa vychádzalo z možností funkčného uspokojovania požadovaných nárokov z hľadiska terénnych daností, ale i z, nerušenej symbiózy a kumulovaných možností využitia zariadení vybavenosti. Priestory nad touto časťou obce využívajú menej náročný, avšak pomerne rozsiahly svažitý terén so severnou expozíciou.

Pre letné rekreačné využitie sa okrem rozptylu do okolitej prírody po značkových turistických trasách

Regulérne športoviská loptových a pohybových hier navrhujeme vytvoriť v areáli školy.

7.4. Regulatívy funkčného členenia územia.

Navrhovaným urbanistickým riešením územného plánu sa má dosiahnuť principiálne funkčné zónovanie jednotlivých priestorov obce a usporiadanie jej vnútornej štruktúry so snahou o odstránenie alebo minimalizovanie prevádzkových konfliktov a vzájomných negatívnych ovplyvnení jednotlivých druhov zástavby. Pre praktické dosiahnutie vhodnej výstavby v jednotlivých častiach

obce sa v územnom pláne stanovuje regulácia prípustnosti jednotlivých funkcií v konkrétnom území obce podľa regulačný kódov stavebného využitia funkčných plôch nasledovne:

- RD** – obytná funkcia (rodinné domy),
- BD** – obytná funkcia (výhľadovo bytové domy),
- OV** – občianska vybavenosť,
- PV** – výrobné podnikateľské aktivity, skladové hospodárstvo,
- HV** – poľnohospodárska výroba,
- RS** – rekreačná a športová vybavenosť,

7.4.1. Funkčná plocha pre rodinné domy

a) územie slúži pre túto hlavnú funkciu:

- pre bývanie formou rodinných domov s prislúchajúcimi nevyhnutnými zariadeniami (napr.: garáže, hospodárske stavby).
- Zastavanosť do 30% (do zastavanosti sa nezapočítavajú komunikácie a spevnené plochy)
- Index zelene min. 30 % (do plôch zelene sa nezapočítavajú „zelené strechy“)
- Podlažnosť : max. 2NP + Podkrovie (jedno podkrovie/jedno ustúpené podlažie)

b) na území je prípustné umiestňovať tieto doplnkové funkcie k hlavnej funkcií:

- rekreačnú vybavenosť – penzión do 20 lôžok,,
- verejné dopravné a technické vybavenie,
- objekty drobnej výroby hygienicky vhodné do obytnej zóny,
- záhradnú chatku do 25 m².

c) na území je zakázané umiestňovať:

- bytové domy, objekty základnej OV, vyššej OV a rekreačnej vybavenosti, priemyselnej a poľnohospodárskej výroby, skladového hospodárstva, športovej vybavenosti a zariadení.

Funkčná plocha pre bytové domy (výhľad)

a) územie slúži pre túto hlavnú funkciu:

- pre bývanie formou bytových domov s prislúchajúcimi nevyhnutnými zariadeniami.
- Zastavanosť do 20% (do zastavanosti sa nezapočítavajú komunikácie a spevnené plochy)
- Podlažnosť : max. 3NP + Podkrovie

b) na území je prípustné umiestňovať tieto doplnkové funkcie k hlavnej funkcií:

- verejné dopravné a technické vybavenie,
- v objektoch bytových domoch v parteri je možné situovať funkcie základnej občianskej vybavenosti a výrobných služieb hygienicky vhodných do obytnej zóny,

c) na území je zakázané umiestňovať:

- plochy základnej, vyššej a rekreačnej vybavenosti, priemyselnej a poľnohospodárskej výroby, skladového hospodárstva, športovej vybavenosti a rodinné domy.

7.4.2. Funkčná plocha občianskej vybavenosti

a) územie slúži pre túto hlavnú funkciu:

- pre stavby základnej a vyššej občianskej vybavenosti; soc. infraštruktúry
- Zastavanosť do 50% (do zastavanosti sa nezapočítavajú komunikácie a spevnené plochy)
- Podlažnosť : max. 3NP + jedno podkrovie/ustúpené podlažie.

b) na území je prípustné umiestňovať tieto doplnkové funkcie k hlavnej funkcií:

- zariadenia pre maloobchod, služby, živnostenské aktivity nerušivého charakteru pre obytnú funkciu,
- verejné dopravné a technické vybavenie,
- rekreačnú vybavenosť – penzión,
- plochy ihrísk,
- plochy zelene.

c) na území je zakázané umiestňovať:

- plochy bývania, priemyselnej a poľnohospodárskej výroby, skladového hospodárstva.

7.4.3. Funkčná plocha rekreácie a cestovného ruchu

a) územie slúži:

- pre umiestnenie objektov, plôch a zariadení rekreácie a športu pre obyvateľstvo

b) na území je prípustné umiestňovať:

- verejné a technické vybavenie
- objekty a zariadenia pre jednotlivé alebo skupinové rekreačné a športové aktivity
- objekty pre doplnujúcu vybavenosť, súvisiacu s hlavnou funkciou
- služobné byty pre správcov zariadení
- plochy zelene.

c) na území je zakázané umiestňovať:

- plochy základnej a vyššej občianskej
- vybavenosti, bývania, priemyselnej a poľnohospodárskej výroby, skladového hospodárstva.

7.4.4. Funkčná plocha výroby, priemyslu, skladov a technickej vybavenosti

a) územie slúži pre túto hlavnú funkciu:

- pre koncentrovanú výrobu, výrobné účely a služby, ktoré nemôžu byť situované v rámci obytnej funkcie z hľadiska hygienických a prevádzkových požiadaviek
- Zastavanosť do 60% (do zastavanosti sa nezapočítavajú komunikácie a spevnené plochy), max. výška stavby 12 m,
- Podlažnosť : max. 2NP + Podkrovie

b) na území je prípustné umiestňovať tieto doplnkové funkcie k hlavnej funkcii:

- objekty pre živnosti, remeselné podnikateľské aktivity, výrobné areály,
- maloobchodné činnosti a služby,
- servisné a distribučné služby, opravárenskú činnosť, výrobné prevádzky,
- skladové objekty
- účelové zariadenia špecifickej vybavenosti, ktoré nie sú vhodné do obytných, rekreačných a polyfunkčných (B+OV) území,
- zariadenia dopravy a technickej infraštruktúry.

c) na území je zakázané umiestňovať:

- plochy základnej a vyššej občianskej vybavenosti, rekreácie a športu, bývania.

7.4.5. Funkčná plocha poľnohospodárskej výroby

a) územie slúži pre túto hlavnú funkciu:

- pre koncentrovanú poľnohospodársku výrobu, ktoré nemôžu byť situované v rámci obytnej funkcie z hľadiska hygienických a prevádzkových požiadaviek s možnosťou ďalšieho rozvoja. Prípustné sú nové objekty, prístavby, nadstavby a vstavby jestvujúcich objektov.

b) na území je prípustné prevádzkovať tieto doplnkové funkcie k hlavnej funkcii:

- objekty pre živnosti, remeselné podnikateľské aktivity, agroturistika,
- maloobchodné činnosti a služby,
- servisné a distribučné služby, opravárenskú činnosť,
- skladové objekty,
- objekty pre ustajnenie zvierat,
- záhradníctva,

- zariadenia dopravy a technickej infraštruktúry.
- c) na území je zakázané umiestňovať:
- plochy základnej a vyššej občianskej vybavenosti, rekreácie a športu, bývania.

7.4.6. Funkčná plocha športu a športových zariadení

- a) územie slúži pre túto hlavnú funkciu:
- pre umiestnenie športovísk, ihrísk, objektov priamo súvisiacich so športovými aktivitami, šatne a sociálne zariadenia pre obyvateľstvo
 - Zastavanosť do 20% (do zastavanosti sa nezapočítavajú komunikácie a spevnené plochy)
 - Index zelene min. 70%
 - Podlažnosť : max. 2NP + Podkrovie.
- b) na území je prípustné umiestňovať tieto doplnkové funkcie k hlavnej funkcii:
- verejné dopravné a technické vybavenie
 - objekty a zariadenia pre jednotlivé alebo skupinové športové aktivity
 - objekty pre doplňujúcu vybavenosť, súvisiacu s hlavnou funkciou
 - služobné byty pre správcov športových zariadení
 - plochy zelene.
- c) na území je zakázané umiestňovať:
- plochy základnej a vyššej občianskej vybavenosti, bývania, priemyselnej a poľnohospodárskej výroby, skladového hospodárstva.

8. Kultúrne a výtvarné hodnoty obce, ochrana pamiatok.

Obec má postavený funkčný kultúrny dom, ktorý je k dispozícii na organizáciu rôznych podujatí. Kultúrny život v obci však nie je veľmi bohatý. V zimných mesiacoch (najmä december a január) sa v ňom pravidelne konajú divadelné predstavenia ochotníckeho divadla Ramagu zo Spišskej Starej Vsi, príležitostne vystupujú aj divadelné skupiny z okolitých obcí. Obyvatelia sa môžu realizovať vo folklórnom súbore Frankovčan, ktorý svoju činnosť vykonáva v spolupráci s obcou Malá Franková. Pre potreby obyvateľov obce je pri obecnom úrade zriadená knižnica. Spoločenský život v obci je reprezentovaný taktiež hasičskou súťažou o pohár starostu obce, ktorá sa koná každoročne v júni. Podobne ako je tomu v iných vidieckych obciach, aj vo Veľkej Frankovej má významné postavenie v živote obce cirkev, ktorá mala odjakživa významný vplyv na náboženské, kultúrne a spoločenské dianie v obci. V centrálnej časti obce sa nachádza farnosť sv. Mikuláša, ktorá má zriadenú aj filiálku v Malej Frankovej. Dominantou obce je zreštaurovaný rímskokatolícky kostol sv. Mikuláša, pri ktorom je spomínaná farnosť situovaná. Obec má vybudovaný taktiež Dom smútku.

Zoznam registra nehnuteľných NKP

Podľa Zoznamu Registra nehnuteľných NKP a Pamiatkového úradu SR na území obce Veľká Franková nachádza jedna národná kultúrna pamiatka pozostávajúca z troch objektov zapísaných v registri nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok a v Ústrednom zozname pamiatkového fondu-ÚZPF:

- 4494/1 Mlyn vodný s areálom,
- 4494/2 Zariadenie technologické – gáter
- 4494/3 Dom ľudový

Vzhľadom k tomu, že dotknuté územie leží v lokalite s výskytom archeologických nálezov, je nevyhnutné akúkoľvek stavebnú, či hospodársku činnosť v predmetnom území vopred odsúhlasiť s Krajským pamiatkovým úradom Prešov, ktorý podľa § 41 ods.4 zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu (pamiatkový zákon), v spolupráci so stavebným úradom zabezpečuje podmienky ochrany archeologických nálezísk v územnom a stavebnom konaní. Podľa § 37 pamiatkového zákona pri príprave stavieb a inej hospodárskej činnosti na území, kde sa predpokladá ohrozenie pamiatkových hodnôt a archeologických nálezov, je nevyhnutné vykonať záchranný výskum. O nevyhnutnosti vykonať záchranný výskum rozhoduje Krajský pamiatkový úrad Prešov na podnet stavebného úradu, pamiatkového úradu, alebo z vlastného podnetu.

Požiadavky:

- územia a plochy kultúrnych pamiatok rešpektovať so zachovaním urbanistického kontextu ich umiestnenia,
- do grafickej a textovej časti územnoplánovacej dokumentácie v zmysle § 14 pamiatkového zákona budú zahrnuté pamätihodnosti obce,
- do grafickej a textovej časti územnoplánovacej dokumentácie zahrnúť národnú kultúrnu pamiatku zapísanú v registri nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok a v Ústrednom zozname pamiatkového fondu,
- rešpektovať historické krajinné štruktúry,
- podporiť a rešpektovať vyhradenú zeleň pri objektoch občianskej vybavenosti,
- podporiť a rešpektovať súkromnú zeleň,
- chrániť špeciálnu zeleň /cintoríny/,
- doplniť zeleň v zastavanom území vo verejných priestranstvách a okolo zastavaného územia,
- zeleň navrhovať v druhovej skladbe zodpovedajúcej lokalizácii územia.

9. Hospodárska základňa.

Rozvoj hospodárskej základne sa uvažuje v oblasti cestovného ruchu a to hlavne zabezpečením ubytovacích kapacít ,stravovania ,kultúry, obchodu a bývania. Je potrebné, aby pri riešení a výstavbe ubytovacích kapacít boli rešpektované potreby obce zo strany investorov a to hlavne vzhľadom na potreby občianskej vybavenosti, sociálnej a technickej infraštruktúry. Po vyriešení potrieb občianskej vybavenosti – služby , obchod, sociálne služby budú v týchto priestoroch občianskej vybavenosti zabezpečené aj pracovné príležitosti pre občanov obce. Samotná migrácia za prácou je evidovaná len v rámci okresu ,pričom dochádzka za prácou do mesta Kežmarok je dopravne zabezpečená. Štatistické údaje odrážajúce dlhodobý nepriaznivý stav v oblasti zamestnanosti, vypovedajú o stagnácii, ale aj o nevyhnutnosti riešiť ju komplexne a zároveň s prioritou rodovej rovnosti. V tomto smere je, okrem doteraz prevažujúcich zamestnaneckých sektorov - obecná samospráva, obchodné zariadenia a služby - potrebné orientovať vznik nových pracovných príležitostí do drevospracujúceho priemyslu, tvorby a poskytovanie služieb a produktov v cestovnom ruchu a pod.

9.1. Poľnohospodárska výroba.

Poľnohospodárska výroba tvorí popri inom zamestnaní iba doplnkový zdroj obživy, pričom však je treba predpokladať rozvoj individuálneho poľnohospodárstva. V súčasnosti najväčšiu výrobnú základňu predstavuje PD Goral so sídlom vo Veľkej Frankovej.

Práve poľnohospodárske obhospodarovanie, ktoré formovalo krajinu, je základom ďalšieho uchovania prírodnej atraktivity Veľkej Frankovej.

Poľnohospodárstvo:

PD Goral Veľká Franková – rastlinná výroba, chov ošípaných , oviec a výroby bryndze a syra

Agro-izi , Krempaský Peter – súkromne hospodáriaci roľník (SHR)

František Frankovský - súkromne hospodáriaci roľník (SHR)

Jozef Frankovský - súkromne hospodáriaci roľník (SHR)

Ján Weiss – súkromne hospodáriaci roľník (SHR)

Peter Krempaský – súkromne hospodáriaci roľník (SHR)

Ján Petras – súkromne hospodáriaci roľník (SHR)

Ján Kurňava – súkromne hospodáriaci roľník (SHR)

9.2. Lesné hospodárstvo.

V lesoch kú prevažuje smrek, menšie je zastúpenie jedle; okrajovo sa nachádzajú listnaté dreviny. Na lesnom pôdnom fonde hospodária Štátne lesy TANAPu a Urbárna spoločnosť, pozemkové spoločenstvo Veľká Franková – obhospodarovanie lesných pozemkov. Pre oba subjekty by malo byť" záväzné využívanie lesného fondu kvalifikovanými formami obhospodarovania bez ohrozenia optimálnej výmery fondu. Prírodné atraktivity v poslednom období začínajú byť využívané na rozvoj turistiky, čo môže miestnym obyvateľom priniesť nezanedbateľné príjmy z poskytovania turistických služieb.

9.3. Priemyselná výroba, stavebníctvo, výrobné služby a sklady.

V obci je zastúpenie najmä drobných živnostníkov, ale aj väčších firiem. Najväčším subjektom v oblasti poľnohospodárstva a potravinárstva je poľnohospodárske družstvo Goral. V súčasnosti sa v obci nachádza areál pre spracovanie dreva (Píla) mimo zastavané územie obce (Píla Kúrňava a píla Finfura – porez drevnej hmoty).

Pri návrhu rozvoja výroby sa uvažuje s domácou surovinovou bázou – drevom a produktmi živočíšnej výroby a možnosťou ich spracovania v rámci usadlostí.

Rozvoj remeselníckych živností sa predpokladá u tých, ktoré sú zamerané na

- údržbu existujúceho stavebného fondu a potreby obyvateľstva,
- potreby cestovného ruchu (ubytovanie, stravovanie, pamiatkové predmety a pod.).

10. Občianska vybavenosť.

V obci sa nachádzajú iba zariadenia základnej občianskej vybavenosti, ktoré sú situované prevažne v centrálnej časti sídla pozdĺž komunikácie III. triedy.

Zariadenia základnej vybavenosti sú situované v samostatných objektoch a kapacitne nedosahujú požadovanú úroveň v obchode a službách. Výskyt a štruktúra komerčných zariadení obchodu a služieb sa pritom riadi najmä zásadou dopytu a tomu zodpovedajúcej ponuky. Jednotlivé zariadenia obchodu a služieb obyvateľstvu sú okrem účelového objektu umiestnené aj v rodinnom dome, technicky i funkčne v menej vyhovujúcich priestoroch.

Navrhované plochy pre občiansku vybavenosť sú riešené v centrálnej časti obce na voľných. Druh občianskej vybavenosti sa určí podľa konkrétnych požiadaviek obce, ktoré vyplynú s jej ďalšieho rozvoja.

10.1 Zariadenia pre školstvo, výchovu a vzdelávanie.

V obci je zriadená materská škola, základná škola pre 1 až 4 ročník, školský klub detí a školská jedáleň. Základná škola je málotriednou školou, v ktorej sa učia deti 1. – 4. ročníka, po ukončení štvrtého ročníka odchádzajú do Spišských Hanušoviec alebo Spišskej Starej Vsi . Školu navštevuje cca 30 žiakov. V materskej škole je zabezpečená celodenná prevádzka (vrátane stravovania) pre cca 15 detí. V MŠ sa nachádza aj školská jedáleň, ktorá poskytuje stravu i deťom ZŠ.

10.2 Zariadenia pre zdravotníctvo a sociálnu starostlivosť.

10.2.1. Zdravotná starostlivosť.

V obci sa nenachádza žiadne zdravotnícke zariadenie. Zdravotnícke služby ostávajú k dispozícii v Spišskej Starej Vsi a Kežmarku. Rýchla zdravotnícka služba aj pre obec Veľká Franková je lokalizovaná v Spišskej Starej Vsi.

10.2.2. Sociálna starostlivosť.

V obci sa nenachádza žiadne zariadenie sociálnej starostlivosti. V návrhu je riešený dom sociálnych služieb pre seniorov v priestore za obecným úradom.

Jeho úlohou bude poskytovanie nasledovných služieb za úhradu - nevyhnutné životné úkony, nevyhnutné práce v domácnosti a v neposlednom rade formy zabezpečovania kontaktu so spoločenským prostredím. Klientelou sú výlučne dôchodcovia, prevažne zdravotne ťažko postihnutí z obce.

V súčasnosti obec poskytuje službu 4 obyvateľom vo forme donášky obedov. Občania, ktorí sú mobilní, si môžu zakúpiť obedy v tunajšej školskej jedálni.

V okolí obce sa nachádza viacero sociálnych zariadení:

Dom pre seniorov – Spišská Stará Ves

Dom dôchodcov – Spišské Hanušovce

10.3 Telovýchovné a športové zariadenia.

Plocha futbalového ihriska sa navrhuje pre viacúčelovú funkciu. Pre potreby športových aktivít sa navrhuje zriadiť:

pre letné športové aktivity:

- cykloturistické trate,
- turistické a náučné trasy s vyhliadkovými bodmi,
- v škole v prírode športové ihriská,

pre zimné športové aktivity:

- lyžiarske vleky,
- bežecké lyžiarske trate,
- klzisko.

10.4 Administratíva a kultúra.

Obecný úrad a Pošta sú lokalizované v Obecnom dome a budú vyhovovať aj vo výhľade. Katolícky farský úrad bude vyhovovať aj vo výhľade. Areál cintorína sa navrhuje na rozšírenie Dom smútku vyhovuje. Požiarna zbrojnica má dve autá a striekačky a vyhovuje aj v návrhovom období.

10.5 Turizmus a cestovný ruch.

Územie obce Veľká Franková ponúka veľmi dobré podmienky na širokú a pestrú tvorbu a ponuku produktov a služieb pre cestovný ruch a turizmus. Základom toho sú predovšetkým možnosti, ktoré ponúka prírodné a kultúrne dedičstvo obce a jej okolia. Turizmus sa považuje za hlavný faktor

rozvoja ekonómie obce a tým aj rozvoja pracovných príležitostí. Navrhujú sa predovšetkým tieto aktivity: chalupárstvo a agroturistika, letná turistika, zimné športy, prehliadka PRLA v susednej obci.

11. Doprava a dopravné zariadenia.

11.1 Dopravné vzťahy a záujmové územie

Riešené územie obce Veľká Franková sa nachádza v okrese Kežmarok. Územie ako spádové je súčasťou regiónu s väzbou na prihraničné a cezhraničné regióny. Hlavnú komunikačnú os tvoria cesty III. triedy a to cesta III/3110 z Malej Frankovej cez Veľkú Frankovú do Osturne a cesta III/3109 do obce Spišské Hanušovce.

Územie Zamaguria je pomerne izolované od cestných komunikácií vyššieho rádu tak v Slovenskej republike, ako aj v Poľsku. Najbližšie napojenie na cestu I. triedy predstavujú dopravné uzly v Spišskej Belej (cesta I/67) a Starej Ľubovni (resp. v Hniezdnom, cesta I/77), v Poľsku je to dopravný uzol Nowy Targ. Z aspektu pripojenia na cesty I. triedy je teda poloha Veľkej Frankovej veľmi nevýhodná. Navyše, horský hrebeň Spišskej Magury, tiahnuci sa celou južnou a juhovýchodnou hranicou Zamaguria, výrazne zvyšuje nielen cestnú vzdialenosť, ale aj časovú dostupnosť obce. Najdôležitejším a zároveň aj najbližším dopravným uzlom pre obec Veľká Franková je mesto Poprad, na území ktorého sa nachádzajú zastávky medzinárodnej autobusovej i železničnej prepravy ako i medzinárodné letisko a okolo ktorého tiež prechádza najdôležitejšia dopravná tepna Slovenska - diaľnica D1. Ďalšími významnými dopravnými uzlami v širšom okolí sú mestá Krakow a Košice. Dopravná infraštruktúra Zamaguria je tvorená len cestnými ťahmi nižšieho rádu. Komunikačnú os územia tvoria dve cesty II. triedy č. 542 a č. 543. Cesta č. 542, prebiehajúca severo-južným smerom v dĺžke 27 km, spája Spišskú Starú Ves so Spišskou Belou, cesta č. 543, prebiehajúca západovýchodným smerom, spája hraničný prechod Lysá nad Dunajcom s obcou Hniezdne v blízkosti Starej Ľubovne. Cesta č. 542 sa napája na spomínanú cestu prvej triedy I/67, ktorá cez Plešivec, Rožňavu, Poprad a Ždiar spája Maďarsko s Poľskom. Cesta č. 543 sa v Hniezdnom napája na cestu prvej triedy I/77, vedúcu cez Poprad, Kežmarok, Starú Ľubovňu, Bardejov a Svidník smerom na Rzeszow v Poľsku. Ostatné komunikácie v Zamagurí predstavujú lokálne cesty III. triedy (napájajúce každú obec Zamaguria na cesty č. 542, resp. 543) a miestne komunikácie. Veľká Franková leží na križovatke ciest III. triedy č. 3109 (cesta spájajúca obec Spišské Hanušovce s Osturňou) a č. 3110 (cesta pripájajúca Malú Frankovú). Miestne komunikácie vo Veľkej Frankovej majú prevažne bezprašnú povrchovú úpravu s rôznym šírkovým usporiadaním. Kvalita miestnych ciest v obci ako aj cestnej siete v celom Zamagurí je na pomerne dobrej úrovni, menej kvalitné sú len niektoré krátke úseky lokálnych ciest III. triedy. Linky autobusovej dopravy zabezpečujú pre obyvateľov obce spojenie s okresným mestom Kežmarok, so Spišskou Starou Vsou a s obcou Osturňa.

Statická, pešia a cyklistická doprava

Z obce vedie asfaltový cyklistický chodník cez hraničný prechod do susednej poľskej obce Kacwin, na ktorom možno vidieť dva pekné malé vodopády na vodnom toku Osturnianka (jeden na slovenskej, druhý na poľskej strane). Táto trasa sa v posledných rokoch stala veľmi obľúbenou a veľmi vyhľadávanou turistami a cyklistami zo Slovenska a taktiež aj z Poľska. K atraktivite tohto malebného regiónu prispieva aj novovybudovaná príjazdová asfaltová cesta z centra susednej obce,

Malej Frankovej, ktorá vedie až k dolnej stanici lyžiarskych zjazdoviek Furmanec I a Furmanec II, ktoré sa stali vynikajúcim rozšírením tunajšieho jedinečného lyžiarskeho strediska Ski Bachledova, ktoré je už dnes prístupné až z troch obcí. V tomto smere sa stalo celoslovenským unikátom. Obec Veľká Franková realizovala projekt „Cykloturistika na severnom Spiši“, ktorej hlavným cieľom bola modernizácia cyklo-turistickej infraštruktúry. Cykloturistický chodník spája prihraničné obce s PR. Pešie chodníky sú vybudované len v centrálnej časti obce v rámci úprav verejného priestranstva. Ostatné miestne komunikácie sú bez chodníkov pre peších.

Parkovisko pre osobné automobily je v obci vybudované len pri obecnom úrade. Do budúcnosti je v nadväznosti na všeobecný trend rozvoja automobilovej dopravy a zvyšovania počtu áut v domácnostiach vhodné uvažovať s výstavbou nových parkovísk na miestach, kde je zvýšená hustota parkujúcich áut – najmä pri kostole a pri cintoríne. Pozdĺž cesty III. triedy ani pozdĺž miestnych komunikácií nie sú vybudované žiadne plochy pre pešiu dopravu. V strednodobom horizonte je preto vhodné uvažovať s rozvojom plôch určených pre chodcov. Sieť cyklistických trás vedie po jestvujúcich komunikáciách ciest III. triedy, miestnych komunikáciách, poľných a lesných cestách.

Železničná a letecká doprava

Veľká Franková (ako ani celé Zamagurie) nemá priame železničné spojenie, najbližšia železničná stanica na Slovensku sa nachádza v Spišskej Belej (28 km) a Starej Ľubovni (45 km), v Poľsku je to železničná stanica Nowy Targ (43 km). Železničné stanice v Sp. Belej a v St. Ľubovni však majú len regionálny význam, najbližšia železnica celoštátneho a medzinárodného významu sa nachádza v spomínanom Poprade. Pomerne blízko sa nachádzajú letiská medzinárodného významu. Menšie letisko sa nachádza v Poprade, odkiaľ sa však uskutočňujú poväčšine len charterové lety. Veľký význam má však letisko Kraków-Balice, z ktorého množstvo operujúcich leteckých spoločností zabezpečuje spojenie s väčšinou Európy.

11.2 Návrh komunikačného systému

- vyznačiť a rešpektovať existujúcu trasu cesty II a III. triedy v riešenom území,
- mimo zastavaného územia rezervovať koridor pre výhľadové, šírkové usporiadanie cesty III. triedy,
- v grafickej časti územno-plánovacej dokumentácie je potrebné nasledovné:
- spracovať samostatný výkres riešenia dopravy s vyznačením dopravných trás, zariadení a ich parametrov,
- vyznačiť a rešpektovať výhľadové kategórie a funkčnú triedu cesty tretej triedy v zmysle STN 73 6101 a STN 73 6110,
- mimo zastavané územie označiť a rešpektovať ochranné pásmo vyššie uvedenej triedy v zmysle zákona 135/1961 Z.z. (cestný zákon),
- posúdiť nepriaznivé vplyvy z dopravy (hluk, emisie) a v prípade potreby navrhnúť opatrenia na ich elimináciu,
- riešiť dopravné napojenia v súlade s platnými STN,
- návrh statickej dopravy vypracovať v zmysle STN 73 6110,
- navrhnúť pešie, príp. cyklistické komunikácie v zmysle príslušných ustanovení STN 73 6110 a vyznačiť ich aj v širších vzťahoch k rekreačnému zázemiu,
- navrhnúť umiestnenie zastávok hromadnej dopravy a vyznačiť ich pešiu dostupnosť,
- pri výpočte výhľadových intenzít dopravy je potrebné vychádzať z výsledkov celoštátneho sčítania dopravy v roku 2005 MP 01/2006 – Metodický pokyn a návod prognózovania výhľadových intenzít na cestnej sieti do roku 2040, uverejnený na internetovej stránke SSC

(www.ssc.sk).

- cesty druhej a tretej triedy patria podľa Zákona NR SR č. 416/2001 Z.z. do kompetencie PSK. Pre poskytnutie ďalších informácií ohľadne cesty tretej triedy v riešenom území je potrebné požiadať Úrad Prešovského samosprávneho kraja Prešov, ktorý je ich majetkovým správcom.
- pozdĺž miestnych komunikácií navrhnuť plochy „zelených“ pásov pre výsadbu krovitej a stromovitej zelene,
- navrhnuť ucelený dopravný systém podľa platných dopravných noriem a predpisov,
- zrušiť rigoly pri komunikáciách a tak zamedziť vtekanie dažďových vôd do potoka,
- navrhnuť spevnené plochy, chodníky, parkoviská, cyklochodníky, turistické chodníky a bežecké trasy, červená značka – so smerom Magurka–Malá Franková–Veľká Franková–Kacwin PR,
- zabezpečiť vhodné dopravné napojenie obce do susedných obcí a Kežmarku,
- navrhnuť rekonštrukciu obecných komunikácií- cesty, chodníky, cyklochodníky, statickú dopravu a spevnené plochy,
- navrhnuť cyklotrasy v rámci katastra a ich prepojenie s okolitými katastrami podhoria,
- definovať verejné priestranstvo v obci,
- definovať zálivy pre zastávky autobusu a vhodné umiestnenie týchto zastávok,
- navrhnuť systém cyklochodníkov,
- navrhnuť verejné parkoviská - dopravné napojenie musí byť v súlade s cestným zákonom a STN 73 61 10,
- riešiť dopravu obce, aby dopravným hlukom bol znehodnotený minimálny rozsah obytného územia a robiť všetky opatrenia na znižovanie dopravného hluku- riešiť dopravu v blízkosti školských zariadení s ohľadom na pohyb detí a tým zvýšené riziko dopravných nehôd /bezpečný prístup automobilov k školským zariadeniam, bezpečnostné zóny pred školskými zariadeniami, bezpečnosť na prechodoch cez komunikácie/.

12. Vodné hospodárstvo.

12.1. Zásobovanie pitnou vodou.

Obec nemá vybudovaný verejný vodovod. Obyvatelia sú samozásobovaní pitnou vodou z domových studní. Časť obce je zásobovaná vodou zo spoločných rezervoárov z miestneho vodného zdroja. Zásobovanie vodou si obyvateľstvo zabezpečuje zo spoločných skupinových rezervoárov z miestneho vodného zdroja (malé skupinky domov majú jeden vodný zdroj a z neho je do tejto skupinky domov privádzaná voda).

VÝPOČET POTREBY PITNEJ VODY

Celková bilancia spotreby vody je vypočítaná podľa Vyhlášky MŽP SR č. 684/2006 Z.z. zo dňa 14.11.2006, ktorou sa ustanovujú podrobnosti na návrh, projektovú dokumentáciu a výstavbu verejných vodovodov a verejných kanalizácií. Navrhuje sa spoločný vodojem pre obce Veľká a Malá Franková.

A.) Potreba vody pre bytový fond

1.2 ostatné byty s lokálnym ohrevom TU vody so sprch. kútom..... 100 l/ osoba-1 deň-1

B.) občianska a technická vybavenosť

špecifická potreba vody pre základnú vybavenosť

1.2 obec 1 000 obyvateľov..... 25 l/osoba-1 deň-1

predpoklad 850 obyvateľov obce V.Franková + 400 obyv. Malá Franková – spolu 1250 obyv.

Priemerná potreba vody $Q_p = 1250 \times 125 = 156\,250 \text{ l/deň}$ (koef.86400)= 1,81 l/s

Max. denná potreba vody $Q_m = Q_p \times k_d = 156\,250 \times 1,6 = 250\,000 \text{ l/deň} = 2,89 \text{ l/s}$

Max. hod. potreba vody $Q_h = 1/24 \times Q_m \cdot k_h = 1/24 \times 250\,000 \times 1,8 = 18\,750 \text{ l/h} = 5,21 \text{ l/s}$

Ročná potreba vody $Q_r = 250\,000 \cdot 365 = 91\,250\,000 \text{ l} = 91\,250 \text{ m}^3/\text{rok}$

Celkový objem vodojemu je 60% maximálnej dennej potreby vody

Max. denná potreba vody $Q_m = Q_p \times k_d = 250\,000 \times 1,6 = 400\,000 \text{ l/deň}$

60% $\times$ 400 maximálnej dennej potreby vody 666,6 m³; potreba dve komory - 350 m³.

12.2. Odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd.

12.2.2. Súčasný stav.

- Odvádzanie a čistenie odpadových vôd

Súčasný stav

Splaškové vody sú odkanalizované do žúmp a domových čistiarní odpadových vôd.

Zrážkové vody sú iba čiastočne odvádzané systémom povrchových odtokov. Zaústené sú do miestnych recipientov.

Návrhový stav

Pre odpadové vody sa navrhuje sústava kanalizačných vetiev potrubí a spoločná ČOV pre Veľkú a Malú Frankovú umiestnenú pri Osturnianskom potoku. Výstavba spoločnej ČOV pre obidve obce na výhľadové obdobie r. 2045 pre 1250 obyvateľov.

VÝPOČET MNOŽSTVA SPLAŠKOVÝCH VÔD

Výpočet množstva splaškových vôd je spracovaný podľa STN 75 6101:

Priemerná potreba vody $Q_p = 1250 \times 125 \text{ l/deň}$ $Q_p = 156\,250 \text{ l/deň} = 1,81 \text{ l/s}$

Priemerný denný prietok splaškov $Q_s = 1,33 \text{ l/s}$

Max. hodinový prietok splaškov $Q_{sdmax} = Q_p \times k_{max} / 24 = \text{m}^3 \cdot \text{h}^{-1}$

$$Q_{sdmax} = 156,25 \times 6,9 / 24 = 44,92 \text{ m}^3 \cdot \text{h}^{-1}$$

Množstvo odpadových vôd a produkcia znečistenia BSK₅ a NL

Množstvo odpadových vôd je 156,25 m³·deň⁻¹.

Znečistenie BSK₅ = 60 g.obyv.⁻¹ deň⁻¹.

Orientačná hodnota znečistenia odpadových vôd z domácností podľa STN 736708 je 400 g.m³ pri potrebe vody 150 l. obyv.⁻¹ deň⁻¹.

Počet ekvivalentných obyvateľov = $400 \times 156,25 : 60 = 1041,6 \text{ EO}$

Denná produkcia BSK₅ = $1041,6 \text{ EO} \times 60 \text{ g.obyv.}^{-1} \text{ deň} = 62\,496 \text{ g.deň} = 62,49 \text{ kg.deň}^{-1}$

Denná produkcia NL = $1041,6 \text{ EO} \times 90 \text{ g.obyv.}^{-1} \text{ deň} = 93\,744 \text{ g.deň} = 93,74 \text{ kg.deň}^{-1}$.

12.3. Vodné toky a odtokové pomery.

Súčasný stav.

Hydrologicky patrí územie obce Veľká Franková do úmoria Baltského mora a do povodia Dunajca a Popradu. Obec je situovaná pozdĺž Frankovského potoka, tečúceho južno-severným smerom a vlievajúceho sa spolu s Osturnianskym potokom do Dunajca. Frankovský potok je pravostranný prítok Osturnianskeho potoka s dĺžkou 7,5 km. Pramení pod hlavným hrebeňom Spišskej Magury, v podcelku Repisko, na východných stráňach vrchu Magurka v nadmorskej výške okolo 1040 m n.m. Sever územia, ktorý hraničí s Poľskou republikou hydrologicky patrí do povodia Záhorského potoka.

Podľa slovenského hydrografického členenia patrí dotknuté územie do čiastkového povodia Dunajca a Popradu (hydrologické číslo 3-01). Z hľadiska režimu odtoku patria toky pretekajúce katastrom obce do stredohorskej oblasti, snehovodažďového typu režimu. Vysokú vodnatosť dosahujú toky v mesiacoch marec – apríl v dôsledku jarného topenia sa snehu. Najvyššie priemerné prietoky sa vyskytujú v apríli, najnižšie v mesiacoch január – február a september – október.

Vyhláška MŽP SR č. 211/2005 ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov. V zmysle uvedenej vyhlášky tok Frankovsky potok nie je zaradený k vodohospodársky významným vodným tokom ani vodárenským vodným tokom.

Vodohospodársky chránené územia

Ochrana vodných zdrojov vyplýva zo zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon). V zmysle zákona, resp. platného vodného plánu SR sú vymedzené tieto chránené územia:

- chránené oblasti určené na odber pitnej vody (ochranné pásma vodárenských zdrojov, povodia vodárenských tokov, chránené vodohospodárske oblasti),
- chránené oblasti určené na rekreáciu vrátane vôd vhodných na kúpanie (vody na rekreáciu nie sú v SR osobitne definované a vymedzené),
- chránené oblasti citlivé na živiny (citlivé oblasti a zraniteľné oblasti),
- chránené oblasti na ochranu biotopov alebo živočíšnych a rastlinných druhov vrátane príslušných území Natura 2000, vyhlásených podľa smernice Rady 92/43/EHS o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín a smernice Rady 79/409/EHS o ochrane voľne žijúcich vtákov (európska sústava chránených území Natura 2000, národná sústava chránených území, osobitný druh chránených území – mokrade),
- chránené oblasti určené na chov hospodársky významných vodných druhov.

V zmysle tohto zákona do riešeného územia nezasahujú žiadne vodohospodársky chránené územia.

Kvalita povrchových a podzemných vôd

Kvalita vody je súhrn jej fyzikálnych, chemických, mikrobiologických, biologických, toxických a radiačných vlastností vyjadrených hodnotami príslušných ukazovateľov kvality vody.

Nástrojom na hodnotenie kvality povrchových vôd je súbor limitných hodnôt, uverejnený v Nariadení vlády SR č. 269/2010 Z.z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd (ďalej len NV č. 269/2010 Z.z.). Neprekročenie limitných hodnôt podľa prílohy č.1 k tomuto NV vytvára predpoklad dosiahnutia dobrého stavu vôd vo vodných útvaroch povrchových vôd.

Požiadavky na kvalitu vody sú rozdelené do piatich častí (Časť A, B, C, D a E).

A – všeobecné ukazovatele kvality vôd (12 fyzikálno-chemických ukazovateľov)

B – nesyntetické látky

C – syntetické látky

D – ukazovatele rádioaktivity

E – hydrobiologické a mikrobiologické ukazovatele

Kvalita podzemných vôd je sledovaná v riešenom území v 1 útvare podzemných vôd

v predkvartérnych horninách a v 1 útvare podzemných vôd v kvartérnych sedimentoch. Kvartérny útvar aj predkvartérny útvar je v dobrom chemickom aj kvantitatívnom stave.

13. Zásobovanie elektrickou energiou.

13.1. Súčasný stav.

Hlavným napájacím bodom zásobujúcim prevažnú časť odberateľov bytovo - komunálneho odberu, menšieho a stredného priemyselného odberu elektrickej energie, ako aj veľkoodberateľov je 110 kV/22 kV rozvodňa VVN/VN Kežmarok, ktorá disponuje 2x40 MW inštalovaným výkonom. Rozvodňa

je napojená dvoma vedeniami 110 kV, a to vedením č. 6410 ES – Kežmarok - Stará Ľubovňa a 6411 SNV – Kežmarok.

Z rozvodne 110/22 kV Kežmarok Veľká Franková napája linka:

22 kV linka č.215 Kežmarok – Spišská Belá – Stará Ľubovňa

Z uvedenej primárnej 22 kV linky vedením č 406 je zásobované elektrickou energiou celé spracovávané územie. Plošné zásobovanie elektrickou energiou v celom riešenom území sa uskutočňuje prostredníctvom šiestich transformačných staníc VN/NN - 22 kV/0.4 kV a následným sekundárnym rozvodom NN - 230V/400V.

Distribučná sieť NN je vzdušná vedená v prevažnej časti na drevených podperných bodoch a strešníkoch. Prierezy súčasných NN vodičov sú AlFe 35,50,70 mm². Nevyhovujúce napäťové pomery v súčasnosti sú v časti odberov od domov č.: 1 až 21.

Verejné osvetlenie tvoria výbojkové svietidlá upevnené na výložníkoch a stĺpoch sekundárnej siete.

Ovládací systém verejného osvetlenia je automatický s časovým spínaním.

Transformátory TS1 až TS5 sú prevádzkované energetickým podnikom a v súčasnosti je stav napäťových pomerov v obci pomerne vyhovujúci. V najbližšom období v obci nenavrhujeme vykonať žiadnu rekonštrukciu, resp. generálnu opravu NN siete,

13.2. Návrh riešenia.

Odber elektrickej energie sa bude skladať z časti pre RD a pre potreby občianskej vybavenosti.

V návrhu ÚPN O sa navrhuje:

- rekonštruovať časť NN vedenia v obci (podľa predpokladov VSE, Východoslovenská energetika a.s. Košice),

- vybudovať vonkajšiu sekundárnu sieť káblovým vedením v zmysle urbanistického návrhu.

NN rozvod pre novú výstavbu sa urobí káblovým vedením s napojením na jestvujúcu NN sieť a z nových trafostaníc. Pre komerčné účely sa rozvod urobí káblovými vedeniami.

Rozvod verejného osvetlenia sa pre novú výstavbu urobí v zemi a na uliciach sa postavia stĺpy verejného osvetlenia. Napojenie nového verejného osvetlenia sa urobí z jestvujúcich NN rozvodov pre verejné osvetlenie a z nových skríň verejného osvetlenia. V navrhovaných lokalitách budú nové trafostanice, predpokladá sa s počtom štyroch trafostaníc.

Z analýzy jestvujúceho stavu energetických zariadení, kapacít a prenosových možností vyplýva, že súčasný stav prevádzkovej VN a NN siete v riešenom území je nepostačujúci pre uvažovaný urbanistický rozvoj s intenzifikáciou výstavby a ďalšie požiadavky na potrebný elektrický príkon bude možné riešiť len vybudovaním nových energetických zariadení a to v oboch napäťových úrovniach VN a NN sekundárnej siete. ÚPN obce rieši vybudovanie ďalších zahusťovacích trafostaníc v novourbanizovaných územných lokalitách pre navrhovanú zástavbu rodinných domov, bytových domov s príslušnou občianskou vybavenosťou, ako aj pre rozvoj výrobných a nevýrobných služieb, administratívne a prevádzkové budovy a sklady. V lokalitách prelúk pre navrhovanú zástavbu rodinných domov je zásobovanie elektrickou energiou riešené z jestvujúcich trafostaníc NN sekundárnymi prípojkami z rekonštruovanej a rozšírenej NN sekundárnej siete. V prípade potreby sa zvýšia výkony jestvujúcich trafostaníc až na výkon 400 kVA s výmenou NN rozvádzačov trafostaníc. Územný plán navrhuje zvýšiť kapacitu niektorých jestvujúcich transformačných staníc a vybudovať ďalšie zahusťovacie distribučné trafostanice v zmysle navrhovanej urbanizácie územia, ako aj pripravovaných investičných akcií správcu a prevádzkovateľa.

Na záver je potrebné podotknúť že vzhľadom na značné časové rozpätie od začiatku výstavby do plánovaného ukončenia, bude potrebné prezentované výpočty priebežne aktualizovať a rovnako prispôbiť aj postupnosť úprav el. siete podľa skutočného postupu výstavby nových RD a podľa meraními zisteného reálneho nárastu maximálneho súdobého príkonu obce.

V k.ú. obce sa nachádza malá vodná elektrárň (MVE). Malé vodné elektrárne sú charakteristické tým, že ich výstavba a prevádzka zvyčajne nie je spojená s negatívnymi dopadmi na životné prostredie. Podobne ako veľké vodné elektrárne aj MVE sa vyznačujú vysokou účinnosťou využitia vodnej energie. Navyše majú výhodu v tom, že sú tzv. decentralizovaným zdrojom energie. Tým že

ich je možné inštalovať v odľahlých oblastiach, poskytujú možnosti rozvoja a často aj energetickej sebestačnosti hlavne na vidieku.

Vo veľkej väčšine prípadov sú malé elektrárne pripojené na verejnú elektrickú sieť, do ktorej dodávajú energiu. Mnohé z nich sú tzv. prietokové t.j. nemajú žiaden rezervoár (voda nie je skladovaná za priehradou) a vyrábajú elektrickú energiu len vtedy keď je vody dostatok. MVE sa vyznačujú veľkou rôznorodosťou v konštrukcii, ktorá zohľadňuje miestne podmienky ako sú spád a prietok vody. MVE s vysokým spádom sú bežné v horských oblastiach a keďže na dosiahnutie daného výkonu potrebujú menšie prietoky vody ako MVE s malým spádom, sú zvyčajne aj lacnejšie. MVE s nízkymi spádmi vody sa budujú v údoliach.

13.3. Ochranné pásma.

Ochranným pásmom je priestor v bezprostrednej blízkosti energetického diela, ktorý je určený k zabezpečeniu plynulej prevádzky a zabezpečeniu bezpečnosti osôb a majetku. Pre akúkoľvek činnosť vo vymedzených ochranných pásmach a pre udelenie výnimky z ochranného pásma vyžiadať súhlas kompetentného elektrorozvodného závodu resp. energetického podniku. Ochranné pásmo elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami vedenými po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie. Pre vzdušné elektrické vedenia prechádzajúce riešeným územím platia tieto ochranné pásma :

- 22 kV vzdušné vedenie - 10 m od krajného vodiča na každú stranu
- 22 kV vzdušné kábové vedenie - 2 m od krajného vodiča na každú stranu
- pri trafostaniciach 10 m po obvode kolmo od hranice objektov stanice.

14. Telekomunikácie a telekomunikačné zariadenia.

14.1. Telekomunikácie.

Obec Veľká Franková je súčasťou Regionálneho technického centra východ Slovak Telekom v primárnej oblasti Poprad.

Telefónni účastníci sú napojení ATÚ, ktorá sa v súčasnosti nachádza v priestoroch požiarnej zbrojnice vo vlastníctve obce. So zmenou umiestnenia sa neuvažuje. ATÚ je dimenzovaná na zabezpečenie jednotlivých telekomunikačných služieb pre všetkých účastníkov v obci.

Miestna telefónna sieť - stav.

Telefónne rozvody v obci sú vedené prevažne vzdušným vedením na drevených podperných stĺpoch. Domové prípojky sú realizované obdobne vzdušným vedením.

Rozvodná sieť pokrýva celý intravilán obce a umožňuje napojenie každej účastníckej stanice priamo prípojkou. Prípojky závesnými káblami sú prevedené jednotlivito, alebo viacero zo stĺpa pomocou združovacieho zariadenia PLM. Miestnu sieť je potrebné rozšíriť z pohľadu súčasného stavu aj z hľadiska návrhu.

Okrem miestnych rozvodov prechádza obcou uzlový kábel Spišská Stará Ves – Osturňa kábel do miestnej ATÚ. Vyznačený je na výkrese technickej vybavenosti

Miestna telefónna sieť - návrh.

Napojovacím bodom pre tlf. stanice nových b.j. a občianskej vybavenosti bude ATÚ Veľká Franková. V rámci novej výstavby sa telekomunikačné rozvody prevedú úložnými káblami s vazelínovou zábranou proti vlhkosti typu TCEPKPFLE s priemerom žíl plynúcich z útlmového plánu. Trasy navrhnuť s ohľadom na ostatné inžinierske siete v zmysle platnej priestorovej normy

Bytové stanice sú dimenzované na navrhnutú telefonizáciu, t.j. 2 páry na byt a pri nebytových staniciach podľa požiadaviek zákazníkov 2 až 3 násobok dopytu v čase prípravy výstavby telefónnej siete.

Do roku 2035 navrhujeme:

- dobudovať jestvujúcu miestnu sieť na uvažovanú kapacitu HTS, s 10 % káblou rezervou; presmerovať časť vonkajšieho telefónneho rozvodu a prispôbiť podľa požiadaviek navrhovanej bytovej výstavby.
- jestvujúca telefónna sieť je realizovaná v prevažnej miere nevyhovujúcim vzdušným vedením, treba uvažovať s jej rekonštrukciou a rozšírením na rozvody káblové, uložené v zemi; v prípade kabelizácie telefónneho rozvodu súbežne ukladať vodiče pre rozvod káblovej televízie.

14.2. Rozhlas a televízia.

V obci funguje miestny rozhlas s ústredňou v budove Obecného úradu. Rozvody sú vedené hlavnou ulicou. Vedenie je z vodičov FeZn na stĺpoch s reproduktormi. Rozmiestnenie reproduktorov je vyhovujúce, nie sú vzájomné zázneje. Počuteľnosť v každej časti obce je dobrá.

Vysielanie slovenského rozhlasu je v obci dobre počuteľné v každom pásme a všetkých frekvenciách. Možný je aj príjem komerčných vysielateľov. Signály slovenskej televízie a ostatných TV sú zosilnené televíznym vykryvačom v katastrálnom území obce.

Príjem TV programov sa zabezpečuje individuálnymi anténami každého koncesionára. Pribúdajú aj antény digitálneho príjmu. Vyskytujú sa aj parabolické antény na príjem satelitných TV vysielateľov.

15. Zásobovanie zemným plynom a teplom.

15.1. Zásobovanie zemným plynom.

Obec Veľká Franková je plynofikovaná. V súčasnosti je obec napojená na odber plynu pre vykurovanie a inú potrebu (ohrev vody, varenie). SPP - distribúcia, a.s. Bratislava, región Východ požaduje, aby v rámci vypracovania ÚPN-O Veľká Franková v súlade so zákonom č. 656/2004 Z.z. boli rešpektované ochranné a bezpečnostné pásma existujúcich plynárenských zariadení, slúžiacich na rozvod zemného plynu. SPP – distribúcia, a.s. Bratislava z hľadiska budúceho rozvoja nepožaduje vyčlenenie plôch pre osadenie nových objektov. Pri návrhu nových trás plynárenských zariadení do plánovaných IBV, je potrebné ich trasovať po verejných priestranstvách, ktoré budú v majetku obce. Ďalšie stupne projektovej dokumentácie požadujú zaslať na odsúhlasenie na SPP – distribúcia, a.s. Bratislava. Zásobovanie obce teplom je riešené individuálne čiastočne kúrením na tuhé palivo a drevo. Najväčšia spotreba tepla je pri vykurovaní, ktorého efektívnosť závisí od tepelného zdroja a spôsobu vykurovania. V rodinných domoch a budovách v obci sa využívajú rôzne zdroje tepla a viaceré spôsoby vykurovania.

Veľká Franková sú zásobované zemným plynom z VTL plynovodu Kežmarok – Spišská Belá – Slovenská Ves DN 150, PN 40. Ako médium sa používa zemný plyn naftový s výhrevnosťou 33,5 MJ m⁻³. Rozvod plynu v sídle je prevedený ako STL plynovod PN 0,3 MPa s domovými regulátormi STL/NTL. STL rozvod v obci Veľká Franková je D 50 a 63. Dimenzie prípojok sú D 32 až D 40. Miestna distribučná sieť je budovaná z materiálu PE. Uvedený stav vyhovuje i pre návrhové obdobie, z ktorého sa bude odvíjať i plynifikácia pre navrhované objekty RD, OV a podnikateľské subjekty v obci. Miestne plynovody sú dimenzované tak, aby boli schopné zabezpečiť dodávku plynu aj pri zvýšenom náraste spotreby než je uvažovaný.

Potreba zemného plynu

Rodinné domy - 350 b.j.

Občianska vybavenosť cca 10 objektov/ základná a materská škola, obchody ,služby, opatrovateľská služba,

Šport a rekreácia cca 5 objektov, multifunkčná hala, ihriská

Celkový predpokladaný odber plynu bude 700 m³/hod.

15.2. Zásobovanie teplom.

Súčasný stav.

V riešenej obci je odber a dodávka tepla pre potreby vykurovania a prípravu TÚV uskutočňovaná nasledovne:

RD len z lokálnych tepelných zariadení na báze spaľovania prevažne pevných palív, resp. v malej miere elektrickou energiou. Vo výhľade sa súčasný decentralizovaný spôsob prípravy tepla a TÚV zachová. Stávajúce zdroje tepla u vybavenosti slúžia prevažne len pre jeden, príp. pre dva objekty v bezprostrednej blízkosti. Nejedná sa o centrálny zdroj tepla.

Návrh riešenia.

Súčasný stav v zásobovaní teplom navrhujeme ponechať. Vykurovanie navrhovaných objektov OV, poľnohospodárstva, podnikateľských aktivít bude na báze spaľovania pevných palív, resp. plne elektrifikované. Jednotlivé odbery pri rozširovaných objektoch budú kryté z rezerv vlastných kotolní, prípadne ich rozšírením a zväčšením ich kapacity.

Celkovú spotrebu tepla pre ÚK a prípravu TÚV do roku 2035 stanovujeme pre vonkajšiu tepelnú oblasť – 18 OC s tepelným príkonom 10,7 kW (t)/ b.j. u RD. Pre vybavenosť budeme uvažovať s potrebou 20 % z potrieb pre byty všeobecne.

16. Koncepcia starostlivosti o životné prostredie.

Prešovský kraj patrí z hľadiska regionálnej kvality života v rámci Slovenskej republiky medzi menej rozvinuté regióny. Ide o región s veľmi dobrými podmienkami pre dlhý a zdravý život, avšak s najnižšou ekonomickou výkonnosťou a kúpnu silou.

16.1. Ovzdušie.

V súčasnosti sa považujú na Slovensku za rozhodujúce lokálne zdroje prašného znečistenia ovzdušia tieto faktory:

- výfuky z automobilov (vysoký podiel dieselových motorov, nevyhovujúci technický stav vozidiel)
- resuspencia tuhých častíc z povrchov ciest (nedostatočné čistenie ulíc, nedostatočné čistenie vozidiel); do tejto skupiny patrí aj zimné zaprášenie ciest,
- suspenzia tuhých častíc z dopravy (napr. oder pneumatík a povrchov ciest, doprava a manipulácia so sypkými materiálmi),
- minerálny prach zo stavenísk,
- veterná erózia z neupravených obecných priestorov a skládok sypkých materiálov,
- vzhľadom na nárast cien zemného plynu začal návrat k používaniu tuhých palív u lokálneho vykurovania. očakáva sa, že tento zdroj bude v najbližších rokoch významne narastať,
- malé a stredné lokálne priemyselné zdroje.

Okres Kežmarok patrí k okresom s priaznivým stavom ovzdušia. Medzi lokálne zdroje znečistenie ovzdušia v obci Veľká Franková patria najmä rodinné domy vykurované tuhým palivom.

16.2. Ochrana povrchových a podzemných vôd.

Cez obec Veľká Franková a cez jej zastavané územie preteká Frankovský potok. Severnou časťou obce preteká Osturniansky potok, ktorý pramení na slovenskej strane - pri obci Osturňa v Poľsku má názov Kacwin, prípadne Kacwinianka a je pravostranný prítok Dunajca s dĺžkou 26 km, z toho 13 km na našom území.

Najväčšie prietoky cez územie obce sú zaznamenávané na jar, najmenšie koncom leta a začiatkom jesene. Kapacita koryta sa pohybuje v rozmedzí Q20 až Q50 čo bolo príčinou aj povodní v predchádzajúcich obdobiach.

Čistota vody odpovedá požiadavkám na povrchové toky. Prietokové pomery nie sú veľmi vyhovujúce, napriek tomu tok je vhodný ako recipient pre vypúšťanie splaškov z ČOV.

Kvalita povrchových a podzemných vôd

Kvalita vody je súhrn jej fyzikálnych, chemických, mikrobiologických, biologických, toxických a radiačných vlastností vyjadrených hodnotami príslušných ukazovateľov kvality vody.

Nástrojom na hodnotenie kvality povrchových vôd je súbor limitných hodnôt, uverejnený v Nariadení vlády SR č. 269/2010 Z.z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd (ďalej len NV č. 269/2010 Z.z.). Neprekročenie limitných hodnôt podľa prílohy č.1 k tomuto NV vytvára predpoklad dosiahnutia dobrého stavu vôd vo vodných útvaroch povrchových vôd.

Požiadavky na kvalitu vody sú rozdelené do piatich častí (Časť A, B, C, D a E).

A – všeobecné ukazovatele kvality vôd (12 fyzikálno-chemických ukazovateľov)

B – nesyntetické látky

C – syntetické látky

D – ukazovatele rádioaktivity

E – hydrobiologické a mikrobiologické ukazovatele

Kvalita podzemných vôd je sledovaná v riešenom území v 1 útvare podzemných vôd

v predkvartérnych horninách a v 1 útvare podzemných vôd v kvartérnych sedimentoch. Kvartérny útvar aj predkvartérny útvar je v dobrom chemickom aj kvantitatívnom stave.

Ochrana vodných pomerov a vodárenských zdrojov.

Ochrana vodných zdrojov vyplýva zo zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon). V zmysle zákona, resp. platného vodného plánu SR sú vymedzené tieto chránené územia:

- chránené oblasti určené na odber pitnej vody (ochranné pásma vodárenských zdrojov, povodia vodárenských tokov, chránené vodohospodárske oblasti),
- chránené oblasti určené na rekreáciu vrátane vôd vhodných na kúpanie (vody na rekreáciu nie sú v SR osobitne definované a vymedzené),
- chránené oblasti citlivé na živiny (citlivé oblasti a zraniteľné oblasti),
- chránené oblasti na ochranu biotopov alebo živočíšnych a rastlinných druhov vrátane príslušných území Natura 2000, vyhlásených podľa smernice Rady 92/43/EHS o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín a smernice Rady 79/409/EHS o ochrane voľne žijúcich vtákov (európska sústava chránených území Natura 2000, národná sústava chránených území, osobitný druh chránených území – mokrade),
- chránené oblasti určené na chov hospodársky významných vodných druhov.

V zmysle tohto zákona do riešeného územia nezasahujú žiadne vodohospodársky chránené územia.

Zdroje znečistenia vôd.

Obec nemá vybudovanú kanalizáciu a ČOV. Odpadové vody s objektov sú vypúšťané prevažne do žúmp, ktoré nemusia byť nepriepustné a tým znižujú aj kvalitu Frankovského potoka. Pre odpadové vody sa navrhuje sústava kanalizačných vetiev potrubí a spoločná ČOV pre Veľkú a Malú Frankovú umiestnenú pri Frankovskom potoku. Výstavba spoločnej ČOV pre obidve obce na výhľadové obdobie r. 2045 pre 1250 obyvateľov. PD Goral má vlastnú ČOV.

16.3. Pôda

Vzhľadom k malej intenzite poľnohospodárskej výroby a jestvujúcej štruktúre pôdneho fondu s prevažujúcimi lúkami a pasienkami nie je predpoklad kontaminácie pôdneho fondu pesticídmi, alebo jeho veterná či vodná erózia.

Podľa doterajších výsledkov nie sú pôdy celého okresu Kežmarok kontaminované nad hygienický limit, pričom určujúcimi prvkami sú astát, chróm, fluór, meď, olovo a ortuť.

16.4. Hluk.

Stresové pôsobenie hluku sa prejavuje najmä ako sprievodný jav automobilovej dopravy v zastavanom území sídla po ceste III. triedy, pričom ne sú prekročené prípustné limity v čase dopravnej špičky.

16.5. Vegetačný kryt.

Zhoršujúci sa zdravotný stav lesa je výsledkom celkovo zhoršujúcej sa kvality prírodného i životného prostredia ako dôsledok znečistenia atmosféry priemyselnými emisiami. Dlhodobé priame pôsobenie škodlivín sa na lesoch prejavuje postupnou stratou ihličia, nekrotami, rednutím korún a postupným usychaním a rozpadom porastov. Výsledkom je stúpajúci podiel poškodených porastov, ich znížená funkčnosť, nárast neproduktívnych plôch a ťažko zalesniteľných holín.

Okrem poškodzovania v dôsledku znečistenia ovzdušia sa na zhoršovaní zdravotného stavu lesov v ostatných rokoch významne podieľa abnormálny režim počasia s výskytom extrémnych teplôt a deficitom zrážok. V oslabených porastoch vznikajú podmienky pre gradáciu druhotných škodcov (hmyz, huby, virózy). Čoraz výraznejšie je napríklad poškodenie lykožrútom lesklým, ktoré sa prejavuje odumieraním smreka. Tieto javy je možné sledovať aj v riešenom katastrálnom území.

Stresové faktory nepôsobia v krajine izolovane, ale synergicky a v priestorovom priemete vytvárajú systém vzájomne prepojených spolupôsobiacich prvkov, pričom sa prejavujú ako výrazné bariéry v rámci územného systému ekologickej stability.

16.6. Odpady.

Systém zberu komunálnych odpadov je v obci nastavený podľa reálnych potrieb obyvateľov a zabezpečuje sa v súlade s ustanoveniami Zákona o odpadoch. Na zber zmesového komunálneho odpadu z domácností sa používajú 110 l a 120 l KUKA nádoby, 1100 l maloobjemové kontajnery (MOK) a zberné vrecia. Ostatné komunálne odpady sa v závislosti od druhov odpadov zbierajú prostredníctvom veľkoobjemových kontajnerov alebo vriec. Na zber drobného zmesového odpadu od obyvateľov a návštevníkov obce sú v intraviláne obce rozmiestnené drobné odpadkové koše.

Organizačné, technologické a výrobné opatrenia na zníženie vzniku odpadov.

Pri nakladaní s odpadmi je potrebné uprednostňovať materiálne zhodnotenie využiteľných komodít z komunálnych odpadov pred spaľovaním odpadov. Zvýšiť množstvo a kvalitu separovaného zberu u obyvateľov aj organizácií. Biologicky rozložiteľný odpad zhodnotiť kompostovaním, čím sa zníži množstvo odpadu potrebného odvieť na skládku.

Odpady, ktoré sa nedajú materiálne, ani energeticky využiť sú ukladané na riadené skládky. Nebezpečné odpady je potrebné zhromažďovať od obyvateľstva, aby mohli byť následne zhodnocované a likvidované oprávnenými firmami.

Organizačné opatrenia:

- Množstvo odpadov vznikajúcich na území obce je možné zredukovať napríklad takto:
- zamedziť vzniku nelegálnych skládok
- dodržiavať separovaný zber
- prejsť z pevného paliva na ekologické čisté /plyn, električka/

Technologické a výrobné opatrenia:

- realizácia ČOV,
- odvoz biologicky rozložiteľných odpadov na navrhovanú kompostáreň v hospodárskom dvore Veľká Franková.

Údaje o biologicky rozložiteľných odpadoch.

Rešpektovať ustanovenie § 18 ods.3 písm. m) zákona č.223/2001 Z.z. v znení neskorších predpisov, ktoré zakazuje zneškodňovať biologicky rozložiteľný odpad zo záhrad, parkov, cintorínov ak sú súčasťou komunálneho odpadu, čo bude zapracované v záväznej časti ÚPD obce.

Na území obce vzniká biologicky rozložiteľných odpadov, nakoľko to vyplýva z špecifického územia. V priebehu roku sa realizuje minimálne 2x kosenie trávnikov, okolo miestnej komunikácie a cintorína. Odvoz tohto odpadu je riešený na navrhovanú kompostáreň mimo katastrálneho územia obce na hospodársky dvor Veľká Franková.

Nakosenú trávu z pozemkoch rodinných domov spotrebujú drobný chovatelia na kŕmenie. Ďalší biologicky rozložiteľný odpad vzniká pri orezávkach stromov v záhradách, odpadom zo záhrad, ktoré občania využívajú v kompostoch.

Materiálové zhodnocovanie odpadov.

- odpady z papiera zhodnotiť v zberných surovinách – individuálny zber,
- odpady zo železných kovov 1x ročne odvážať do kovošrotu,
- opotrebované autobatérie a iný nebezpečný odpad odvážať 2x ročne podľa uzatvorenej zmluvy s poverenou firmou.

17. Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny vrátane prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení.

17.1. Analýza prírodných podmienok, súčasná krajinná štruktúra.

Tieto kapitoly sú zdokumentované v kapitole č.5 tejto správy.

17.2. Ochrana prírody a krajiny.

Celé katastrálne územie (k.ú.) Veľká Franková leží v ochrannom pásme Pieninského národného parku a platí na ňom 2. stupeň územnej ochrany podľa zákon č.543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny. V k.ú. Veľká Franková sa t.č. nenachádzajú žiadne maloplošné chránené územia národnej siete chránených území. Najbližšie k obci Veľká Franková sa nachádzajú prírodné rezervácie (PR) a prírodné pamiatky (PP) v k.ú. Osturňa (PR Veľké osturnianske jazero, PR Malé jazerá, PP Jazero) a v k.ú. Jezersko (PR Jezerské jazero). Severovýchodným smerom od obce sa nachádza Pieninský národný park, v ktorom sú vyčlenené zóny s 2. až 5. stupňom územnej ochrany. Južným smerom od obce sa nachádza ochranné pásmo TANAP s 2. stupňom ochrany.

V k.ú. Veľká Franková sa nachádza i územie patriace do európskej sústavy chránených území (Natura 2000), a to územie európskeho významu (UEV) Osturniansky potok (SKUEV0712) (parcela KNC č.577/1časť), ktoré zasahuje svojou južnou časťou i do k.ú. Osturňa. Do národného zoznamu UEV bol o SKUEV0712 zaradené v roku 2018. Predmetom ochrany SKUEV0712 sú 2 typy prírodných biotopov európskeho významu a európsky významné druhy živočíchov – kunka žltobruchá, bobor vodný, vydra riečna a hlaváč bieloplutvý.

Časť plôch lúčnych porastov v extraviláne obce je navrhovaná na zaradenie do národného zoznamu UEV pod názvom „Lúky horného Spiša“.

Osobitným záujmom ochrany v k.ú. Veľká Franková sú plochy prírodných biotopov európskeho a národného významu, ktoré sa nachádzajú najmä v extraviláne obce i mimo SKUEV0712 a tiež plochy mokradí. Na terénnych depresiách vzniknutých plazivými zosuvmi je viazaný výskyt vzácnej vodnej, makrofytnej močiarnej a slatinno-rašelinnej vegetácie.

Mokrad' južne od intravilánu obce (lokalita Roviny) je mokradou s prioritným významom ochrany genofondu flóry (výskyt biotopu európskeho významu Slatiny s vysokým obsahom báz (7230).

Širšie krajinne priestory k.ú. Veľká Franková a toky pretekajúce cez k.ú. Franková sú biotopmi chránených živočíšnych druhov, najmä na plochách vymedzených ako SKUEV0712 a ako prvky R-ÚSES.

Celé katastrálne územie (k.ú.) Veľká Franková leží v ochrannom pásme Pieninského národného parku a platí na ňom 2. stupeň územnej ochrany podľa zákon č.543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny. V k.ú. Veľká Franková sa t.č. nenachádzajú žiadne maloplošné chránené územia národnej siete chránených území. Najbližšie k obci Veľká Franková sa nachádzajú prírodné rezervácie (PR) a prírodné pamiatky (PP) v k.ú. Osturňa (PR Veľké osturnianske jazero, PR Malé jazerá, PP Jazero) a v k.ú. Jezersko (PR Jezerské jazero). Severovýchodným smerom od obce sa nachádza Pieninský národný park, v ktorom sú vyčlenené zóny s 2. až 5. stupňom územnej ochrany. Južným smerom od obce sa nachádza ochranné pásmo TANAP s 2. stupňom ochrany.

V k.ú. Veľká Franková sa nachádza i územie patriace do európskej sústavy chránených území (Natura 2000), a to územie európskeho významu (UEV) Osturniansky potok (SKUEV0712) (parcela KNC č.577/1časť), ktoré zasahuje svojou južnou časťou i do k.ú. Osturňa. Do národného zoznamu UEV bol o SKUEV0712 zaradené v roku 2018. Predmetom ochrany SKUEV0712 sú 2 typy prírodných biotopov európskeho významu a európsky významné druhy živočíchov – kunka žltobruchá, bobor vodný, vydra riečna a hlaváč bieloplutvý.

Časť plôch lúčnych porastov v extraviláne obce je navrhovaná na zaradenie do národného zoznamu UEV pod názvom „Lúky horného Spiša“.

Osobitným záujmom ochrany v k.ú. Veľká Franková sú plochy prírodných biotopov európskeho a národného významu, ktoré sa nachádzajú najmä v extraviláne obce i mimo SKUEV0712 a tiež plochy mokradí. Na terénnych depresiách vzniknutých plazivými zosuvmi je viazaný výskyt vzácnej vodnej, makrofytnéj močiarnej a slatinno-rašelinnej vegetácie.

Mokrad' južne od intravilánu obce (lokalita Roviny) je mokradou s prioritným významom ochrany genofondu flóry (výskyt biotopu európskeho významu Slatiny s vysokým obsahom báz (7230).

Širšie krajinne priestory k.ú. Veľká Franková a toky pretekajúce cez k.ú. Franková sú biotopmi chránených živočíšnych druhov, najmä na plochách vymedzených ako SKUEV0712 a ako prvky R-ÚSES.

17.3. Ekologická stabilita a územné systémy ekologickej stability.

Zhodnotenie krajinnej štruktúry a stupeň ekologickej stability.

Z hľadiska súčasnej krajinnej štruktúry a využívania územia, riešené územie má vysoký podiel krajinných prvkov s ekostabilizačnou hodnotou.

Z hľadiska zastúpenia prírodných prvkov a dôležitosti pre zachovanie ekologickej stability územia majú **lesné pozemky výrazne viac ako polovičné zastúpenie** (58,3 %), čo klasifikujeme, vzhľadom na fyzickogeografické podmienky riešeného katastrálneho územia, ako veľmi uspokojivé; trvalé trávne porasty tvoria tretinu plochy tohto katastrálneho územia (32,3 %), vodné plochy 1 % plochy katastrálneho územia, čo spolu predstavuje **92,6 % plochy riešeného územia**. Sumárne majú tieto ekologicky stabilné krajinne prvky v území **vysoko nadpriemerné zastúpenie**.

Nízke zastúpenie má orná pôda zaberajúca iba 2,8 % plochy, pričom je priestorovo rozčlenená lokalizovaná predovšetkým okolo zastavaného územia v priaznivej maloblokovej a úzkopásove. Z hľadiska stupňa antropickej záťaže na prírodné prostredie je bezproblémové aj zastúpenie zastavaných plôch zaberajúcich 1,2 % plochy riešeného územia, pričom charakter zástavby je

rozvoľnený a miestami nesúvislý, ale súčasne je ho možno označiť za sídlo s malým výskytom verejnej sídelnej zelene (nedostatok vnútornej sídelnej zelene).

Zastúpenie ostatných krajinných prvkov (záhrady, ostatné plochy) v riešenom území plošne je rovnako relatívne menej významné, pričom súhrne zaberá cca 4,5 % plochy. Súčasne možno vyjadriť pochybnosť, či v tejto štruktúre krajiny je oprávnené zaraďovať ostatné plochy do antropicky zaťažujúcich (v zmysle metodického prístupu), čo však nebolo možné podrobnejšie riešiť z dôvodu zamerania a náročnosti práce voči dostupným podkladom, časovému faktoru a cene prác.

Na základe dokumentácie Štúdia trvalo udržateľného rozvoja obce Osturňa, (P. Sabo a kol., Program obnovy dediny, SAŤP, 2008), ktorá súčasne plnila úlohu krajinnoekologickej dokumentácie a riešenia ÚSES, vyplynuli pre riešenie ÚPN-O nasledovné fakty.

Na základe tejto klasifikácie ekologickej stability bola stanovená priemerná **hodnota stupňa ekologickej stability za celé katastrálne územie**. Táto hodnota vyjadruje kvantitatívnu mieru ekologickej stability resp. narúšania ekologických väzieb v riešenom katastrálnom území.

V tejto súvislosti je však potrebné poznamenať, že táto dosiahnutá hodnota obsahuje iba kvantitatívne hodnotenie z pohľadu súčasnej krajinej štruktúry. Hodnota ekologickej stability nezahŕňa kvalitatívny rozmer (napr. znečistenie prírodného prostredia, horizontálne interakčné väzby krajinej štruktúry a pod.).

Stupeň ekologickej stability v riešenom katastrálnom území má **hodnotu 3,64, čo predstavuje územie s vysokou ekologickou stabilitou (stupnica 1,0-5,0)**. Vzhľadom na pokrytie katastrálneho územia ekostabilizačnými prvkami vyplynula potreba v rámci koncepcného návrhu ÚSES **definovať vo vyšších štruktúrach ÚSES ekologicky významnejšie štruktúry miestnej úrovne (MÚSES) v katastri** a prispieť ku udržaniu biodiverzity v tejto ekologickej, krajinárskej, pamiatkovej a kultúrohistoricky významnom území.

Územný systém ekologickej stability.

V zmysle § 2 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny sa za územný systém ekologickej stability (ÚSES) považuje taká celopriestorová štruktúra navzájom prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine. Základ tohto systému predstavujú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky nadregionálneho, regionálneho alebo miestneho významu.

Okrem vymedzenia kostry ekologickej stability súčasťou ÚSES je aj systém opatrení na ekologicky vhodné a optimálne využívanie krajiny a jej potenciálu z hľadiska trvalo udržateľného rozvoja. Tento systém má významné postavenie v trvalo udržateľnej sústave rozvoja územia.

V katastrálnom území Veľká Franková sa nachádza i územie patriace do európskej sústavy chránených území (Natura 2000), a to územie európskeho významu (UEV) Osturniansky potok (SKUEV0712) (parcela KNC č.577/1časť), ktoré zasahuje svojou južnou časťou i do k.ú. Osturňa. Do národného zoznamu UEV bol o SKUEV0712 zaradené v roku 2018. Predmetom ochrany SKUEV0712 sú 2 typy prírodných biotopov európskeho významu a európsky významné druhy živočíchov – kunka žltobruchá, bobor vodný, vydra riečna a hlaváč bieloplutvý.

Časť plôch lúčnych porastov v extraviláne obce je navrhovaná na zaradenie do národného zoznamu UEV pod názvom „Lúky horného Spiša“.

Osobitným záujmom ochrany v k.ú. Veľká Franková sú plochy prírodných biotopov európskeho a národného významu, ktoré sa nachádzajú najmä v extraviláne obce i mimo SKUEV0712 a tiež plochy mokradí. Na terénnych depresiách vzniknutých plazivými zosuvmi je viazaný výskyt vzácnej vodnej, makrofytnnej močiarnej a slatinno-rašelinnej vegetácie.

Mokrad' južne od intravilánu obce (lokalita Roviny) je mokradou s prioritným významom ochrany genofondu flóry (výskyt biotopu európskeho významu Slatiny s vysokým obsahom báz (7230).

Širšie krajinne priestory k.ú. Veľká Franková a toky pretekajúce cez k.ú. Franková sú biotopmi chránených živočíšnych druhov, najmä na plochách vymedzených ako SKUEV0712 a ako prvky R-ÚSES.

Väčšina lúčnych plôch je zaradených do registra pôd LPIS / land parcel information system - identifikačný systém produkčných blokov na poľnohospodárskej pôde/, na ktoré boli resp. je možné poberať dotácie v rámci špecifických agroenviromentálnych schém /zvýšené podporné platby za ochranu významných ekosystémov /.

Požiadavky:

- brať do úvahy krajinno-estetické hodnoty územia a nevytvárať pohľadové bariéry,
- vzhľadom na rozvoj obce rešpektovať ochranu prírody a krajiny,
- vyriešiť ekologické problémy obce, likvidácia čiernej skládky, riešenie hygienických a dopravno-technických problémov,
- zabezpečiť čistotu v ochrannom pásme vodného zdroja.

Podľa dokumentácie R-ÚSES (2019; SAŽP, ESPRIT,s.r.o.), ktorá je t.č. v procese jej prerokovania, sú v k.ú. Veľká Franková vymedzené resp. do neho čiastočne zasahujú prvky ÚSES, ktoré zahŕňajú tiež plochy prírodných biotopov a plochy biotopov druhov:

- regionálny biokoridor terestrický – RBK1 Osturňa – Veľká Franková : umožňuje migráciu veľkých šeliem a kopytníkov v pohraničnej oblasti medzi Poľskom a Slovenskom
- regionálny biokoridor terestrický – RBK2 Veľká Franková: umožňuje migráciu veľkých šeliem a kopytníkov v pohraničnej oblasti medzi jednotlivými časťami pohoria Spiškej Magury
- ostatné ekostabilizačné prvky:
 - genofondová lokalita GL 8 Osturniansky potok a jeho prítoky: podhorské toky so štrkovými lavicami, brehovými porastmi a vlhkými lúkami
 - genofondová lokalita GL18 Malá a Veľká Franková: svahové slatiny a lúky
 - ekologicky významný segment krajiny EVSK 7 Okolie Malej Frankovej: čiastočne zasahuje i do k.ú. Veľká Franková, tradične obhospodarovaná krajiny levočských vrchov, tvorená mozaikou kosených lúk, oraných políčk a nelesnej drevinovej vegetácie
 - ekologicky významný segment krajiny EVSK8 Okolie Osturne: čiastočne zasahuje i do k.ú. Veľká Franková, tradične obhospodarovaná krajiny Levočských vrchov, tvorená mozaikou kosených lúk, oraných políčk a nelesnej drevinovej vegetácie

Ekostabilizačné a menežmentové opatrenia pre prvky R-ÚSES, ktoré budú uvedené v schválenej dokumentácii R-ÚSES (2019; SAŽP, ESPRIT, s.r.o.) budú primerane zohľadnené pri riešení návrhu ÚPN obce.

Územný systém ekologickej stability k. ú. Veľká Franková predstavuje hľadanie spoločensky a ekologicky optimálneho modelu v spôsobe využívania krajiny v princípe trvalej udržateľnosti s týmito hlavnými cieľmi:

- akceptovanie zásad územnej ochrany prírody a krajiny,
- zabezpečenie funkčných väzieb miestneho ÚSES na štruktúry ÚSES regionálnej úrovne,
- vytvorenie optimálnej celopriestorovej ekologicky stabilnej krajinnej štruktúry v kontexte s urbanizovanou krajinou,
- zachovanie významných krajinných prvkov prírodného a historického potenciálu krajiny,
- udržanie prirodzenej funkcie krajiny
- optimalizácia polyfunkčného využitia krajiny (turizmus, rekreácia) v intenciách trvalej udržateľnosti.

Požiadavky:

- brať do úvahy krajinno-estetické hodnoty územia a nevytvárať pohľadové bariéry,
- vzhľadom na rozvoj obce rešpektovať ochranu prírody a krajiny,
- vyriešiť ekologické problémy obce, likvidácia čiernej skládky, riešenie hygienických a dopravnotechnických problémov,
- zabezpečiť čistotu v ochrannom pásme vodného zdroja.

Pri návrhoch územného plánu je potrebné rešpektovať všeobecné podmienky ochrany prírody a krajiny.

- návrhy využitia územia, ktoré si vyžadujú umiestňovanie stavieb /návrhy rozvoja bývania, občianskej vybavenosti, výroby a rekreácie atď./ situovať v nadväznosti na existujúce zastavané územie,
- riešiť miestny územný systém ekologickej stability; na miestnej úrovni vymedziť najcennejšie prvky krajinnej štruktúry a určiť ich funkčnosť a navrhnúť primerané ekostabilizačné opatrenia pre zachovanie ich funkcie,
- nezasahovať priamo do vodných tokov, ani neumiestňovať do ich blízkosti zástavbu, ktorá by následne vyžadovala zásadné zásahy do tokov v rámci prevencie povodní,
- vylúčiť návrhy na stavebnú činnosť a zastavanie v alúviách vodných tokov, rešpektovať brehové porasty tokov a ponechať pozdĺž vodných tokov ochranné pásmo bez zásahov v min. šírke 5-10 m pri miestnych biokoridoroch a 15-20 m pri regionálnych biokoridoroch, ktoré umožnia obnovu brehovej vegetácie, ochranu prírodných biotopov a biotopov druhov a posilnia ekostabilizačnú funkciu v krajine,
- vylúčiť návrhy na stavebnú činnosť a iné zásahy do podmáčaných a zamokrených plôch,
- maximálne zachovávať líniovú nelesnú drevinovú vegetáciu a enklávy drevinovej vegetácie, ktorá plní funkcie z hľadiska biodiverzity a štruktúry krajiny a zároveň navrhnúť plochy slúžiace pre realizáciu náhradnej výsadby za nevyhnutne vyrúbané dreviny,
- minimalizovať zmeny trvalých trávnych porastov na iný druh pozemku v záujme zachovania významných trávnych spoločenstiev,
- premietnuť a zapracovať do územnoplánovacej dokumentácie obce záväzné časti ÚPN Prešovského samosprávneho kraja (2019), ktoré majú dopad na riešené a záujmové územie obce z hľadiska záujmov ochrany prírody a krajiny.

Ochrana krajinného rázu a historických krajinných štruktúr

V rámci hodnotenia krajiny, okrem jej prírodných hodnôt je v návrhu ÚPN-O venovaná zvýšená pozornosť krajinárskym – vizuálnym aspektom krajinných formácií, ktoré sú jedným zo základov turistickej atraktívnosti riešeného územia. Súčasne sme považovali za potrebné podčiarknuť význam predbežne vymedzeného ochranného pásma PRLA Osturňa, ktoré považujeme za dôležitý základ ochrany krajiny a najmä historických krajinných štruktúr.

V spracovanej dokumentácii obce Veľká Franková, ako obce s výnimočnými prírodnými a kultúrnymi hodnotami, je navrhnuté zlepšenie životného prostredia a posilnenie identity rázovitého sídla a pôvodnej krajiny na území ochranného pásma PIENAP-u.

Významné historické krajinné štruktúry (HKŠ) a vizuálne exponované priestory budú zaradené medzi travinno-bylinné biocentrá v rámci ÚSES pre uplatnenie agroenvironmentálnej podpory zamedzenia zarastania náletmi a uchovania pôvodných lúčnych biotopov z pohľadu ich krajinársko – historickej hodnoty.

17.4. Prírodné, krajinné, ekologické, kultúrohistorické a rozvojové limity.

Limity využívania krajiny a jednotlivých jej prvkov, vrátane sídelnej štruktúry, vyplývajú z prírodných podmienok územia a spôsobom využívania krajinného potenciálu v minulosti. V prípade riešeného územia úzko súvisia s následnou optimalizáciou využívania krajiny a opatreniami pre rešpektovanie limitov, zmiernenie alebo odstránenie negatívnych a stresových faktorov.

Opatrenia pre optimalizáciu využívania krajiny, rešpektovanie, zmiernenie alebo odstránenie negatívnych javov alebo procesov vychádzajú z hodnotenia ekologickej stability a zraniteľnosti a krajinné-ekologických limitov a preto majú rovnakú štruktúru.

V základnom členení je potrebné uvažovať o nasledovných súboroch opatrení:

1/ Opatrenia pre zabezpečenie zachovania a zlepšenia štruktúry krajiny, najmä podporu využívania TP a HKŠ:

2/ Opatrenia pre zabezpečenie zachovania biodiverzity a podporu ekologickej stability ekosystémov:

3/ Opatrenia pre zlepšenie environmentálnych parametrov sídla a zlepšenia vybavenosti:

4/ Opatrenia pre podporu turizmu a CR pri zachovaní prírodných a kultúrno-spoločenských hodnôt územia podporou tzv. mäkkých foriem turizmu.

Pretože jednotlivé, vyššie uvedené okruhy sa prelínajú, sú spracované následne na základe limitov a funkčných okruhov,

Sú stanovené pre jednotlivé štrukturálne prvky, ktoré vyžadujú:

- **zmenu funkčného využívania krajiny a jej prvkov**

Citlivé zváženie zmeny – delimitácie pri plochách porastených NDV nad 50% na lesné pozemky z pohľadu zachovania mozaiky krajiny a historických krajinných štruktúr

V území sú vhodné len selektívne rekultivácie plôch, po vyjadrení odbornej organizácie ochrany prírody.

- **úpravu režimu využívania a opatrenia na udržanie stability krajiny a jej prvkov**

Ohrozenie lúčnych porastov zarastaním riešiť úpravou hospodárenia, dôsledným vykášaním s využitím agroenvironmentálnych opatrení. Súčasne je potrebné uplatňovať dôslednú kontrolu účinnosti a zabezpečenia agroenvironmentálnych opatrení.

Pre zlepšenie vodného režimu a ochrany pred prívalovými dažďami, zvýšiť retenciu vody v území a to ako lesohospodárskymi opatreniami – sústava hospodárenia FCE, tak agrotechnickými opatreniami a samostatnou štúdiou možných vodohospodárskych opatrení na vodných tokoch, tak aj ochranou údolní, odtokových líní, prípadne výstavbou protipovodňových malých vodných nádrží alebo poldrov na vhodných miestach.

- **rešpektovanie stresových faktorov alebo opatrenia na ich zmiernenie**

Ryhovú eróziu, ktorá sa vyskytuje najmä na miestnych účelových komunikáciách eliminovať pravidelnou údržbou ciest a odrážaním akumulovaného líniového odtoku v pravidelných intervaloch. Zmapovať potenciálne zosuvné územia a kategorizovať ich podľa vzťahu ku záujmom obce: hospodárskym, sídelným, environmentálnym a kultúrohistorickým.

Dobudovať obecný vodovod s rezervou pre nové kapacity navrhnuté v ÚPD.

Riešiť znečisťovanie vodných tokov splaškovými vodami vybudovaním kanalizácie a ČOV

- **posilnenie biodiverzity krajiny a jej prvkov**

Zamedziť výsadbu introdukovaných – cudzokrajných druhov a sledovať v spolupráci so štátnou ochranou prírody výskyt inváznych druhov.

Napriek významným prírodným hodnotám územia predstavuje negatívum ohrozenie lúčnych porastov zarastaním náletovými drevinami – preto je potrebné uplatňovať selektívnu rekultiváciu, na niektorých plochách aj plošnú rekultiváciu.

Odporúčame zvýšiť chov oviec a do stád zaradiť kozy ako prirodzené rekultivátory v množstve zodpovedajúcej rekultivovanej ploche a náročnosti rekultivácie. Dôležité je aj dodatočné vykášanie nedopaskov.

- zachovanie krajinného rázu a charakteristického obrazu krajiny

Zmena charakteristického vzhľadu krajiny zarastaním nevyužívaných plôch náletmi je najzávažnejším rizikom, spolu so stratou prírodno-historických hodnôt, pričom opatrenia sú popísané vyššie.

Za dôležité považujeme obnovu drobnej architektúry a prvkov v krajine ako mostíky, lávky, studničky, vyhliadkové a odpočinkové miesta, ako aj informačné prvky o hodnotách územia a náučno-turistických trasách a cieľoch.

Pre infraštruktúru v krajine odporúčame spracovať samostatný projekt a ten odsúhlasiť ako s orgánmi ochrany prírody tak s orgánmi ochrany kultúrnych pamiatok.

- dodržiavanie súvisiacich právnych predpisov

Dodržiavať ustanovenia zákona o ochrane prírody a krajiny pri akýchkoľvek zásahoch do súčasných a navrhovaných prvkov ÚSES a výsadbe drevín na nelesnej pôde.

Rizikové faktory územia.

Je nevyhnutné rešpektovať potenciálne riziko zosuvov pri narušení stability svahu (výkopy, zárezy) z dôvodu výskytu výskyt aktívnych i stabilizovaných zosuvov.

Ďalším rizikovým faktorom územia je hodnotenie podľa zraniteľnosti a zníženej stability, lokalizácia jednotlivých plôch je v mapových podkladoch podľa jednotlivých kategórií.

Najvýznamnejším veľkoplošným rizikom pre vývoj a zachovanie hodnôt územia je nedostatočné hospodárske využívanie územia, najmä poľnohospodárskymi činnosťami, ako aj využitím turistického potenciálu mäkkými formami cestovného ruchu, adekvátnym kultúrohistorickým a prírodným hodnotám územia.

18. Záujmy obrany štátu, civilnej ochrany, protipovodňovej a požiarnej ochrany.

18.1. Záujmy obrany štátu.

Pri koncipovaní ďalšieho rozvoja obce je nevyhnutné rešpektovať záujmy obrany štátu, ktoré sa týkajú katastrálneho územia obcí. Znamená to potrebu zabezpečenia trvalej priechodnosti cesty III. triedy, vrátane mostov a ostatných zariadení, ktoré sú na jej trase umiestnené.

18.2. Civilná ochrana.

Požiadavky na ochranu obyvateľstva sú riešené ochrannými stavbami CO v zmysle zákona NR SR č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení zákona č. 479/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov, zákona NR SR č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane v znení neskorších predpisov, vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii, v súlade s vyhláškou č. MV SR č. 532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení CO.

Podľa zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku, v znení zákona NR SR č. 479/2005 Z.z. (stavebný zákon) a vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii sa na úrovni územného plánu obce (ÚPN-O) samostatná doložka CO nespracováva.

Súčasný stav.

V súčasnosti má obec 105 JÚBS v objektoch rodinných domov. Obec nemá vybudované odolné a plynutesné úkryty.

Ochranné stavby CO obyvateľstva musí obec zabezpečiť aktualizovaným plánom ukrytia, ktorý je potrebné riešiť v súlade so zákonom NR SR č.42/1994 Z.Z. v znení neskorších predpisov a vyhlášky MV SR č. 532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebno-technických požiadaviek a podmienok zariadení civilnej ochrany v zmysle neskorších predpisov.

Návrh.

V ÚPD a následných stupňoch podrobnejších projektových dokumentácií vzťahujúcich sa k výstavbe objektov je nutné rešpektovať vyhlášku č. 532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany.

Do návrhu územného plánu sú zapracované ochranné stavby civilnej ochrany obyvateľstva v zmysle §139 a) ods.10, písm. m) zákona č.237/2000 Z.z. – dopravné a technické vybavenie územia.

V prípade, že sa budú pre niektoré lokality spracovávať ÚPN-Z bude potrebné vypracovať samostatnú doložku CO na základe zhodnotenia súčasného plánovaného zabezpečenie ukrytia obyvateľstva a navrhovaných lokality v ktorej sa určia objekty, vhodné ako stavby pre plánovanie zariadení civilnej ochrany. Navrhnú sa hlavné zásady ukrytia a zabezpečenia ochrany obyvateľstva, zamestnancov a zverených osôb v hraniciach riešeného územia. Ukrytie zamestnancov právnických osôb a zverených osôb v zmysle novelizovaného zákona je potrebné riešiť vlastnou starostlivosťou subjektov.

18.3. Ochrana proti vodám z povrchového odtoku.

Obcou preteká Frankovský potok, ktorý na niektorých častiach ohrozuje obec. Najväčšie prietoky cez územie obce sú zaznamenané na jar, najmenšie koncom leta a začiatkom jesene. Kapacita koryta sa pohybuje v rozmedzí Q20 až Q50 čo je príčinou povodní. Ochranu pred nimi si vyžaduje spracovanie samostatných špecializovaných podkladov, vzhľadom na charakter zmeny klimatických charakteristík, ktoré v lokalite Veľkej Frankovej predpokladajú nárast prívalových vôd po intenzívnych zrážkach búrkového charakteru. Na druhej strane, územie leží v zrážkovom tieni Tatier a preto je možné očakávať veľmi nevyrovnanú charakteristiku prietokov miestnych vodných tokov.

Návrh:

Pre možnosť vykonávania údržby, opráv a regulácie je potrebné :

- pozdĺž oboch brehov tokov pretekajúcich katastrálnym územím ponechať nezastavaný pás v šírke 5 m.,
- stavebné plochy chrániť pred povrchovou vodou zo svahovitého terénu záchytnými priekopami.
- Suché poldre v území ohrozenom prívalovou vlnou

Respektíve z hľadiska povodňovej ochrany je pred realizáciou výstavby potrebné stanoviť hladinu Q100 ročnej veľkej vody uvedeného toku a následne objekty umiestniť mimo hladinu Q100 ročnej veľkej vody. Upozorňujeme, že parcely spadajúce do záplavového územia nie je možné, v zmysle § 13 zákona č. 666/2004 Z. z. o ochrane pred povodňami, využiť na výstavbu bytových budov.

Protipožiarna ochrana.

V obci je dobrovoľný hasičský zbor. Objekt hasičskej zbrojnice s dvomi autami a príslušným zariadením vyhovuje. Požiarnu ochranu v riešenom území zabezpečuje hasičský a záchranný zbor v Spišskej Starej Vsi.

Vo vzťahu k požiarnej ochrane obyvateľstva, je v návrhu ÚPN-O potrebné rešpektovať požiadavky Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru v Kežmarku, vyplývajúce z platnej legislatívy.

V návrhu je potrebné riešiť najmä:

- navrhnuť zásobovanie požiarnou vodou z požiarnych hydrantov,
- riešiť požiadavky vyplývajúce zo záujmov požiarnej ochrany v súlade so zákonom NR SR č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarimi, s vyhláškou č. 94/2004 Z. z., ktorou sa ustanovujú technické požiadavky na protipožiarnu bezpečnosť pri výstavbe a pri užívaní stavieb a s ďalšími platnými právnymi predpismi a záväznými STN 73 0873 z odboru požiarnej ochrany,
- pre všetky areály je nutné zabezpečiť zdroj vody na hasenie požiarov a odberné miesta v zmysle vyhlášky MV SR č. 699/2004 Z. z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov
- prístupové komunikácie na
- protipožiarny zásah v zmysle požiadaviek § 82 vyhlášky MV SR č.288/2000 Z.z..

19. Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov.

V katastrálnom území obce sa nenachádzajú žiadne ložiská nerastných surovín a dobývacie priestory.

20. Hodnotenie riešenia z hľadiska environmentálnych, sociálnych a územnotechnických dôsledkov.

Obec Veľká Franková, ako vyplýva z predloženej dokumentácie návrhu ÚPN-O, má veľmi vysoký potenciál rozvoja. Základným problémom uplatnenia trvalo udržateľného rozvoja, je pochopenie skutočnosti, že rozvoj obce nie je možné kopírovať podľa módnych trendov a schém. Primárnym princípom TUR je zachovanie špecifík a nenahraditeľných fenoménov územia, ktoré spočívajú v prírodných zdrojoch, estetických hodnotách krajiny a kultúrno - historickom potenciáli. Rozvoj socioekonomických aspektov existencie miestnej populácie a zastavenie znižovania jej stavu, je potrebné dosiahnuť postupným zvyšovaním štandardov infraštruktúry a vybavenosti, spolu s podstatným zvýšením finalizácie produktov z miestnych prírodných zdrojov. Pri tomto type rozvoja, je však nevyhnutné rešpektovať najmä kultúrohistorické danosti a často nepopulárne ochranné opatrenia, na druhej strane, zase vo zvýšenej miere, využívať všetky formy štátnej a európskej podpory poskytované takýmto vzácnym územiám.

Preto považujeme za potrebné dopracovanie ostatných koncepčných a programovacích dokumentácií. Realizácia navrhovaných opatrení a prioritných smerov rozvojových aktivít je však v prvom rade záležitosťou miestneho obyvateľstva, za pomoci štátnych odborných organizácií a samosprávnych orgánov všetkých stupňov.

Miera nezamestnanosti v obci je podmienená v širšom kontexte nepriaznivou ekonomickou situáciou v regióne. Jej zníženie je podmienené vhodnou a následne úspešnou ekonomickou a sociálnou reformou a vhodnou regionálnou politikou, ale predovšetkým zabezpečením efektívnych podporných programov na miestnej úrovni, ťažiacich z miestneho hospodárskeho potenciálu územia, medzi ktorý patrí aj vyššie využitie prírodných zdrojov v hospodárskej oblasti a potenciálu krajiny na rekreáciu.

Zvyšovať mieru využívania lesných zdrojov (zvýšená ťažba drevnej hmoty), čo je zdanlivo proti princípom trvalo udržateľného rozvoja - zároveň je však potrebné prihliadať aj na vzťah ťažby k prírastkom dreva, pretože ide o obnoviteľný prírodný zdroj, ktorý je významnou ekonomickou aktivitou v riešenom území.

Vyťažенú drevnú hmotu z lesných porastov v k.ú. orientovať využitiu na území obce ako paliva – biomasy, spracováanej alebo upravovanej v procese výroby polotovarov (rezivo), ako aj zvýšenie finalizácie na hotové výrobky v miestnych prevádzkach.

Plánovaná výstavba pri dodržaní regulatívov stanovených v tomto územnom pláne bude pre riešené územie obce a jeho okolie prínosom z hľadiska optimálneho využívania územia, zlepšenia sociálnych pomerov. Rozvoja a využitia technického vybavenia územia, prírodného a hospodárskeho potencionalu obce. Zakladá sa tým možnosť riadiť rozvoj obce v súlade so zásadami trvalo udržateľného rozvoja.

21. Vyhodnotenie perspektívneho využitia PP na nepoľnohospodárske účely.

21.1. Pôdy.

Najväčšie plošné zastúpenie pôdných typov z poľnohospodárskej pôdy majú kambizeme typické a kambizeme pseudoglejové, miestami aj kambizeme typické – kyslé, rendziny typické a fluvizeme. Z pôdných druhov prevládajú v území hlinité pôdy, miestami ílovito-hlinité, piesočnato-hlinité pôdy a ojedinele sa vyskytujú aj íly a ílovité pôdy.

Z hľadiska obsahu skeletu sú v prevahe stredne skeletovité až silne skeletovité pôdy (obsah skeletu do hĺbky 0,6 m v rozsahu 25 – 50 %). V území sa nachádzajú v prevahe plytké a stredne hlboké pôdy.

Poľnohospodárske pôdy sa nachádzajú prevažne na výrazných (12-17°), príkrych (17-25°) a stredných svahoch (7-12°).

Na základe uvedených pôdno-ekologických charakteristík sú v danom území vyčlenené typologicko-produkčné kategórie. Najväčšiu rozlohu tvorí kategória trávne porasty, kde subtyp T3 (málo produkčné trvalé trávne porasty) tvorí 72 % z poľnohospodárskej pôdy. Subtyp T1 (produkčné trvalé trávne porasty) tvorí 12 % a T2 (menej produkčné trvalé trávne porasty) 9 %. Typ striedavé polia, OT3 – málo produkčné polia a produkčné trvalé trávne porasty, len na na 1 % poľnohospodárskej pôdy. Kategória typu N (nevhodné pre poľnohospodársku výrobu) tvorí 6 % z poľnohospodárskej pôdy.

Výrazným limitom pre využívanie a dôvodom pre šetrné nakladanie s pôdnym fondom je výrazná náchylnosť územia na eróziu. Táto skutočnosť v poslednom období sa dotýka aj lesnej pôdy a šetrných metód ťažby dreva.

Pretože produkčný potenciál poľnohospodárskej pôdy je veľmi nízky a málo konkurencieschopný, je potrebné využívať skôr extenzívne – nízkonákladové metódy chovu hospodárskych, ako aj kvalitné neznečistené prostredie na produkciu bioproduktov ekologického poľnohospodárstva, liečivých rastlín, produkciu miestnych špecialít a pod. za využívania agroenvironmentálnych opatrení.

21.2. Štruktúra a výmera pôdy v katastrálnom území.

Celková výmera územia v ha	1059,0
poľnohospodárska pôda	608,8
<i>v tom:</i>	
orná pôda	94,9
chmeľnice	0,0
vinice	0,0
záhrady	13,9
ovocné sady	0,0
TTP	500,0
nepoľnohospodárska pôda	450,2
<i>v tom:</i>	
lesné pozemky	369,4
vodné plochy	26,5
zastavané plochy	53,1
ostatné plochy	1,2

V obci Veľká Franková z celkovej výmery katastrálneho územia 1059,0 ha zaberá poľnohospodárska pôda 608,8 ha, čo predstavuje 57,48%. Lesné porasty v katastrálnom území predstavujú 34,88 % z rozlohy územia a nachádzajú sa prevažne v západnej časti riešeného územia. V štruktúre poľnohospodárskej pôdy v katastri obce dominujú trvalé trávne porasty, ktoré zaberajú 82 % poľnohospodárskeho pôdneho fondu (PPF) a zároveň tvoria viac ako polovicu celkovej výmery územia. Orná pôda tvorí 16 % PPF a 9 % z celkovej výmery územia. V poľnohospodárskej výrobe má

vzhľadom k rozsiahlym plochám TTP priaznivé podmienky živočíšna výroba (najmä na chov oviec a dobytky), táto výroba však dokáže užiť (ako hlavný zdroj obživy) len obmedzený počet obyvateľov. Časť obyvateľstva hospodári na súkromných poliach, na ktorých v rámci samozásobovania pestuje najmä zemiaky, pšenicu a krmoviny. Na svojich hospodárskych dvoroch sa obyvatelia venujú chovu domácich zvierat.

V zmysle zákona č. 57/2013 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z. z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy je potrebné prihliadať na ochranu najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy v katastrálnom území podľa kódu bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek (ďalej len BPEJ).

21.3. Bonitované pôdnoekologické jednotky so zábermi PP v katastrálnom území obce

V katastri Veľká Franková kód KÚ 867705 sa nachádzajú tieto kódy BPEJ 0969242, 1066542, 1069542, 1078262, 1078362, 1079262, 1082682, 1082683, 1082782, 1082783, 1082882, 1082883, 1082982.

Podľa skupín BPEJ (bonitovaná pôdno-ekologická jednotka - klasifikačný a identifikačný údaj vyjadrujúci kvalitu a hodnotu produkčno-ekologického potenciálu poľnohospodárskej pôdy na danom stanovišti) sa v k.ú. obce nachádzajú pôdy zaradené do strednej kvality 5. až 7. kvalitatívnej skupiny (12,47%) a nízkej 8. až 9. (48,56 %). Podľa Prílohy č.2 NV č. 58/2013 Z. z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy sú v zozname najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy v príslušnom katastrálnom území podľa kódu bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek tieto chránené pôdy 0969242 1066542 1069542 1070433 1072243 1078262 1078362 1078462 1078463 1079262.

21.4. Záber poľnohospodárskej pôdy.

Návrh perspektívneho použitia PP na nepoľnohospodárske účely v návrhu ÚPN obce.

Rekapitulácia:

Navrhovaný záber poľnohospodárskej pôdy: 29,1684 ha

Zábery boli navrhnuté len v najnutnejšej miere tak, aby došlo k logickému zarovnaniu a doplneniu zastaveného územia bez podstatných zásahov do hospodárenia na poľnohospodárskej pôde. Podrobná špecifikácia lokalít navrhovaného záberu PPF je spracovaná v samostatnej časti dokumentácie.

21.5. Zásah do hospodárenia na poľnohospodárskej pôde.

Poľnohospodársku pôdu obhospodarujú v katastrálnom území obce individuálni vlastníci. Pri predpokladanom vyňatí poľnohospodárskej pôdy nedôjde k obmedzeniu hospodárenia z dôvodu, že navrhnuté zámery sa nachádzajú väčšinou v záhradách alebo v väzbe na zastavané územie obce.

22. Vyhodnotenie perspektívneho využitia LP.

Viac ako tretinu rozlohy katastrálneho územia obce (369,4 ha; 35%) zaberajú lesné pozemky, takže tu existujú vhodné podmienky pre výkon poľovníctva. Územie patrí do oblasti s výskytom jelenej, srnčej a diviacej zveri a obhospodaruje ho miestne „Poľovnícke združenie Franková vo Veľkej Frankovej“, existujúce od roku 1993. Lesné hospodárstvo realizuje v katastri obce Veľká Franková „Urbárska spoločnosť, pozem. spol. Veľká Franková“, sídliaca v budove obecného úradu Veľká Franková.

V Návrhu riešenia ÚPN-O Veľká Franková sa neuvažuje so záberom lesných pozemkov na výstavbu. Návrh rešpektuje požiadavky na ochranu lesných pozemkov v zmysle § 5 zákona NR SR č. 326/2005 Z.z. o lesoch.

23. Záväzná časť územného plánu obce Veľká Franková.

Pri riadiacom procese zameranom na využívanie a usporiadanie katastrálneho územia obce Veľká Franková je potrebné akceptovať a dodržiavať záväzné regulatívy, definované pre všetky záujmové okruhy v nasledujúcom rozsahu:

1.1 Definície použitých pojmov

Funkčná plocha je urbanistický obvod vymedzený v území ako kompaktná, prirodzene ohraničená plocha, ktorá má spoločné charakteristiky – funkčné využitie, priestorové usporiadanie zástavby, intenzitu využitia plôch, a na ktorý sa vzťahuje jednotný regulatív.

Zastavanosť (index zastavaných plôch) - max prípustná intenzita zastavanosti, ktorá je udaná ako pomer najväčšej prípustnej stavebne využiteľnej plochy nadzemnými objektmi k celkovej ploche pozemku. Do zastavaných plôch sa nezapočítavajú spevnené plochy a komunikácie.

Index zelene – minimálny podiel zelených plôch (zelene, trávnatých a vodopriepustných plôch) v rámci plôch pozemkov, percentuálne vyjadrený pomer medzi celkovou plochou pozemku a plochou zelene. Do plôch zelene sa nezapočítavajú „zelené strechy“.

Maximálna podlažnosť - prípustná výška zástavby, uvedená v maximálnom počte nadzemných podlaží. Do nadzemného podlažia je zahrnuté aj podkrovie pokiaľ nie je samostatne uvedené. Pri obytných objektoch je výška jedného podlažia max. 3m. Pri objektoch občianskej vybavenosti a polyfunkčných objektoch je výška jedného podlažia max. 4,5m. Regulatív výšky jestvujúcej zástavbe pre jednotlivé objekty sa prispôsobuje výške okolitej zástavby.

Uličná čiara - je to čiara, ktorá vymedzuje verejný uličný priestor, pričom je možné od nej ustúpiť do hĺbky zástavby, resp. prekročiť ju architektonickými prvkami (napr. balkónom).

Uličný priestor – vzdialenosť medzi dvoma uličnými čiarami, pri navrhovaných lokalitách s obojsmernou komunikáciou bude pozostávať z komunikácie (cestné teleso) s obojstranným chodníkom a pásom zelene pre trasy technickej infraštruktúry.

Stavebná čiara – určuje rozhranie medzi stavbou a nezastavanou časťou pozemku, polohu hrany budovy vo výške rasteného alebo upraveného terénu. Stavebná čiara predstavuje smernú líniu, ktorú má dodržať päta budúcej stavby (čiara styku stavby s upraveným terénom). Vymedzená je najmä v polohách s vyššími nárokmi na formovanie verejného priestoru.

Podlažie - je to časť budovy vymedzená dvoma najbližšie nad sebou nasledujúcimi horizontálnymi deliacimi konštrukciami.

Nadzemné podlažie - za nadzemné podlažie sa považuje každé podlažie, ktoré má úroveň podlahy na úrovni príľahlého terénu, nad úrovňou príľahlého terénu, alebo v úrovni nie hlbšej ako 800 mm pod úrovňou príľahlého terénu v pásme širokom 5 metrov po obvode bytového alebo rodinného domu. Ostatné podlažia sú podzemné.

Podkrovie - je to vnútorný priestor domu prístupný z posledného (najvyššieho) nadzemného podlažia, ktorý je vymedzený konštrukciou krovu a ďalšími stavebnými konštrukciami a je určený na

účelové využitie. Ďalšia definícia definuje podkrovie ako nadzemné podlažie, ktoré má nad min. 33% svojej plochy šikmý strop a jeho steny nadväzujúce na šikmý strop sú max. 1300 mm vysoké. Podkrovie sa nezahŕňa do počtu nadzemných podlaží, avšak uvádza sa menovite (napríklad rodinný dom má dve nadzemné podlažia a podkrovie).

Povala – je to vnútorný priestor domu vymedzený strešnou konštrukciou, ktorý je obvykle prístupný z posledného nadzemného podlažia bez účelového využitia na bývanie.

Neurbanizované územie - je určené pre poľnohospodársku a lesnú výrobu, nebude súvisle zastavované. V neurbanizovaných územiach je zakázané umiestňovať a povoľovať novostavby s výnimkou líniových stavieb technického vybavenia územia. Toto územie sa delí na poľnohospodársku pôdu, lesnú pôdu, plochy verejnej zelene na nelesných pozemkoch, vodné plochy a toky a ostatné pozemky.

Krajina – z komplexného hľadiska krajinu charakterizoval Glausser (1992) ako jav, ktorý nemožno dostatočne opísať len krajinnoekologickým obsahom a vnímaným obrazom. Jestvuje totiž aj duchovná spätosť človeka s krajinou, to, čo je mimo vnímania zmyslami a prejavuje sa vo vzťahu človeka k prírode. Podľa stavebného zákona - krajina je komplexný systém priestoru, polohy, georeliéfu a ostatných navzájom funkčne prepojených hmotných prirodzených a človekom pretvorených aj vytvorených prvkov, najmä geologického podkladu a pôdotvorného substrátu, vodstva, pôdy, rastlinstva a živočíšstva, umelých objektov a prvkov využitia územia, ako aj ich väzieb vyplývajúcich zo sociálno-ekonomických javov v krajine. Krajina je životným prostredím človeka a ostatných živých organizmov.

Zastavané územie obce - tvorí jedno alebo viac priestorovo oddelených zastavaných území v katastrálnom území obce, resp. v súbore katastrálnych území v správe obce. Zastavané územie je súbor - stavebných pozemkov, zastavaných plôch, dvorov a susedných parciel, ktoré sa užívajú na účel, na ktorý boli stavby uskutočnené, poľnohospodárskych pozemkov a vodných plôch obklopených parcelami stavebných pozemkov, zastavaných plôch, dvorov a susedných parciel, pozemkov ostatných plôch, pozemkov vhodných na zastavanie vymedzených na tento účel schváleným územným plánom obce alebo schváleným územným plánom zóny, pozemkov, ktoré podľa schváleného územného plánu obce alebo schváleného územného plánu zóny sú určené na umiestnenie stavieb na účel uspokojovania voľnočasových a rekreačných potrieb obyvateľstva (rekreácie).

1.2 Terminológia funkčných území a plôch

Obytné územia

Hlavnou funkciou je funkcia obytná, ktorá musí mať nadpolovičný podiel vo využití podlažných plôch stavieb na jednotlivých pozemkoch. Objekty môžu byť jednoúčelové alebo polyfunkčné, v nich alebo na ich pozemkoch môžu byť umiestnené maloobchodné jednotky a zariadenia služieb, výrobné prevádzky remeselného charakteru do 3 zamestnancov, nenáročné na zásobovanie, neproduktujúce hluk, zápach a nebezpečný odpad. Poľnohospodárska výroba je možná v rozsahu samozásobovania. Stavby môžu byť maximálne dvojpodlažné s využitým podkrovím. Zástavba je samostatne stojacimi alebo radovými objektmi, zastavanosť pozemku do 30%. Parkovanie musí byť riešené na pozemku

jednotlivých domov v počte odstavných miest minimálne zhodnom s počtom stanoveným podľa príslušnej STN. Funkciu môžu mať obytnú a zmiešanú s prevahou plôch pre bytové budovy v sústredenej forme zástavby a územie polyfunkčnej plochy občianskej vybavenosti a bývania v roztrúsenej forme zástavby bytovými budovami. Obytné územia sú plochy, ktoré sú určené pre bytové budovy a k nim prislúchajúce nevyhnutné zariadenia, napr. garáže, stavby občianskeho vybavenia (ako doplnkovej funkcie v území), verejné dopravné a technické vybavenie, zeleň a detské ihriská. Územné a kapacitné usporiadanie jednotlivých zložiek obytných území vychádza najmä z hustoty obyvateľstva, druhu stavieb na bývanie a z ich výškového usporiadania, dochádzkových vzdialeností a prístupnosti, z požiadaviek na vytváranie tichých priestorov a ľahkej orientácie. Musí zodpovedať najmä charakteru vidieckeho sídla, rázu krajiny a jej klimatickým podmienkam a zabezpečovať zdravé bývanie. Hustota, členenie a výška stavieb na bývanie musia umožňovať najmä dodržiavanie odstupov a vzdialeností potrebných na oslnenie a presvetlenie bytov, na zachovanie súkromia bývania, na požiarnu ochranu a civilnú obranu a na vytváranie plôch zelene. Zmiešané územia s prevahou plôch pre bytové budovy sú plochy, ktoré umožňujú umiestňovanie stavieb a zariadení patriacich k vybaveniu bytových budov a iné stavby, ktoré slúžia prevažne na ekonomické, sociálne a kultúrne potreby obyvateľstva a nemajú negatívny vplyv na životné prostredie, ani výrazne nerušia svoje okolie, napr. malé zariadenia turistického ruchu, malé výrobné prevádzky a skladové plochy.

Územia občianskej vybavenosti

Sú územia na ktorých sa nachádza, alebo navrhuje občianska vybavenosť za ktorú je považované akékoľvek zariadenie a prevádzka využívané pre potreby obchodu a služieb, vrátane služieb sociálneho charakteru a k nim prislúchajúce dopravné plochy a zeleň. Pre potreby územného plánu obce Veľký Slavkov sa za občiansku vybavenosť považuje najmä: materská škola, základná škola, domov sociálnej starostlivosti, pošta, predajňa potravín, predajňa spotrebného tovaru, stravovacie zariadenie so spoločenskou časťou, zariadenia pre prechodné ubytovanie, kaderníctvo, holičstvo a príbuzné služby. Objekty môžu byť polyfunkčné, môžu obsahovať byty a malé výrobné prevádzky súvisiace so zariadením obč. vybavenosti, neproduktujúce hluk, zápach a nebezpečný odpad. Doporučuje sa integrácia zariadení. Stavby môžu byť maximálne trojpodlažné s podkrovím, zástavba samostatne stojacimi objektmi alebo skupinovú, zastavanosť pozemku do 50%, sadové úpravy areálovej zelene, spevnené plochy dláždené. Parkovanie zamestnancov a návštevníkov riešené na pozemku objektu alebo verejnom parkovisku dostatočnej kapacity a v primeranej dostupnosti. Garáže pre byty vstavané alebo podstavané pod objektmi.

Výrobné územia

Sú územia určené na prevádzkové budovy a zariadenia, ktoré sú na podľa charakteru prevádzky neprípustné v iných funkčných, predovšetkým obytných a rekreačných územiach. Plochy pre výrobu, priemysel a sklady, ktoré sa zriaďujú v obci s veľkým objemom priemyselnej výroby a prepravy, plochy pre skladovanie kapacita a riešenie verejného dopravného a technického vybavenia musia zabezpečovať požiadavky na prepravu osôb, tovaru, surovín a energií. Plochy pre poľnohospodársku výrobu, ktoré sa zriaďujú v obci v súlade s rozvojom osídlenia a v súlade s podmienkami kapacitného a druhového rozvoja poľnohospodárskej produkcie, vo vidieckych sídlach sa na tejto ploche umiestňujú všetky stavby a zariadenia rastlinnej a živočíšnej výroby, ak ich prevádzka nemá negatívny vplyv na životné prostredie.

Rekreačné územia

Sú územia, ktoré zabezpečujú požiadavky každodennej rekreácie bývajúceho obyvateľstva a turistov. Podstatnú časť rekreačných zón musí tvoriť zeleň, najmä lesy a sady, ovocné sady, záhrady, trávnaté plochy a prípadne aj vodné toky a iné vodné plochy. Do rekreačnej plochy sa môžu umiestniť športové zariadenia, ihriská, kúpaliská, zariadenia verejného stravovania a niektorých služieb, centrá voľného času a zariadenia so špecifickou funkciou. Ako rekreačné územie sa pre potreby ÚPN-O Veľká Franková rozumie každé zariadenie, alebo otvorená plocha, ktorá slúži pre potreby športového, alebo oddychového využitia. Územie môže obsahovať aj prevádzky charakteru občianskej vybavenosti, ako sú definované vyššie, ale len v prípade, že ich funkcia bude v území doplnková. Ako rekreačný areál sa rozumie aj plocha obsahujúca ihriská a športoviská, objekty na ich obsluhu a správu a objekty pre obchod a služby v doplnkovej funkcii. Zástavba samostatne stojacimi objektmi s vlastnými areálmi, alebo jednotlivé areály alebo zariadenia bez objektov. Objekty maximálne dvojpodlažné alebo dvojpodlažné s podkrovím. Nezastavané plochy upravené krajinárskou zeleňou. V rámci areálov musia byť riešené dostatočné parkovacie plochy pre návštevníkov jednotlivých zariadení, ozelenené vzrastlou zeleňou.

Športové územia

Ako športovisko a ihrisko sa rozumie plocha, ktorá slúži výhradne na vykonávanie športovej činnosti vrátane a jedine objektov a doplnkových stavieb, ktoré sú neodlučiteľnou časťou ihriska alebo športoviska pre vykonávanie určenej športovej aktivity. Zástavba samostatne stojacimi objektmi s vlastnými areálmi alebo jednotlivé areály bez objektov. Objekty max. dvojpodlažné alebo dvojpodlažné s podkrovím. Minimálny podiel zelene 70%, v ktorom môžu byť zarátané i plochy trávnatých športovísk. Nezastavané plochy sadovo upravené. V rámci zóny musia byť riešené dostatočné parkovacie plochy pre návštevníkov jednotlivých zariadení, ozelenené vzrastlou zeleňou.

Územia verejného dopravného vybavenia

Sú územia pre trasy a zariadenia verejnej dopravy na prepravu osôb alebo tovarov. Ako dopravné vybavenie sa rozumie akákoľvek konštrukcia, ktorá slúži na prepravu osôb alebo tovarov. Ako cesta sa rozumie celá spevnená plocha určená pre pohyb nekoľajových pozemných vozidiel vrátane chodníka. Do plôch ciest sa ďalej zarátavajú aj všetky plochy s podpornými konštrukciami (násypy, mosty, spevňujúce steny a pod.)

Plochy verejného technického vybavenia

Sú územia pre zariadenia verejného technického vybavenia. Technické vybavenie inžinierske siete, voda, kanál, plyn, telekomunikačné siete, vodojem, ČOV, trafostanice, vysielacie, regulačné stanice, prečerpávacie stanice.

Plochy ostatnej, verejnej a izolačnej zelene

Plochy verejnej zelene, ktoré zahŕňajú najrozličnejšie objekty záhradníckych úprav verejného priestoru, ako sú parky, oddychové zelené zóny, plochy zelene pri občianskej vybavenosti, zelené priestranstvá v okolí obchodov, plochy cintorínov, ochranné vegetačné pásy. Jedná sa o nezastavané plochy sadovo upravené. V rámci zóny verejnej zelene môžu byť riešené parkovacie zariadenia pre

bicykle, chodníky pre peších, lavičky pre peších, , oddychovo-relaxačný priestor pre matky s deťmi, smerovníky, drobná architektúra, fontány, mobiliár, označníky, verejné informačné tabule, malé edukačné plochy, zeleň malých prírodných športových ihrísk pre neorganizovaný pohyb, zeleň detských ihrísk pre rôzne kategórie detí, osadenie stromov. Výnimočne prípustné sú podzemné vedenia technickej infraštruktúry.

Plochy ostatnej a izolačnej zelene slúžia pre dosiahnutie vyššieho estetického vnímania, plochy zabráňujú nevhodným pohľadom a priehľadom, majú však i ochranné funkcie – pôdoochranná, vodoochranná, protierózna, mikroklimatická a pod.

Funkcie základné - zlepšovanie kvality životného prostredia, zachytávanie tuhých znečisťujúcich látok v ovzduší, hygienická funkcia, estetická – zamedzenie nevhodným a nechceným pohľadom a priehľadom.

Funkcie prípustná - pôdoochranná funkcia, zamedzenie veternej i vodnej erózie, ochranné lesy a porasty, stabilizácia zosuvných území, spevnenie svahov koreňovým systémom, mikroklimatická – pozitívny podiel na retenčnej schopnosti krajiny vodu zadržiavať i vodu v podobe vodnej pary uvoľňovať do ovzdušia. Na plochách je prípustné zriadenie pozorovacích miest a staníc, rozhľadní, posedov a pod., osadenie úľov a ich sprístupnenie, výstavba senníkov, krmidiel a napájadiel pre lesnú zver, turistické chodníky zo vsiakavých materiálov, cyklotrasy, oddychové miesta, orientačné tabule a pod., nevyhnutné zariadenia technického vybavenia územia, odstavné miesta pre osobné automobily len na vyhradených miestach a na nespevnených parkoviskách (vsíakavé povrchy prípadne technický trávnik).

Terminológia regulatívov

Rozvoj jednotlivých funkčných plôch je definovaný pomocou regulatívov prípustnej, obmedzujúcej a neprípustnej funkcie, limitov a obmedzení, definovaných vo výkrese č. 2 „Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia“ grafickej časti dokumentácie, kde sú jednotlivé plochy vymedzené a označené. Funkcie vyslovene nespomenuté ako optimálne, alebo zakázané sú pre dané územie prípustné v prípade, že sa preukáže ich vhodnosť v území.

Hlavná funkcia – prevládajúca funkcia je špecifikovaná prípustným funkčným využitím.

Prípustná funkcia – obmedzujúca dopĺňa vo vymedzenej ploche hlavnú funkciu a funkčné využitie plôch pre jej optimálne využitie.

Neprípustná funkcia – je taxatívne vymenovaním neprípustných funkcií. Je funkcia zakázaná ako nevhodná vo vymedzenej ploche z dôvodu výrazného narušenia ekologickej stability územia, alebo obmedzenia rozvoja optimálnych funkcií v priľahlých plochách. Neprípustná funkcia je pre územný plán záväzná.

Nezastavateľná plocha je plocha, ktorú nie je možné zastávať žiadnou trvalou stavbou, alebo len výnimočne za podmienok stanovených v regulačných plochách. Výnimku tvoria vedenia a zariadenia technickej infraštruktúry, objekty technickej a hospodárskej obsluhy územia, o stavby potrebné k naplňaniu ekologickej formy hospodárenia, ktorého súčasťou je trvalé bývanie a environmentálne vzdelávanie, zariadenia a objekty drobnej architektúry pre potreby zabezpečenia rekreačnej funkcie územia, alebo z kultúrno-historického hľadiska, a to len v prípade, že umiestnenie takéhoto objektu neohrozí, a ani neobmedzí súčasný stabilizovaný stav územia.

Iné obmedzenie je ochranné zabezpečenie pre ochranu novej funkcie, alebo ochranu pred ňou v území, na ktoré je v území zvlášť potrebné prihliadať. Na plochy sa zároveň vzťahujú všetky limity a obmedzenia, ktoré vyplývajú zo špecifik a požiadaviek navrhovanej funkcie vo vzťahu k ostatným

právnym predpisom (Zdroje znečistenia vody, Zdroje znečistenia vzduchu, Zdroje znečistenia hlukom, Obmedzenia vyplývajúce z vedenia koridorov technickej infraštruktúry, Obmedzenia vyplývajúce z protipovodňovej ochrany a Obmedzenia vyplývajúce z ochranných pásiem podľa príslušných predpisov).

1.3 Zásady a regulatívy priestorového usporiadania územia a funkčného využitia

územia pre funkčné a priestorovo homogénne jednotky

- a. Zabezpečovať rozvoj funkčného využitia a usporiadania územia Veľká Franková s týmito ťažiskovými funkciami:
 - obytné územie
 - obytné územie s prevahou plôch pre bytové budovy
 - športovorekreačné územie
 - výrobné územie pre pôdohospodársku (poľnohospodárska a lesnícka) prvovýrobu.
- b. Funkčné plochy na zastavaných územiach a mimo zastavaných území obce Veľká Franková
 - sú záväzné podľa funkcií uvedených vo výkrese č. 2 Komplexný návrh priestorového usporiadania a funkčného využitia územia obce.
- c. Hranice jednotlivých funkčných plôch
 - sú záväzné podľa výkresu č. 2 Komplexný návrh priestorového usporiadania a funkčného využitia územia obce.
- d. Pri územnom rozvoji obce Veľká Franková dodržať tieto všeobecné regulatívy:
 - štruktúru pôvodne zastavaných častí sídla a hlavne v ich centrálnych polohách ponechať výraz pôvodnej zástavby, prípadne nenásilnou dostavbou a rekonštrukciou starších objektov doceliť kvalitu, ktorá by s ňou korešpondovala.
 - štruktúru v novších zastavaných častiach katastra je nutné vhodne urbanizovať a doplniť urbanisticko-architektonickým riešením dominant a objektov občianskej a sociálnej vybavenosti.
 - okrem zachovania architektonicko-urbanistických pomerov je zároveň potrebné zachovať a kompozične umocniť solitéry s historickou hodnotou. Pri novej výstavbe a rekonštrukcii rešpektovať v týchto lokalitách architektonický tvar domu typický pre toto prostredie.
 - Riešiť urbanistickú integráciu zastavaných častí katastra v návrhu a výhlade územného plánu obce Veľká Franková.
 - navrhnúť lokality pri pôvodnej časti obce pre výstavbu rodinných domov.
 - navrhnúť prípustné funkcie na hospodárskom dvore a jeho územie začleniť do výrobného územia.
 - zapracovať sieť cyklistických a turistických trás do obcí Osturňa, Malá Franková a hraničný prechod do Poľskej republiky.
 - navrhnúť plochu pre rozšírenie cintorína.
 - navrhnúť plochu pre ČOV.
 - zabezpečiť architektonické a parkové úpravy plôch na nevyhovujúcich, zanedbaných a devastovaných plochách v zastavaných územiach a na ich okrajoch,
 - z plôch s obytnou funkciou vylúčiť remeselnú a výrobnú činnosť nadmerne zaťažujúcu životné prostredie a obmedzujúcu používanie verejných priestorov a veľkochoch,
 - v rekreačnom území považovať za prioritu ochranu prírody a krajiny,

- pri tvorbe plôch zelene používať výhradne autochtónne a stanovištne vhodné druhy, brániť introdukcii nepôvodných druhov rastlín a živočíchov,
- pri parkoviskách riešiť vhodné členenie plôch nelesnou drevinovou vegetáciou,
- v primeranej miere sprístupniť verejné priestranstvá novovytváraných lokalít obce pre podniky poľnohospodárskej prvovýroby.

2 Určenie prípustných, obmedzujúcich, alebo vylučujúcich podmienok pre využitie jednotlivých funkčných plôch

Územný plán obce Veľká Franková stanovuje súbor záväzných regulatívov funkčného využitia územia. Hlavná – prevládajúca funkcia je špecifikovaná prípustným funkčným využitím. Prípustná funkcia – obmedzujúca dopĺňa hlavné funkčné využitie plôch. Neprípustná funkcia – je daná taxatívnym vymenovaním neprípustných funkcií.

Regulatívy funkčného využitia pre jednotlivé funkčné plochy

2.1. Funkčná plocha pre rodinné domy

a) územie slúži pre túto hlavnú funkciu:

- pre bývanie formou rodinných domov s prislúchajúcimi nevyhnutnými zariadeniami (napr.: garáže, hospodárske stavby).
- Zastavanosť do 30% (do zastavanosti sa nezapočítavajú komunikácie a spevnené plochy)
- Index zelene min. 30 % (do plôch zelene sa nezapočítavajú „zelené strechy“)
- Podlažnosť : max. 2NP + Podkrovie (jedno podkrovie/jedno ustúpené podlažie)

b) na území je prípustné umiestňovať tieto doplnkové funkcie k hlavnej funkcií:

- rekreačnú vybavenosť – penzión do 20 lôžok,,
- verejné dopravné a technické vybavenie,
- objekty drobnej výroby hygienicky vhodné do obytnej zóny,
- záhradnú chatku do 25 m².

c) na území je zakázané umiestňovať:

- bytové domy, objekty základnej OV, vyššej OV a rekreačnej vybavenosti, priemyselnej a poľnohospodárskej výroby, skladového hospodárstva, športovej vybavenosti a zariadení.

2.2. Funkčná plocha pre bytové domy (výhľad)

a) územie slúži pre túto hlavnú funkciu:

- pre bývanie formou bytových domov s prislúchajúcimi nevyhnutnými zariadeniami.
- Zastavanosť do 20% (do zastavanosti sa nezapočítavajú komunikácie a spevnené plochy)
- Podlažnosť : max. 3NP + Podkrovie

b) na území je prípustné umiestňovať tieto doplnkové funkcie k hlavnej funkcií:

- verejné dopravné a technické vybavenie,
- v objektoch bytových domoch v parteri je možné situovať funkcie základnej občianskej vybavenosti a výrobných služieb hygienicky vhodných do obytnej zóny,

c) na území je zakázané umiestňovať:

- plochy základnej, vyššej a rekreačnej vybavenosti, priemyselnej a poľnohospodárskej výroby, skladového hospodárstva, športovej vybavenosti a rodinné domy.

2.3. Funkčná plocha občianskej vybavenosti

- a) územie slúži pre túto hlavnú funkciu:
- pre stavby základnej a vyššej občianskej vybavenosti; soc. infraštruktúry
 - Zastavanosť do 50% (do zastavanosti sa nezapočítavajú komunikácie a spevnené plochy)
 - Podlažnosť : max. 3NP + jedno podkrovie/ustúpené podlažie.
- b) na území je prípustné umiestňovať tieto doplnkové funkcie k hlavnej funkcii:
- zariadenia pre maloobchod, služby, živnostenské aktivity nerušivého charakteru pre obytnú funkciu,
 - verejné dopravné a technické vybavenie,
 - rekreačnú vybavenosť – penzión,
 - plochy ihrísk,
 - plochy zelene.
- c) na území je zakázané umiestňovať:
- plochy bývania, priemyselnej a poľnohospodárskej výroby, skladového hospodárstva.

2.4. Funkčná plocha rekreácie a cestovného ruchu

- a) územie slúži pre túto hlavnú funkciu:
- pre umiestnenie objektov a zariadení pre rekreáciu a cestovný ruch, kúpeľníctvo a šport,
 - Zastavanosť do 30% (do zastavanosti sa nezapočítavajú komunikácie a spevnené plochy)
 - Index zelene – min. 60% (do plôch zelene sa nezapočítavajú „zelené strechy“)
 - Podlažnosť : max. 2NP + jedno podkrovie (ustúpené podlažie)
- b) na území je prípustné umiestňovať tieto doplnkové funkcie k hlavnej funkcii:
- verejné dopravné a technické vybavenie,
 - objekty a zariadenia pre jednotlivé alebo skupinové rekreačné a športové aktivity,
 - objekty pre doplňujúcu vybavenosť, súvisiacu s hlavnou funkciou,
 - agroturistika, služobné byty pre správcov zariadení,
 - plochy zelene.
- c) na území je zakázané umiestňovať:
- plochy základnej a vyššej občianskej vybavenosti, bývania, priemyselnej a poľnohospodárskej výroby, skladového hospodárstva.

2.5. Funkčná plocha výroby, priemyslu, skladov a technickej vybavenosti

- a) územie slúži pre túto hlavnú funkciu:
- pre koncentrovanú výrobu, výrobné účely a služby, ktoré nemôžu byť situované v rámci obytnej funkcie z hľadiska hygienických a prevádzkových požiadaviek
 - Zastavanosť do 60% (do zastavanosti sa nezapočítavajú komunikácie a spevnené plochy), max. výška stavby 12 m,
 - Podlažnosť : max. 2NP + Podkrovie
- b) na území je prípustné umiestňovať tieto doplnkové funkcie k hlavnej funkcii:
- objekty pre živnosti, remeselné podnikateľské aktivity, výrobné areály,
 - maloobchodné činnosti a služby,
 - servisné a distribučné služby, opravárenskú činnosť, výrobné prevádzky,
 - skladové objekty
 - účelové zariadenia špecifickej vybavenosti, ktoré nie sú vhodné do obytných, rekreačných a polyfunkčných (B+OV) území,

- zariadenia dopravy a technickej infraštruktúry.
- c) na území je zakázané umiestňovať:
- plochy základnej a vyššej občianskej vybavenosti, rekreácie a športu, bývania.

2.6. Funkčná plocha poľnohospodárskej výroby

- a) územie slúži pre túto hlavnú funkciu:
- pre koncentrovanú poľnohospodársku výrobu, ktoré nemôžu byť situované v rámci obytnej funkcie z hľadiska hygienických a prevádzkových požiadaviek s možnosťou ďalšieho rozvoja. Prípustné sú nové objekty, prístavby, nadstavby a vstavby jestvujúcich objektov.
- b) na území je prípustné prevádzkovať tieto doplnkové funkcie k hlavnej funkcií:
- objekty pre živnosti, remeselné podnikateľské aktivity, agroturistika,
 - maloobchodné činnosti a služby,
 - servisné a distribučné služby, opravárenskú činnosť,
 - skladové objekty,
 - objekty pre ustajnenie zvierat,
 - záhradníctva,
 - zariadenia dopravy a technickej infraštruktúry.
- c) na území je zakázané umiestňovať:
- plochy základnej a vyššej občianskej vybavenosti, rekreácie a športu, bývania.

2.7. Funkčná plocha športu a športových zariadení

- a) územie slúži pre túto hlavnú funkciu:
- pre umiestnenie športovísk, ihrísk, objektov priamo súvisiacich so športovými aktivitami, šatne a sociálne zariadenia pre obyvateľstvo
 - Zastavanosť do 20% (do zastavanosti sa nezapočítavajú komunikácie a spevnené plochy)
 - Index zelene min. 70%
 - Podlažnosť : max. 2NP + Podkrovie.
- b) na území je prípustné umiestňovať tieto doplnkové funkcie k hlavnej funkcií:
- verejné dopravné a technické vybavenie
 - objekty a zariadenia pre jednotlivé alebo skupinové športové aktivity
 - objekty pre doplňujúcu vybavenosť, súvisiacu s hlavnou funkciou
 - služobné byty pre správcov športových zariadení
 - plochy zelene.
- c) na území je zakázané umiestňovať:
- plochy základnej a vyššej občianskej vybavenosti, bývania, priemyselnej a poľnohospodárskej výroby, skladového hospodárstva.

2.8 Funkčná plocha záhrad a zelene (izolačná, verejná, ostatná zeleň)

- a) územie slúži pre túto hlavnú funkciu:
- pre udržiavanie plôch verejnej a súkromnej zelene pre zabezpečenie pozitívnych účinkov na životné prostredie, ochrana tvorbou izolačných pásov pred nepriaznivými účinkami antropogénnej činnosti.
- b) na území je prípustné umiestňovať tieto doplnkové funkcie k hlavnej funkcií:
- verejné dopravné a technické vybavenie
 - objekty drobnej architektúry, mobiliár, smerové označníky
 - detské ihriská pre deti rôznej vekovej kategórie prevažne s trávnyim podkladom

- pozorovacie miesta a stanice, rozhľadne, posedy a pod., osadenie úľov a ich sprístupnenie, výstavba senníkov, kŕmidiel a napájadiel pre lesnú zver,
 - objekty pre peších a cyklistov, lavičky, prístrešky, cykloturistické chodníky,
 - na plochách záhrad - produkčné záhradky na pestovanie plodín pre samozásobovanie s objektom na úschovu náradia a produkcie, jednopodlažné do 16 m²; na nadrozmerných produkčných záhradách (nad 400m²) je možné na nich umiestniť nebytové budovy pre náradie, zariadenia a malú mechanizáciu potrebnú k obhospodarovaniu záhrad a na dočasné preskladnenie produktov v objeme samozásobovania
 - plochy okrasných krovín a vysokej zelene.
- c) na území je zakázané umiestňovať:
- plochy základnej a vyššej občianskej vybavenosti, bývania, priemyselnej a poľnohospodárskej výroby, skladového hospodárstva a ostatných neuvedených funkcií.

2.9 Funkčná plocha cintorínov

- a) územie slúži pre túto hlavnú funkciu:
- pre udržiavanie plôch kultovej a verejnej zelene pre zabezpečenie pochovávania – hrobové miesta, urnový háj, kolumbárium
- b) na území je prípustné umiestňovať tieto doplnkové funkcie k hlavnej funkcii:
- objekty súvisiace s pochovávaním
 - technická infraštruktúra, chodník
 - parkovisko pre obslužnú funkciu pohrebiska
- c) na území je zakázané umiestňovať:
- plochy základnej a vyššej občianskej vybavenosti, bývania, priemyselnej a poľnohospodárskej výroby, skladového hospodárstva a ostatných neuvedených funkcií.

2.10 Vodné plochy

- a) prípustná funkcia: vodné toky a nádrže, nezastavané plochy s vodohospodárskou funkciou
- b) doplnková funkcia: športovo - rekreačná, hospodárska (rybárstvo, chov vodnej hydiny)
- c) neprípustné funkcie: priemyselná výroba, skladovanie, dopravné areály, zariadenia na zneškodňovanie odpadov.
- Na vodných tokoch je zakázaná výstavba objektov, ktoré znemožňujú migráciu rýb a vodných živočíchov a plavbu malých športových plavidiel.

2.11 Orná pôda

- a) prípustná funkcia : poľnohospodárska rastlinná výroba
- b) doplnková funkcia: dočasné skladovanie poľnohospodárskych produktov
- c) neprípustné funkcie: výstavba budov okrem dočasných objektov slúžiacich poľnohospodárskej výrobe, fotovoltaické elektrárne, skládovanie odpadov.
- Plochy bez zástavby trvalými objektmi, prípustné je prechodné umiestnenie s poľnohospodárskou výrobou súvisiacich dočasných objektov (stohy a iné formy sezónneho skladovania, strážne boudky a pod.).

2.12 Lúky a pasienky, trvalé trávne porasty (TTP)

- a) prípustné funkcie: poľnohospodárska, pestovateľská a chovateľská činnosť veľkovýrobného alebo malovýrobného charakteru

- b) doplnkové funkcie: dočasné skladovanie poľnohospodárskych produktov a ustajnenie hospodárskych zvierat, pozorovacie miesta a stanice, rozhľadne, posedy a pod., osadenie úľov a ich sprístupnenie, výstavba senníkov, krmidiel a napájadiel pre lesnú zver, cykloturistické chodníky
- c) neprípustné funkcie: výstavba budov okrem dočasných objektov slúžiacich poľnohospodárskej výrobe, fotovoltaické elektrárne, skládovanie odpadov.

Plochy bez zástavby trvalými objektmi, prípustné je prechodné umiestnenie s poľnohospodárskou výrobou súvisiacich dočasných objektov (stohy a iné formy sezónneho skladovania, strážne boudky, oplôtky, ohrady, košiare a pod.).

2.13 Plochy lesov

Hlavnou funkciou je funkcia lesohospodárska, ochranná a krajnotvorná.

a) prípustná funkcia: rekreačná s možným umiestňovaním turistických chodníkov a cykloturistických trás.

b) doplnkové funkcie: umiestnenie lesohospodárskych a poľovníckych stavieb, trasovanie líniových sietí technickej infraštruktúry, pozorovacie miesta a stanice, rozhľadne, posedy a pod., osadenie úľov a ich sprístupnenie, výstavba senníkov, krmidiel a napájadiel pre lesnú zver, cykloturistické chodníky

c) umiestnenie iných stavieb po príslušnom posúdení prípustnosti dopadov novej funkcie na funkciu hlavnú.

Neprípustné sú: a) všetky ostatné funkcie a aktivity, nezlučiteľné s hlavnou funkciou lesa a krajiny zelene, b) nedodržovanie platného lesohospodárskeho plánu.

2.14 Ďalšie regulatívy zástavby.

Okrem záväzných regulačných kódov (uvedených v bodoch 2.1 – 2.14), ktorými sa stanovuje funkčná a stavebná prípustnosť územného využitia sa územným plánom vo výkrese č. 2 komplexnom urbanistickom návrhu, určuje:

2.14.1. Pre potreby protipožiarnej ochrany

- zabezpečenie požiarnej vody pre obec v súlade s STN 73 0873,
- prístupové komunikácie na protipožiarne zásah v zmysle požiadaviek § 82 vyhlášky MV SR č.288/2000 Z.z..

2.14.2. Stavebné pozemky musia byť napojené priamo, alebo sústavou obslužných komunikácií na verejnú komunikáciu. Účelovou komunikáciou môže byť napojený z verejnej komunikácie maximálne jeden stavebný pozemok s jedným obytným objektom v jestvujúcej zástavbe.

2.14.3. V jestvujúcej zástavbe pri prestavbe a dostavbe objektoch a v prielukách je potrebné dodržať uličnú, stavebnú čiaru a výškové zónovanie okolitých jestvujúcich objektov, aby bol zachovaný urbanisticko-architektonický charakter zástavby.

2.14.4. Pri členení jestvujúcich zastavaných pozemkoch je potrebné dodržať určenú maximálnu zastavanosť pozemku nadzemnými objektmi v danom územnom bloku pre navrhovaný aj pôvodný pozemok.

2.14.5. Pri navrhovanej obytnej funkcii formou rodinných domov je minimálny index zelene (IZ) 30% k celkovej ploche pozemku.

2.14.6. Neurbanizované územie je určené pre poľnohospodársku a lesnú výrobu, nebude súvisle zastavované. V neurbanizovaných územiach je zakázané umiestňovať a povoľovať novostavby s výnimkou líniových stavieb a zariadení technického vybavenia územia. Toto územie sa delí na poľnohospodársku pôdu, lesnú pôdu, plochy verejnej zelene na nelesných pozemkoch, vodné plochy a toky a ostatné pozemky.

2.14.7. Stavby (záhradné domčeky) v záhradách rodinných domov, musia byť situované mimo všetky ochranné pásma s max. pôdorysom zástavby 25 m².

2.14.8. Umiestňovať objekty na bývanie v nových lokalitách zástavby v blízkosti cesty III/3097 tak,

aby bola dodržaná vyhláška MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí.

3. Zásady a regulatívy pre umiestnenie občianskeho vybavenia, cestovného ruchu, športu a rekreácie

ÚPN-O Veľká Franková počíta s druhmi a typmi zariadení občianskej vybavenosti:

- administratívne zariadenia (obecný úrad, základná škola s materskou, pošta, knižnica)
- predajne potravinárskeho tovaru (potraviny, pizzeriá, cukrárenská výroba)
- predajne základného nepotravinárskeho tovaru (drogéria, papiernictvo, rozličný tovar,)
- zariadenia občerstvenia a spoločného stravovania (pohostinstvo, reštaurácia, bar)
- zariadenia nevýrobných služieb pre obyvateľstvo (kozmetika , autoservis),
- objekty duchovného a sakrálneho charakteru (kostol, dom smútku,)
- zariadenia sociálnej infraštruktúry (predškolské zariadenie, základná škola, dom opatrovateľskej služby, cintorín)
- zariadenia prechodného ubytovania (penzióny),
- zariadenia pre šport a rekreáciu, futbalové ihrisko, multifunkčné ihrisko.

4. Zásady a regulatívy pre umiestnenie výroby, verejného dopravného a technického vybavenia územia

4.1 Chrániť koridory cesty III/3109 a III/3110 a jej úprav a prejazdnych úsekov zastavanými územiami podľa znázornenia vo výkrese č. 2 Komplexný návrh priestorového usporiadania a funkčného využitia územia obce, verejné dopravné vybavenie.

4.2 Chrániť existujúce verejné dopravné zariadenia a priestory pre zariadenia verejnej hromadnej dopravy.

4.3 Chrániť územie pre vybudovanie siete ostatných komunikácií, parkovísk a peších chodníkov a plôch podľa znázornenia vo výkrese č. 2. Komplexný návrh priestorového usporiadania a funkčného využitia územia obce, verejné dopravné vybavenie

4.4 V zastavanom území rešpektovať výhľadové šírkové usporiadanie cesty III. triedy č. 3109 a III/3110 v kategórii MZ 8,5(8,0)/50 resp. MOK 7,5/40 vo funkčnej triede B3.

4.5 Mimo zastavané územie rešpektovať výhľadové šírkové usporiadanie cesty III. triedy č. 3110 v kategórii C 9,5/70.

4.6 Rešpektovať výhľadové šírkové usporiadanie ciest III/3109 a III/3110.

4.7 Existujúce obslužné komunikácie v obci postupne prestavať na kategóriu MO 7,5/40 respektíve MO 7,5/30, a len v odôvodnených prípadoch na kategóriu MO 6,5/30 (kategória pre stiesnené podmienky).

4.8 V navrhovaných lokalitách rodinných domov zrealizovať obslužné komunikácie kategórie MO 7,5/40, s jednostranným peším chodníkom a so šírkou uličného priestoru min. 10,0 m.

4.9 Na slepo ukončených komunikáciách zrealizovať obratiská.

4.10 Tvary križovatiek znázornené v grafickej časti územného plánu považovať za doporučujúce.

4.11 Pri všetkých nových stavebných aktivitách riešiť parkovanie na vlastnom pozemku.

- 4.12 Realizovať projekty cyklistických trás s napojením na regionálne cyklistické trasy, bežecké lyžiarske trasy, podľa ucelenej regionálnej koncepcie rozvoja cyklistickej dopravy.
- 4.13 Rešpektovať železničné spojenie nadregionálne a celoštátne je pre obec zabezpečené železničnou stanicou v Kežmarku vzdialenej cca 15 km.
- 4.14 V oblasti zásobovania pitnou vodou podporovať a realizovať výstavbu vodovodného systému v celej obci.
- 4.15 Navrhnuť vodojem v katastri Veľká Franková, koridor trasy prírodných, zásobných a rozvodných vodovodných potrubí a plochy pre výstavbu technických zariadení pre zásobovanie vodou .
- 4.16 zabezpečiť priestor a rezervovať plochu pre vodojem v k.ú. Veľká Franková
- 4.17 Chrániť koridory trás hlavných zberačov kanalizačnej siete .
- 4.17.1 Odpadové vody odvádzať do navrhovaného kanalizačného zberača a do navrhovanej spoločnej ČOV pod pôvodnou časťou obce.
- 4.17.2 Zabezpečiť ochranu novonavrhovanej ČOV pred prietokmi Q100 - ročnej veľkej vody
- 4.17.3 Pozdĺž oboch brehov Frankovského potoka ponechať pre výkon správy vodného toku voľný, nezastavaný pás pobrežných pozemkov o šírke min. 5 m.
- 4.17.4 v jednotlivých stupňoch PD bude potrebné navrhnuť opatrenia na zdržanie povrchového odtoku dažďových vôd zo spevnených plôch na pozemku stavebníka tak, aby nedochádzalo k zhoršeniu odtokových pomerov v recipiente.
- 4.17.5 do doby vybudovania verejnej kanalizácie a jednotlivých ČOV v obci, je nutné zabezpečiť akumuláciu produkovaných splaškových odpadových vôd z rodinných domov a objektov občianskej vybavenosti vo vodotesných žumpách a zneškodňovanie žumpových vôd riešiť v súlade s ustanovením § 36 ods. 3 zákona č. 364/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov vývozom do čistiarne odpadových vôd s kapacitnými a technologickými možnosťami pre príjem týchto vôd.
- 4.17.6 vodný zákon vyžaduje zariadenia na zachytávanie plávajúcich látok u vôd z povrchového odtoku pred ich vypustením do povrchových vôd a pri vypúšťaní vôd z povrchového odtoku do povrchových vôd alebo do podzemných vôd s obsahom znečisťujúcich látok aj vybudovanie zariadení na zachytávanie znečisťujúcich látok (§ 36 ods. 17 a § 37 zákona č. 364/2004 Z. z. v znení zákona č. 409/2014 Z. z.).
- 4.18 Chrániť koridory trás prípojok VN a NN elektrickej siete a plochy pre rekonštrukciu a výstavbu nových trafostaníc .
- 4.19 Vybudovať nové navrhované trafostanice a rozvody elektrickej energie.
- 4.20 Nové sekundárne rozvody elektrickej energie riešiť ako káblové a uložené v zemi.
- 4.20.1 Chrániť koridor pre možnú preložku VN vedenia uloženého v zemi.
- 4.21 Pri novej výstavbe podporovať nízkoenergetickú alebo z hľadiska energetiky až pasívnu výstavbu.
- 4.22 Chrániť koridory trás STL a NTL rozvodov plynu a regulačných staníc.
- 4.23 Vybudovať nové navrhované rozvody a zariadenia zemného plynu.
- 4.24 Chrániť koridory trás telekomunikačných rozvodov .
- 4.25 Vytvoriť podmienky na rekonštrukciu a pokračovať so zahusťovaním a dobudovaním telefónnej siete. Telefónne káble ukladať v zemi.
- 4.26 Umiestniť zdroje vody na hasenie požiarov v súlade s § 4 ods. 3 písm. c vyhl. MV SR č. 699/2004 Z.z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov.

ÚPN-O Veľká Franková počíta s druhmi a typmi zariadení výroby dopravy a technického vybavenia:

- výstavba vodojemu,
- výstavba novej spoločnej ČOV
- definovať plochy pre zastávky autobusu a vhodné umiestnenie týchto zastávok,

- navrhnuť cyklotrasy v rámci katastra a ich prepojenie s okolitými katastrami podhoria,
- rešpektovať dopravné prepojenie s obcou Kacwin cyklistickou komunikáciou vedenou v koridore popri hospodárskom dvore Goral,
- navrhnuť cykloturistické prepojenie s obcou Matiašovce vedené najmä v koridore parciel v správe SPF.

5. Zásady a regulatívy pre zachovanie kultúrno-historických hodnôt, pre ochranu a využívanie prírodných zdrojov, pre ochranu prírody a tvorbu krajiny, pre vytváranie a udržiavanie ekologickej stability, vrátane plôch zelene

5.1 Zabezpečiť ochranu národnej kultúrnej pamiatky pozostávajúca z troch objektov zapísaných v registri nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok a v Ústrednom zozname pamiatkového fondu-ÚZPF:

- 4494/1 Mlyn vodný s areálom,
- 4494/2 Zariadenie technologické – gáter
- 4494/3 Dom ľudový.

5.2 Pred začatím stavebnej činnosti alebo inej hospodárskej činnosti na evidovanom archeologickom nálezisku je vlastník, správca alebo stavebník povinný podať žiadosť o vyjadrenie k zámeru na Krajský pamiatkový úrad Prešov, ktorý v spolupráci s príslušným stavebným úradom zabezpečuje podmienky ochrany archeologických nálezísk v územnom a stavebnom konaní. Krajský pamiatkový úrad môže rozhodnúť o povinnosti vykonať archeologický výskum aj na mieste stavby alebo inej hospodárskej činnosti, ktoré nie je evidovaným archeologickým náleziskom, ak na tomto mieste dôvodne predpokladá výskyt archeologických nálezov.

Ak sa nález nájde mimo povoleného pamiatkového výskumu, musí to nálezca oznámiť Krajskému pamiatkovému úradu Prešov priamo alebo prostredníctvom obce. Oznámenie o náleze je povinný urobiť nálezca najneskôr druhý pracovný deň po jeho nájdení. Nález sa musí ponechať bezo zmeny až do obhliadky krajským pamiatkovým úradom alebo ním poverenou odborne spôsobilou osobou, najmenej však tri pracovné dni odo dňa oznámenia nálezu. Do obhliadky krajským pamiatkovým úradom je nálezca povinný vykonať všetky nevyhnutné opatrenia na záchranu nálezu, najmä zabezpečiť ho proti poškodeniu, znehodnoteniu, zničeniu a odcudzeniu. Archeologický nález môže vyzdvihnúť a premiestniť z pôvodného miesta a y nálezových súvislostí iba oprávnená osoba metódami archeologického výskumu.

5.3 V priestorovom usporiadaní obce považovať za hlavnú dominantu obecný úrad a kostol sv. Mikuláša.

5.4 Vytvárať podmienky pre zachovanie funkčnosti prvkov systému ekologickej stability vyznačené v grafickej časti dokumentácie územného plánu obce.

5.5 Chrániť a zveľaďovať plochy verejnej zelene, verejný priestor a cintorín.

5.6 V maximálne nožnej miere zachovať existujúce brehové porasty tokov a vytvárať výsadbou nové resp. rekonštruovať existujúce brehové porasty.

6. Zásady a regulatívy pre starostlivosť o životné prostredie

Z hľadiska územnej ochrany prírody leží celý kataster Veľká Franková na území chránených území európskeho významu sústavy Natura 2000 tu zasahuje SKUEV0337 Pieniny a jeho doplnok SKUEV1337 Pieniny. V území boli v rámci KEP vyčlenené niektoré genofondové lokality flóry, fauny a významné biotopy, ako ekologicky významné prvky. Obec sa vyznačuje typickým vidieckym osídlením so zachovalou vidieckou krajinou. Obec je členom Združenia miest a obcí Slovenska (ZMOS), okresnej organizácie cestovného ruchu (OOCR) Severný Spiš - Pieniny, ako aj miestnej akčnej skupiny (MAS/LAG) Tatry – Pieniny.

Celé katastrálne územie (k.ú.) Veľká Franková leží v ochrannom pásme Pieninského národného parku a platí na ňom 2. stupeň územnej ochrany podľa zákon č.543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny. V k.ú. Veľká Franková sa t.č. nenachádzajú žiadne maloplošné chránené územia národnej siete chránených území. Najbližšie k obci Veľká Franková sa nachádzajú prírodné rezervácie (PR) a prírodné pamiatky (PP) v k.ú. Osturňa (PR Veľké osturnianske jazero, PR Malé jazerá, PP Jazero) a v k.ú. Jezersko (PR Jezerské jazero). Severovýchodným smerom od obce sa nachádza Pieninský národný park, v ktorom sú vyčlenené zóny s 2. až 5. stupňom územnej ochrany.

V k.ú. Veľká Franková sa nachádza i územie patriace do európskej sústavy chránených území (Natura 2000), a to územie európskeho významu (UEV) Osturniansky potok (SKUEV0712) (parcely KNC č.577/1časť), ktoré zasahuje svojou južnou časťou i do k.ú. Osturňa. Do národného zoznamu UEV bol o SKUEV0712 zaradené v roku 2018. Predmetom ochrany SKUEV0712 sú 2 typy prírodných biotopov európskeho významu a európsky významné druhy živočíchov – kunka žltobruchá, bobor vodný, vydra riečna a hlaváč bieloplutvý.

Časť plôch lúčnych porastov v extraviláne obce je navrhovaná na zaradenie do národného zoznamu UEV pod názvom „Lúky horného Spiša“.

6.1 Zabezpečiť plochy pre triedenie a znehodnocovanie biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov, vytvoriť podmienky pre vybudovanie obecného kompostoviska.

6.2 Znižovať množstvá vypúšťaných látok znečisťujúcich povrchové vody, následne znižovať znečisťovanie vodných tokov.

6.3 Vytvárať podmienky pre zníženie hluku z dopravy na trase priesťahov 3. triedy. Za tiché oblasti sú pre účely zábrany, prevencie a znižovania škodlivých účinkov hluku z pozemných komunikácií považované funkčné plochy bývania a plochy rekreácie.

6.4 Prevádzky produkujúce zvýšenú hlučnosť a prevádzky s nepretržitou dobou výroby lokalizovať mimo obytné územia obce.

6.5 Dažďové vody zo spevnených povrchov miestnych komunikácií funkčnej triedy C odvádzať dažďovou kanalizáciou cez odľučovač ropných látok do recipientu. Dažďové vody z miestnych komunikácií funkčnej triedy D a z účelových komunikácií odvádzať systémom cestných rigolov a cez povrch komunikácií do podlažia.

6.6 Pri koordinácii funkčného využitia plôch v jednotlivých sektoroch uplatňovať nasledovné zásady ochrany životného prostredia:

V tomto dokumente boli navrhnuté tieto prvky ÚSES:

Katastrálnym územím obce Veľká Franková a jej zastavaným územím preteká Frankovský potok.

Mokrad' južne od intravilánu obce (lokalita Roviny) je mokrad'ou s prioritným významom ochrany genofundu flóry (výskyt biotopu európskeho významu Slatiny s vysokým obsahom báz (7230).

Širšie krajinné priestory k.ú. Veľká Franková a toky pretekajúce cez k.ú. Franková sú biotopmi chránených živočíšnych druhov, najmä na plochách vymedzených ako SKUEV0712 a ako prvky R-ÚSES.

Podľa dokumentácie R-ÚSES (2019; SAŽP, ESPRIT,s.r.o.), ktorá je t.č. v procese jej prerokovávania, sú v k.ú. Veľká Franková vymedzené resp. do neho čiastočne zasahujú prvky ÚSES, ktoré zahŕňajú tiež plochy prírodných biotopov a plochy biotopov druhov:

- regionálny biokoridor terestrický – RBK1 Osturňa – Veľká Franková : umožňuje migráciu veľkých šeliem a kopytníkov v pohraničnej oblasti medzi Poľskom a Slovenskom
- regionálny biokoridor terestrický – RBK2 Veľká Franková: umožňuje migráciu veľkých šeliem a kopytníkov v pohraničnej oblasti medzi jednotlivými časťami pohoria Spišskej Magury
- ostatné ekostabilizačné prvky:
 - o genofondová lokalita GL 8 Osturniansky potok a jeho prítoky: podhorské toky so štrkovými lavicami, brehovými porastmi a vlhkými lúkami
 - o genofondová lokalita GL18 Malá a Veľká Franková: svahové slatiny a lúky
 - o ekologicky významný segment krajiny EVSK 7 Okolie Malej Frankovej: čiastočne zasahuje i do k.ú. Veľká Franková, tradične obhospodarovaná krajiny levočských vrchov, tvorená mozaikou kosených lúk, oraných políčov a nelesnej drevinovej vegetácie
 - o ekologicky významný segment krajiny EVSK8 Okolie Osturne: čiastočne zasahuje i do k.ú. Veľká Franková, tradične obhospodarovaná krajiny Levočských vrchov, tvorená mozaikou kosených lúk, oraných políčov a nelesnej drevinovej vegetácie.

7. Vymedzenie zastavaného územia obce

7.1 Hranice zastavaného územia sú záväzné podľa priebehu uvedeného vo výkrese č. 2 Komplexný návrh priestorového usporiadania a funkčného využívania územia.

7.2 Hranica zastavaného územia obce zo stavom k 1.1.1990 podľa katastrálnej mapy je definovaná ako súčasný stav a je zdokumentovaná vo výkresovej časti územného plánu obce. Navrhovaná hranica zastavaného územia je priestorovo vyznačená ako návrh v súlade definície zastavaného územia podľa stavebného zákona.

7.3 Hranica zastavaného územia potrebná pre výnimky z ochranného pásma ciest je zadefinovaná podľa cestného zákona.

8. Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov

Ochranné pásma ciest

- 15 až 20 m od osi vozovky ciest III. triedy

V cestnom ochrannom pásme je zakázaná, alebo obmedzená činnosť, ktorá by mohla ohroziť dotknutú komunikáciu, alebo premávku na nej. Výnimku zo zákazu povoľuje príslušný cestný orgán.

Ochranné pásma vodohospodárskych vedení a zariadení

- 1,5 m na obidve strany od vonkajšieho obrysu potrubia pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii do priemeru 500 mm,

Ochranné pásma elektroenergetických zariadení

- 10 – 35 m obojstranne od krajného vodiča u vonkajších elektrických vedení pri napätí od 1 kV až nad 400 kV

- 1 – 3 m obojstranne u kábelových elektrických vedení

- 30 m od objektu alebo oplotenia elektrickej stanice

- 10 m od konštrukcie transformovne z VN na NN.

Ochranné pásma plynárenských zariadení

- 4 – 50 m pre plynovody a prípojky s DN menším ako 200 mm až nad 700 mm

- 1 m pre NTL a STL plynovody a prípojky, ktorými sa rozvádzajú plyny v zastavanom území obce.

- 8 m pre technologické objekty (regulačné stanice, zásobníky propán – butánu a pod.).

- 10 m pri STL plynovodoch a prípojkách na voľnom priestranstve a v nezastavanom území

- 20 – 200 m pri VTL plynovodoch a prípojkách s DN menším ako 150 mm až nad 500 mm

- 50 m pri plniarňach a stáčiarnach propánu a propán – butánu

- pri NTL a STL plynovodoch a prípojkách v súvislej zástavbe obcí sa bezpečnostné pásma určia v súlade s technickými požiadavkami dodávateľa plynu.

Ochranné pásma telekomunikačných vedení

- 1,5 m od osi telekomunikačných vedení (kábelových) obojstranne

- na ochranu proti rušeniu prevádzky rádiokomunikačných zariadení sa určujú kruhové a smerové ochranné pásma. Rozsah týchto pásiem sa stanovuje individuálne výpočtom a potvrdzuje v územnom konaní. Kruhové ochranné pásma môže byť vymedzené kružnicou s polomerom až 500 m.

Ochranné pásma vodných tokov

- pozdĺž oboch brehov Frankovského potoka a Osturnianskeho potoka ponechať pre výkon správy vodného toku voľný, nezastavaný pás pobrežných pozemkov o šírke min. 5 m,

- rešpektovať prirodzené inundačné územia vodných tokov s obmedzením výstavby a iných nevhodných činností v zmysle zákona o ochrane pred povodňami č. 7/2010 Z.z. V prípade akejkolvek výstavby v blízkosti nich je potrebné zabezpečiť jeho adekvátnu ochranu,
- podmieniť výstavbu v blízkosti Frankovského potoka a Osturnianskeho potoka preukázaním hladinového režimu tokov s umiestnením stavieb mimo inundačného územia nad hladinu Q100 ročnej vody.

Ochranné pásmo poľnohospodárskeho dvora Goral vo Veľkej Frankovej

- rozsah ochranného pásma poľnohospodárskeho dvora podľa grafickej časti územného plánu obce, t.j. v súbehu s hranicou PD vymedzenou jeho oplotením a príp. parceláciou.

Ochranné pásmo pohrebiska

- v súlade s Všeobecne záväzným nariadením obce o ochranných pásmach v obci, no najviac do 50 m od vonkajšieho oplotenia cintorína,
- v ochrannom pásme cintorína sa nesmú povoľovať ani umiestňovať budovy, okrem stavieb, ktoré priamo súvisia s pochovávaním (dom smútku), v zmysle zákona č. 131/2010 Z.z. o pohrebníctve,
- stavby, ktoré sa už nachádzajú v 50 m a menšej vzdialenosti od starého pohrebiska, je možné prestavať (prestavba, nadstavba, prístavba) tak, aby sa stavba nepriblížila k pohrebisku. Pri zmene účelu stavby je potrebné zvážiť, či budúca prevádzka nebude rušiť pietny charakter pohrebiska napr. hlukom. Výstavbu inžinierskych sietí, výstavbu chodníkov a komunikácií je možné povoliť.

Ochranné pásmo lesa

- do 50 m od okraja lesných pozemkov ak nie je ustanovené inak.

Ochranné pásmo Pieninského národného parku

- podľa hranice vykreslenej vo výkrese č.2 v súlade s podkladmi Štátnej ochrany prírody - správy PIENAPu.

9. Plochy pre verejnoprospešné stavby, pre vykonanie delenia a sceľovania pozemkov, asanáciu a na chránené časti krajiny

9.1 Pre verejnoprospešné stavby sú určené tieto funkčné plochy:

- sieť pozemných komunikácií vyznačených v grafickej časti dokumentácie územného plánu obce,
- sieť rozvodných vodovodných potrubí a plochy pre výstavbu technických zariadení pre zásobovanie vodou vyznačených v grafickej časti územného plánu obce,
- hlavné zberače kanalizačnej siete a nadväzujúce uličné stoky obce,
- prekládky VN vedení vyznačené vo výkrese - Výkres verejného technického vybavenia Energetika a plynofikácia,

- prípojky VN a NN elektrickej siete a rekonštrukcia a výstavba nových trafostaníc,
- rozšírenie STL rozvodov zemného plynu vyznačených vo výkrese - Výkres verejného dopravného technického vybavenia Energetika a plynofikácia,
- stavby telekomunikačnej káblovej siete a súvisiacich technologických zariadení.

9.2 Budovy a areály na asanáciu: sú určené v cigánskej časti obce.

9.3 Plochy pre vykonávanie delenia alebo sceľovania pozemkov: nie sú určené.

9.4 Plochy pre vyhlásenie za chránené časti krajiny: nie sú určené.

10. Určenie pre ktoré časti obce je potrebné obstaráť a schváliť územný plán zóny

Územný plán obce neurčuje vypracovať a schváliť územné plány zón.

11. Zoznam verejnoprospešných stavieb

Verejnoprospešné stavby spojené s realizáciou uvedených záväzných regulatívov sú tieto:

A. Verejnoprospešné stavby vyplývajúce z ÚPN-R Prešovského samosprávneho kraja

1.1.5. Stavby na cestách III. triedy:

1.4. Cyklistická doprava

1.4.2. Stavby cyklistických pruhov okolo ciest II. a III. triedy.

2.3. V oblasti odkanalizovania a čistenia odpadových vôd

2.3.1. Stavby kanalizácií, skupinových kanalizácií a čistiarní odpadových vôd.

2.4. V oblasti vodných tokov, meliorácií, nádrží

2.4.1. Stavby na revitalizáciu vodných tokov s protipovodňovými opatreniami, so zohľadnením ekologických záujmov a dôrazom na ochranu intravilánov obcí pred povodňami.

B. Verejnoprospešné stavby vyplývajúce z ÚPN-O Veľká Franková

Ako verejnoprospešné stavby na území obce Veľká Franková sa stanovujú :

Existujúce verejnoprospešné stavby pre verejné občianske vybavenie a služby:

1. Rímskokatolícky kostol sv. Mikuláša,
2. Dom smútku
3. Požiarna zbrojnica
4. Obecný úrad
5. Pošta
6. Materská škôlka
7. Základná škola

8. ČOV PD Goral
9. Cintoríny
10. Kaplnky a kríže

Za existujúce verejnoprospešné stavby a stavby pre verejné občianske vybavenie sa chápu aj možnosti ich prístavieb, nadstavieb a rekonštrukcii.

Navrhované verejnoprospešné stavby pre verejné občianske vybavenie a služby (označené červeným písmom vo výkrese):

1. Dom seniorov
2. Infocentrum
3. Zberný dvor
4. Plocha kultúry a športu
5. Zastávka autobusu
6. Spoločná ČOV
7. Zdravotné stredisko
8. Suché poldre

Stavby verejného dopravného a technického vybavenia:

- navrhované miestne komunikácie, vrátane chodníkov pre peších a cyklistov,
- hlavné poľné cesty,
- úpravy existujúcich miestnych komunikácií vrátane chodníkov pre peších a cyklistov a ich rekonštrukcie a modernizácie,
- verejné parkoviská a spevnené plochy,
- navrhované vodovodné rozvody s príslušnými zariadeniami, vodojem
- navrhovaná kanalizačná sieť a navrhovaná spoločná ČOV
- navrhované prekládky a nové rozvody elektrickej energie s príslušnými zariadeniami (trafostanice)
- navrhované prekládky a nové rozvody zemného plynu s príslušnými zariadeniami (napr. regulačné stanice plynu)
- navrhované prekládky a nové slaboprúdové rozvody (telekomunikácie, optické siete) s príslušnými zariadeniami
- protipovodňové úpravy okolo vodných tokov prechádzajúcich intravilánom obce, suché poldre
- sadovnícke úpravy verejnej zelene v centre obce,
- rekonštrukcia futbalového ihriska, stavby pre šport.

Na uskutočnenie verejnoprospešných stavieb možno podľa zákona č. 282/2015 Z.z. o vyvlastňovaní pozemkov a stavieb a o nútenom obmedzení vlastníckeho práva k nim a o zmene a doplnení niektorých zákonov možno vo verejnom záujme pozemky, stavby a práva k nim vyvlastniť, alebo vlastnícke práva k pozemkom a stavbám obmedziť.

